

MARCET
BOADA, NURIA
(FIRMA)

Firmado digitalmente por MARCET
BOADA, NURIA (FIRMA)
Nombre de reconocimiento (DN):
c=ES, serialNumber=44980776K,
sn=MARCET, givenName=NURIA,
cn=MARCET BOADA, NURIA (FIRMA)
Fecha: 2025.05.08 14:38:41 +02'00'

Cacharro Lopez, Maria
Faig constar que aquest document va ser aprovat
inicialment pel Ple en la sessió ordinària de 2 de juliol
de 2025.
La Secretària General
07/07/2025 10:02

Informe	
ESTUDI PATRIMONIAL DEL BÉ IMMOBLE	
CASAL DE LA PLAÇA DEL GAS	
PLAÇA DEL GAS, 2 CANTONADA AMB EL	
CARRER DE ST. FELIU, 13- 08201 SABADELL	
Promotor	Arquitecte
Ajuntament de Sabadell	Núria Marcet Boada
	
 NÚRIA MARCET BOADA A R Q U I T E C T A M A I G 2 0 2 5	

ÍNDIX

1. Dades generals	2
1.1 Identificació i objecte de l'informe.....	2
1.2. Agents de l'estudi	2
1.3. Emplaçament.....	2
1.4. Dades urbanístiques	3
2. Objectiu de l'estudi patrimonial.....	4
3. El valor patrimonial	5
3.1 Valoració específica dels elements protegits	5
3.2 Àmbit protegit	6
4. Anàlisi urbanística.....	7
4.1. Descripció de la parcel·la i de l'edifici segons cadastre.....	7
4.2. Informació cartogràfica (planimetria i fotovols)	8
5. Anàlisi històrica.....	10
5.1. Evolució històrica.....	10
5.2. Fotografies antigues	13
5.3. Els expedients d'obres i llicències	22
5.4. Síntesi de l'evolució de la construcció i dels diferents usos.....	41
6. Reportatge fotogràfic de l'estat actual.....	42
6.1. Fotografies exteriors – Façanes (plaça del Gas i carrer de Sant Feliu)	42
6.2. Fotografies interiors	47
7. Anàlisi arquitectònica i tipològica	56
7.1. El mestre d'obres i els arquitectes	56
7.2. L'edifici. Descripció dels sistemes constructius del bé immoble.....	57
7.2.1 Estructura	57
7.2.2 Envolupant.....	61
7.2.3 Elements destacables a l'interior de l'edifici.....	63
8. Conclusions i valoracions.....	67
9. Annexes a l'Estudi patrimonial	68
9.1 Fitxa patrimonial Casal de la plaça del Gas - ARU/M.033.EA del catàleg PEPS.....	68
9.2 Fitxa patrimonial Plaça del Gas – V.15.AM del catàleg PEPS	72
9.3 Fitxa patrimonial Carrer de Sant Feliu – V.47.AM del catàleg PEPS.....	77
10. Bibliografia.....	81
11. Aixecament planimètric de l'estat actual	82

1. Dades generals

1.1 Identificació i objecte de l'informe

Projecte:	ESTUDI PATRIMONIAL DEL CASAL DE LA PLAÇA DEL GAS bé immoble ubicat a la Plaça del Gas, 2 cantonada amb carrer de Sant Feliu, 13
Objecte de l'encàrrec:	Estudi patrimonial
Emplaçament:	Plaça del Gas, 2 de PB+2PP
Municipi:	Sabadell, comarca del Vallès Occidental CP:08201
Referència cadastral:	5600609DG2050B

1.2. Agents de l'estudi

Promotor:	Nom: Ajuntament de Sabadell CIF: P0818600I Adreça: Plaça de Sant Roc, 1 08201 Sabadell
Arquitecte:	Nom: NÚRIA MARCET BOADA Núm. col·legiat: 32.858/8 NIF: 44980776-K Adreça: Carrer d'Arimon 51 – Sabadell 08202 Telèfon: 653 437 573

1.3. Emplaçament

L'immoble es troba situat dins de l'àrea urbana de la ciutat de Sabadell, al Centre Històric de Sabadell. Actualment, és un edifici en cantonada utilitzat per dependències administratives de l'Ajuntament, seu de l'atenció a les urgències i emergències socials i el laboratori de salut pública, amb accés principal per la Plaça del Gas.

La finca disposa de les següents servituds:

- Pavimentació de calçada i voreres
- Enllumenat públic
- Subministrament d'energia elèctrica
- Subministrament d'aigua
- Canalització de gas
- Xarxa de telèfon
- Xarxa de clavegueram

1.4. Dades urbanístiques

Planejament urbanístic aplicable	Vigent Planejament general: - Text refós del Pla general municipal d'ordenació de Sabadell, aprovat en data 31 de juliol de 2000 (DOGC 2.10.2000) (MPG-8-TR) PGMOS. - Modificació puntual del sistema d'equipaments comunitaris del Pla general municipal d'ordenació de Sabadell (MPG-115), aprovada definitivament en data 16 de juliol de 2018 (DOGC 14.09.2018). - Modificació puntual del Pla general municipal d'ordenació de Sabadell per a la regulació de l'ús de serveis funeraris (MPG-123), aprovada definitivament en data 13 de març de 2020 (DOGC, 18.06.2020). - Modificació puntual del Pla general municipal d'ordenació de Sabadell per possibilitar l'ordenació volumètrica de determinats béns arquitectònics protegits pel PEPS (MPG-122), aprovada definitivament en data 26 d'abril de 2024 (DOGC, 19.06.2024). Planejament derivat: - Text refós del Pla Especial d'Intervenció en el Paisatge Urbà (PE-51-TR), aprovat definitivament en data 22 de febrer de 2007 (DOGC 3.05.2007). - Text refós del Pla especial urbanístic de protecció del patrimoni i catàleg de béns arquitectònics, arqueològics i ambientals de Sabadell, PEPS (PE-131), aprovat definitivament en data 23 de gener de 2024 (DOGC 05.03.2024). En tramitació Planejament general: Text refós i modificació del Pla general municipal d'ordenació de Sabadell (MPG-117), aprovat provisionalment en data 14 de desembre de 2021.
Classificació del sòl	Sol urbà
Qualificació urbanística del sòl	Equipaments Administratiu - clau c-5 per l'edifici
Referència Cadastral	5600609DG2050B
Superfície construïda	646m ² segons cadastre
Número de plantes	PB + 2PP
Estil/Època	Academicisme, Època contemporània finals Segle XIX
Ús actual	Públic administratiu - Serveis Socials

2. Objectiu de l'estudi patrimonial

L'objectiu d'aquest estudi patrimonial és documentar i analitzar el bé arquitectònic catalogat, per a complementar la documentació aportada per a la Modificació puntual del Pla General municipal d'ordenació en l'àmbit del conjunt cultural de la Plaça del Gas.

El bé immoble, objecte d'aquest estudi, està inclòs al PEPS *Pla Especial urbanístic de protecció del Patrimoni i catàleg de béns arquitectònics, arqueològics i ambientals de Sabadell*, amb fitxa ARU/M.033.EA (Arquitectura Residencial Urbana/Aïllada) *Casal de la plaça del Gas*.

Pretén analitzar l'immoble des del punt de vista urbanístic, històric, arquitectònic i tipològic, exposar l'evolució històrica de la construcció i la valoració del seu estat de conservació.

Es tracta d'analitzar l'edificació en cantonada, actualment en ús per als serveis socials, de planta baixa i dues plantes pis, amb accés des de la Plaça del Gas n.2.

Vista aèria de l'immoble

3. El valor patrimonial

3.1 Valoració específica dels elements protegits

Segons el PEPS, dins la parcel·la, trobem el següent tipus de protecció:

- **CONSERVACIÓ (nivell 2)** BPU Béns amb Protecció Urbanística, que afecta a tot l'edifici

Raons de catalogació del PEPS:

- **Valor històric:** Bé referent en la lectura d'una època i un moment destacat en l'evolució de les construccions residencials d'estil (casals), promogudes per famílies benestants al llarg del s. XIX al centre de la ciutat, coincidint amb l'activitat comercial i productiva.
- **Valor urbanístic:** Bé interessant per la contribució en la lectura de la formació, evolució i transformació de l'estructura urbana a partir de la implantació d'arquitectura residencial de rellevància que assenyalava una època en el desenvolupament de la ciutat.
- **Valor arquitectònic/tipològic/artístic:** Bé d'especial interès arquitectònic, el valor del qual resideix principalment en la seva estructura tipològica, així com el sistema constructiu derivat de l'arquitectura del moment, amb una imatge externa que reflecteix els models més academicistes.
- **Valor sociocultural i etnològic:** Bé referent per les seves característiques representatives, especialment en la tradició i record en el procés de transformació evolutiva de la ciutat al llarg del segle XIX amb la implantació d'habitatges de renda com a model més generalitzat.
- **Valor natural/ambiental/paisatgístic:** Bé interessant per la identificació singular que presenta en ell mateix, com a model arquitectònic residencial de rellevància, amb personalitat definida a través del seu estil, envers l'entorn que defineix al seu voltant (plaça del Gas).

L'àmbit de protecció específic de l'edifici es focalitza en:

NP 2. CONSERVACIÓ

- Casal de planta baixa i dues plantes pis, emplaçat a la cantonada entre el carrer de Sant Feliu i la Plaça del Gas.

S'adjunta fitxa del catàleg del PEPS de l'element arquitectònic ARU/M.033.EA a l'apartat 9.1

3.2 Àmbit protegit

L'àmbit també està protegit pel PEPS, fem referència a les fitxes i a la seva protecció:

V.15.AM Plaça del Gas

- Tipus de bé: Patrimoni arquitectònic
- Classificació: Elements arquitectònics
- Categoria: BPU
- Nivell de protecció: 4. Ambiental

V.47.AM Carrer de Sant Feliu

- Tipus de bé: Patrimoni arquitectònic
- Classificació: Elements arquitectònics
- Categoria: BPU
- Nivell de protecció: 4. Ambiental

S'adjunten les fitxes del catàleg del PEPS a l'apartat 9.2 i 9.3

4. Anàlisi urbanística

4.1. Descripció de la parcel·la i de l'edifici segons cadastre

La parcel·la que ens ocupa es compon d'una finca en cantonada, amb la façana d'accés principal a la plaça del Gas, orientada a SE, i la façana perpendicular, la del carrer de Sant Feliu a SO. Té forma gairebé rectangular, amb costats perpendiculars.

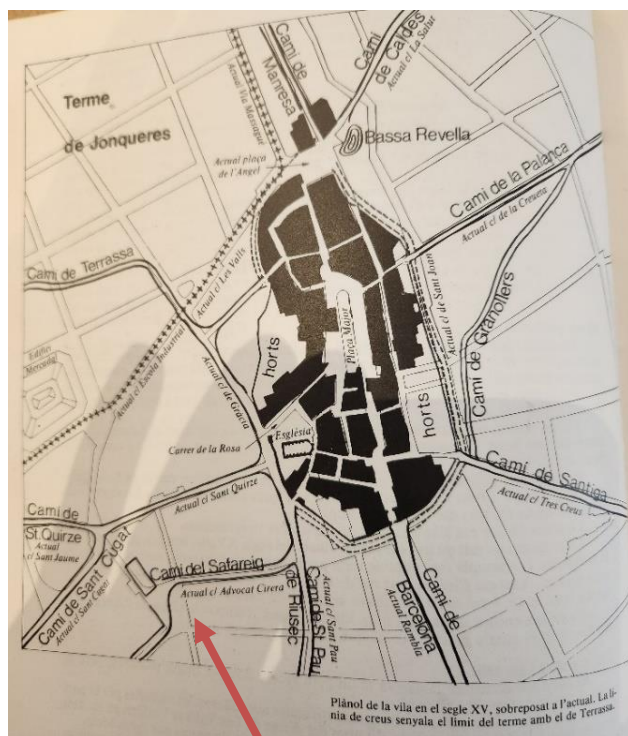
La façana de la Plaça del Gas mesura 17,10m i la façana del carrer de Sant Feliu 13,50m. La mitgera NE confrontada a la casa Grau mesura 13,38m i la mitgera NO 18,26m aprox.

La superfície total de la parcel·la segons cadastre amb referència 5600609DG2050B, és de 235m² i la superfície construïda de 646m². L'edifici disposa de planta baixa i dues plantes pis.

4.2. Informació cartogràfica (planimetria i fotovols)

S'ha fet una recerca de plànols cartogràfics antics i de fotografies antigues

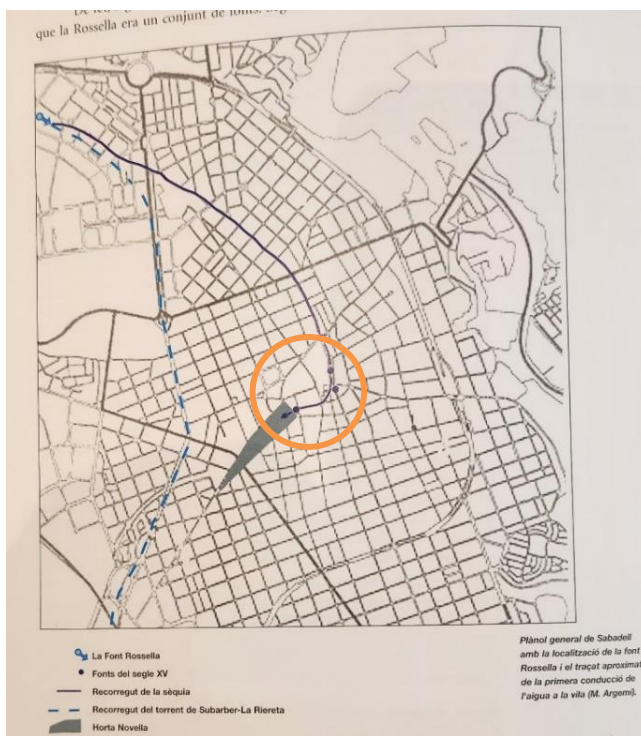

Plànol del S. XV amb el Camí del Safareig

Font: *"El procés de formació de la ciutat de Sabadell"*

Autor: Jaume Puig i Castells

Edició i Producció: Ajuntament de Sabadell

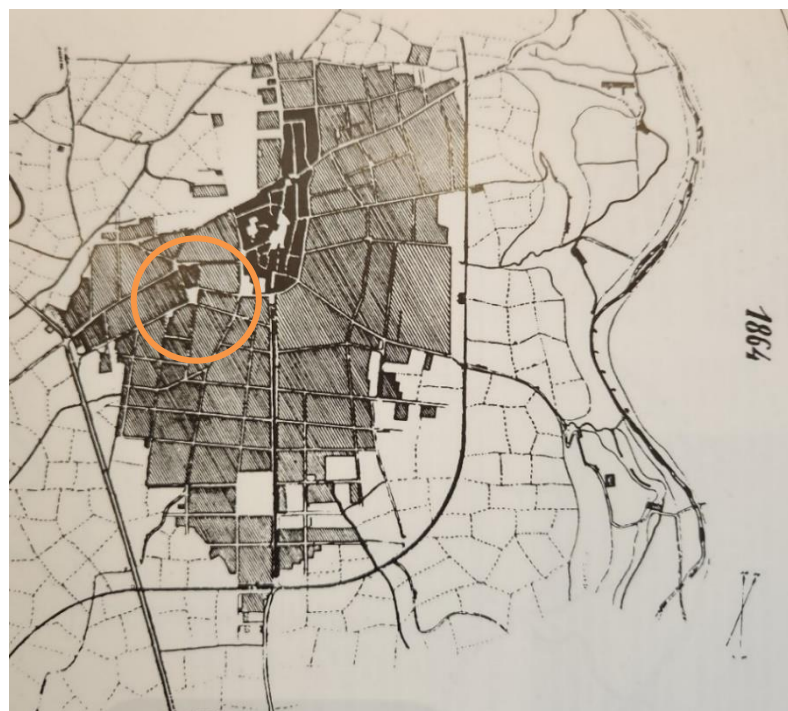

Plànol del S. XV amb les principals fonts

Font: *"900 anys d'història de l'aigua a Sabadell dels s.XI al 1949"*

Autors: Mercè Argemí i Esteve Deu

Edició: CASSA Companyia d'Aigües de Sabadell

Evolució de Sabadell fins al 1864

Font: *"El procés de formació de la ciutat de Sabadell"*

Autor: Jaume Puig i Castells - Edició i Producció: Ajuntament de Sabadell

S'adjunta una comparativa on queda palès les modificacions de la plaça als últims anys.

1945

2023

1975

5. Anàlisi històrica

5.1. Evolució històrica

1865

Juan Calvó, el 1865, inicia les obres de construcció d'un habitatge als solars que té de la seva propietat a la que llavors s'anomenava Plaza del Duque de la Victoria cantonada amb c/ Sant Fèlix. El director de l'obra és *Francesc Batlle i Manent* (AHS, Fons Municipal, Llicències d'obra, 6/1865).

1863

AHS, Francesc Vilador, Manual 1837, f. 167. Compra de cases al carrer Sant Feliu pels Corominas a la part de l'Horta Novella

Anys posteriors

Corominas, Salas i Companyia té una sala de tissatge en el vapor de ca l'Esmolet de Sabadell, i un despatx al carrer de Sant Feliu, que devia substituir el que tenia prèviament a la plaça del Duc de la Victòria.

Enciclopedia.cat (<https://www.enciclopedia.cat/fabriques-i-empresaris/els-corominas-a-sabadell>)

1871

Feliciano Ferret va contraure matrimoni amb *Joan B. Corominas* el 1861 i hi ha referències l'any 1871 que estava empadronada a l'edifici del carrer de Sant Feliu (AHS, 8.1. Demograja, 1871-1872).

1933

La vídua Corominas, *Feliciano Ferret*, lloga la casa a La Federació de Germandats que es traslladà de la seva anterior seu a la mansió dels Corominas on instal·len una farmàcia cooperativa.

(<https://www.isabadell.cat/sabadell/historia/casal-mutualista/>)

1934

La Federació passà a constituir-se com a **Casal Mutualista, una Cooperativa Sanitària**

Joan Moix i Regàs, president del Casal Mutualista, demana permís per construir un pavelló annex al local del Casal Mutualista de la plaça del Duc de la Victòria, 2. També es vol col·locar a la façana d'aquest edifici un rètol de 5,20m per 0,7m amb la següent inscripció: "Casal Mutualista- Cooperativa sanitària". A la cantonada de la plaça del Duc de la Victòria i del c/ de St Feliu s'hi ubicarà la farmàcia, cap a l'Est hi haurà la sala de preparació, el magatzem i un laboratori. També s'hi fan obres per al vessament de les aigües brutes al clavegueram. Els plànols els firma *J. Baca Reixach*. Els plànols venen signats, però la cal·ligrafia no fa possible el reconeixement del nom de l'arquitecte (AHS, Fons Municipal, Llicències d'obra, 407/1934).

1942

Al maig de 1942 cessen les activitats del Casal Mutualista i és absorbit per la Quinta de Salud LA ALIANZA

1948

El 1948, *Martí Gibernau Riera*, president de la Quinta de Salud LA ALIANZA demana permís per a l'ampliació de la planta baixa, amb una construcció envers els pati interior de l'illa, i la reforma d'alguna obertura (AHS, Fons Municipal, Llicències d'obra, 167/1948).

1950

Miguel Gavín Sagardía, president accidental de la Quinta de Salud “La Alianza”, demana permís per a ampliar el pis de l’edifici social que aquesta entitat té a la “Plaza de los mártires, 2”. Les obres afecten l’extrem sud-oest del conjunt, amb façana al c/Sant Felix. Firma els plànols l’arquitecte Domènech Lausame (AHS, Fons Municipal, Llicències d’obra, 559/1950)

1974

L’ajuntament de Sabadell inicia els tràmits per l’adquisició de l’edifici

1976

Inicia el projecte de Reforma de l’Edifici per ser la seu de la Policia Municipal (AHS, Núm. Expedient: 3/1976)

1981

S’inaugura l’edifici com a seu de la Policia Local

1988-1991

Al 1988 s’inicia el projecte tècnic de reforma de l’edifici per reconvertir-lo a us administratiu i al 1991 s’entrega la 1a fase.

REFERÈNCIA HISTÒRICA EN EL CONTEXT DEL BARRI DEL CENTRE

La plaça del Duc de la Victòria es troba a l’extrem del centre de Sabadell, o primer nucli, que es correspon a la vila fins a la darrerria del S. XVIII, però profundament transformat durant el S. XIX.

El lloc va esdevenir fonamental cap a mitjans del segle XV quan va arribar l’aigua per conductes a la ciutat de Sabadell. Un dels llocs triats per fer arribar l’aigua als ciutadans va ser l’actual plaça del Gas on es va construir una quarta font (1458) i un Safareig Públic (1460). Amb les aigües sobreres de la bugada es va constituir al costat (les terres hermes de la Pabordia on hi havia oliveres) una horta amb regadiu (Horta Novella). La Plaça es va anomenar plaça del Safareig.

Aquest emplaçament va ser escollit perquè era un punt elevat que permetia regar el màxim de camps per gravetat i perquè estava fora vila, però també fora de la Pabordia i així la Vila s’assegurava el control de l’aigua.

Galzeran Marquet va ser l’encarregat d’assegurar la construcció del safareig, fent participar els habitants de la Vila. Aquest va ser el primer safareig de Sabadell. Així que a l’actual plaça del Gas hi va haver una font, un safareig i una bassa gran per a regar.

L’any 1855 es va substituir el Safareig de la plaça del Gas pel dels carrers de la Mina (actual Ferran Casablanques) així es va quedar la plaça desembrçada. Era la segona plaça de la Vila i al 1864 es va regularitzar la seva forma.

En traslladar el safareig, al 1865 Juan Calvó edifica un habitatge a la cantonada del carrer Sant Feliu amb la plaça del Duc de la Victoria que juntament amb la Casa Grau rematarà el front nord de la plaça.

El 1877 es va aprofitar la construcció del primer Monument de la ciutat per tapar l'espill de repartiment d'aigües, enmig de la plaça.

El 1899 *Juli Batlle* va construir l'edifici de l'empresa l'Energia a l'actual Plaça del Gas on hi havia els tallers de l'empresa de *Joan Brujas*. El cos principal es va destinar a central elèctrica i a la cantonada amb el carrer del Safareig s'hi van situar les oficines de l'empresa. Aquests edificis van conformar la façana est de la plaça.

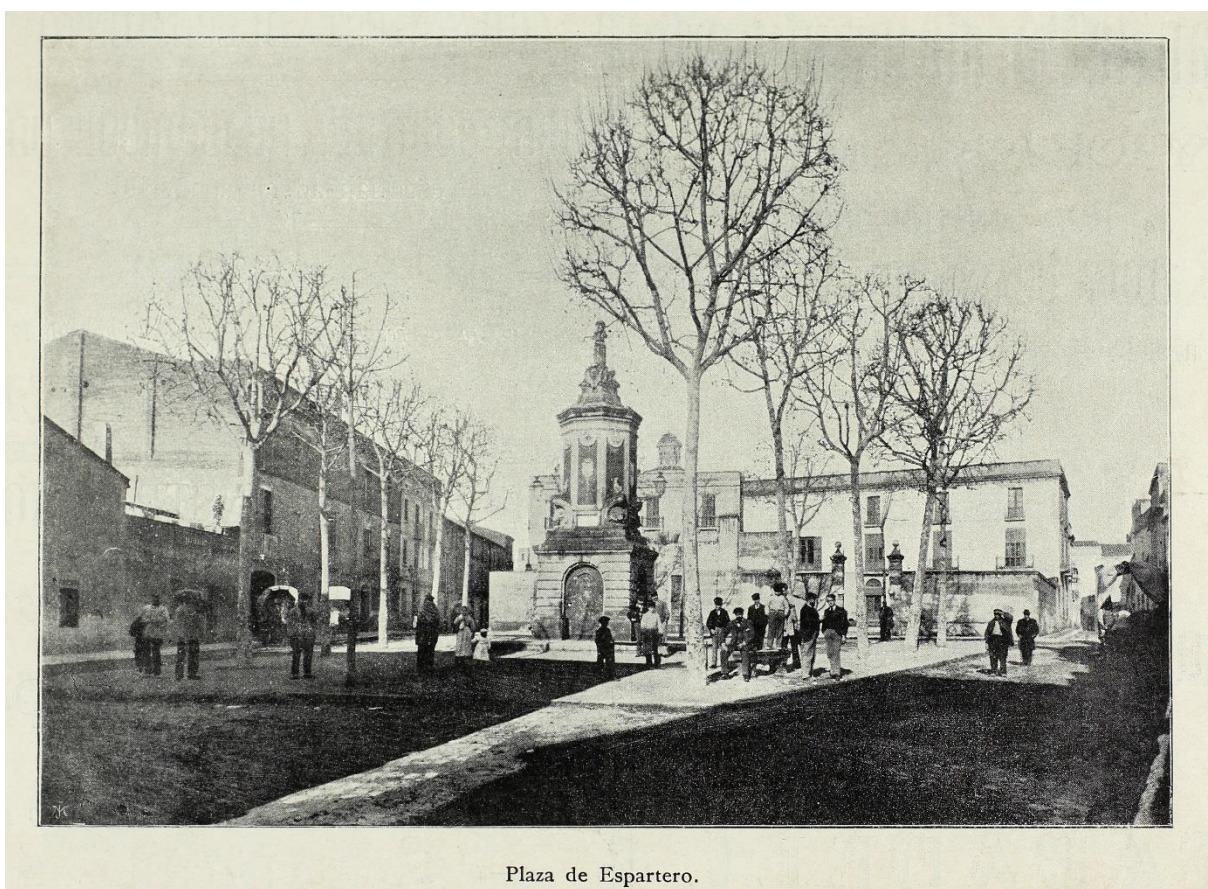
La plaça ha constituït un espai buit de servei als ciutadans des de mitjans del segle XV fins a l'actualitat. El seu perímetre s'ha mantingut regular fins que l'Ajuntament va enderrocar part del pati de la Casa Coromines per encabir-hi les dependències de la policia local al 1981, tot modificant el perímetre nord de la plaça.

En aquesta plaça s'hi celebrava el mercat i al segle XX els carruatges i vehicles podien circumval·lar l'espai central amb els carrers empedrats.

5.2. Fotografies antigues

1884

Plaza de Espartero.

1898 - Plaça d'Espartero, també anomenada al llarg del temps Plaça dels Màrtirs, Duc de la Victòria i actualment Plaça del Gas. Publicada al Portfoli Anunciador de Sabadell. Autor desconegut / AHS

1903 - Autor: Marçal Ballús Bertran / AHS

1906 - Plaça del Duc de la Victòria, actual plaça del Gas. Sabadell. Edició postal Àngel Toldrà Viazó. Sabadell. Autor Àngel Toldrà Viazó / AHS

Dècada de 1920 – Pl. del Duc de la Victòria, actual pl. del Gas. Sabadell. Edició postal.
Autor: Lucien Roisin/ AHS

1929 – Carrer de Sant Feliu

1934 Seu del CASAL MUTUALISTA

1937 Farmàcia a l'interior del Casal Mutualista

1945 Quinta de Salud LA ALIANZA

Anys 1950 aprox.

1958 - Vista general de la Plaça del Gas. Sabadell - Autor: desconegut/AHS.

1961 – En primer pla, l'escultura *El nen i la gasela* de Camil Fàbregas – Fundació Ars

1970/1975 - Font ornamental a la plaça dels Màrtirs, actual plaça del Gas. Sabadell.

Autor Jaume Mercadé Vergés / AHS

1975/1980 – Vandalisme a l'escultura de Camil Fàbregas – Fundació Ars

1981 Inauguració Seu Policia Municipal (AHS_AM06010207_D01_00194_023)

1991 Inauguració Seu Serveis Socials (AHS_AM01080104_D01_00291_499)

2021

5.3. Els expedients d'obres i llicències

A partir del registre de llicències d'obres podem ratificar els següents expedients corresponents a obres i intervencions realitzades:

A. AHS 1865 – Llicència d'obres OBRA NOVA

Núm. Expedient: 6/1865 (Arxiu Històric de Sabadell)

Promotor: *Juan Calvó* (propietari)

Mestre d'obres: *Francesc Batlle i Manent*

B. AHS 1934 – Llicència d'obres

Llicència per a construir pavelló annex al local del Casal Mutualista i col·locar rètol 5,20x0,70m “Casal Mutualista – Cooperativa sanitària” i efectuar el corresponent desguàs a claveguera

Núm. Expedient: 407/1934 (Arxiu Històric de Sabadell)

Promotor: *Joan Moix i Regàs* (president del Casal Mutualista)

Arquitecte: *Joan Baca Reixach*

C. AHS 1948 – Llicència d'obres

Sol·licitud d'obres d'ampliació a PB, reforma d'obertures i corresponent desguàs a claveguera

Núm. Expedient: 167/1948 (Arxiu Històric de Sabadell)

Promotor: *Martín Gibernau Riera* (president de la Quinta de Salud LA ALIANZA)

Arquitecte: *Domènec Lausame* (difícil de llegir als plànols)

D. AHS 1950 - Llicència d'obres

Sol·licitud d'obres d'ampliació del 1er Pis i reforma interior

Núm. Expedient: 559/1950 (Arxiu Històric de Sabadell)

Promotor: *Miguel Gavín Sagardía* (president accidental de la Quinta de Salud LA ALIANZA)

Arquitecte: *Domènec Lausame*

E. AHS 1959 - 1960 - Escriitures

1959 – Escriitura de compravenda - Eulalia Corominas i Ferret ven la finca de la seva propietat a Quinta de Salud “La Alianza” representada per *Josep Maria Puig i Roig* (12 març de 1959)

1960 - Carta de Pagament de la compravenda – atorgada per Eulalia Corominas i Ferret a favor de la Quinta de Salud “La Alianza” (29 juliol de 1960)

Núm. Expedient 1959 – 1960 (Arxiu Històric de Sabadell)

F. AHS 1974 - Escriitures

1974 Decret incoant la compra directa de l'edifici per part de l'Ajuntament de Sabadell

18 de maig de 1974

1974 Dictamen acordant l'adquisició de l'edifici per part de l'ajuntament de Sabadell

30 de maig de 1974

Núm. Expedient:E258 o 208 (3607/1973) Carpeta Blava V-232 E208 (Arxiu Històric de Sabadell)

G. AHS 1976 – Llicència d'obres

Reforma per a la Policia Municipal de l'Edifici "La Alianza"

Núm. Expedient: 3/1976

H. AHS 1988 – 1991

Obres de rehabilitació de l'edifici l'Aliança per a dependències municipals.

Núm Expedient: 1988

Referència plànols: EDA-010/1

Arquitecte: *Josep Palau Grau*

A. 1865

Ayuntamiento de Sabadell.**Policía urbana.**

Se concede permiso á D. *Juan Calvo*
 para construir de nueva planta y con arreglo á los dibujos de fachada,
 aprobados en sesion de *16* de *octubre* de *esta*
una casa, sita en la calle de *plaza del Duque* de esta
 villa, con sujecion á lo que prescribe el Bando de buen gobierno sobre
 aceras (art. 6 y 8), vuelo de repisas de balcones y cornisas y color de
 los frentes (art. 3), conduccion de aguas llovedizas (art. 13), pósitos
 de letrina (art. 15), acopio de materiales (art. 19) inspeccion final de
 la obra (art. 27), y á los demás artículos generales del capitulo 14 de
 dicho Bando. Y en prueba de conformidad por parte del interesado, firma
 un duplicado de este permiso, que se le entrega en el dia de hoy, quedando
 unido al espediente para los efectos prevenidos en el art. 35 del propio
 Bando. *Deberá costear y colocar el número*
este permiso caduca al año de su fecha

Sabadell 17 de Feb^{ro} de 1865.

P. A. del A. C.

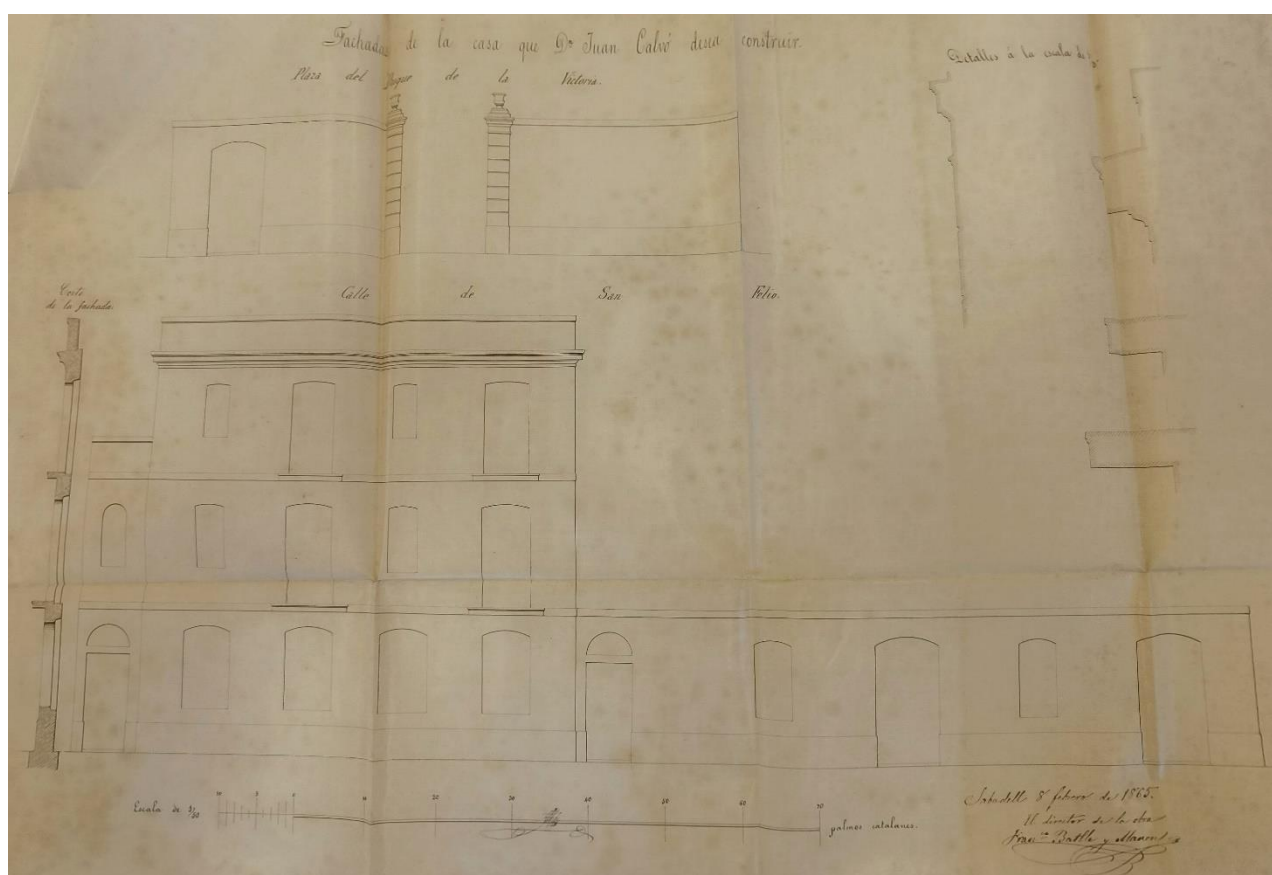
El Secretario,

José Sureda

Juan Calvo

Façana Plaça del Gas (Plaça del Duc de la Victòria)

Façana carrer de Sant Feliu

B. 1934

Nº 334 Tímbre : 7'50 ptes.

Obres de nova construcció

AJUNTAMENT DE SABADELL

POLICIA URBANA

De conformitat amb l'acord adoptat per aquesta Regidoria en decret del dia 6 d'abril d'avui, es concedeix permís a 1 senyor Joan Moix i Regàs, per a que, accedint a la seva sol·licitud presentada el dia 6 d'abril propassat i ajustant-se als plans acompanyats, un exemplar dels quals se li torna segellat, pugui construir un pavelló anexe al local del Casal Mutualista situat a la Plaça del Duc de la Victòria.

amb subjecció a les següents condicions, en tot allò que sigui aplicable al present cas.

Primera.—La façana de l'edifici seguirà la línia i la rasant oficials, que seran comprovades pel personal de l'Oficina tècnica de l'Ajuntament, devent ésser arrebossada o pintada de color clar, per tal d'accomplir degudament les regles d'ornament públic.

Segona.—Les algües pluvials de l'interior de l'edifici es recolliran i abocaran a la fossa sèptica i les pluvials de la façana es conduiran a la via pública per mitjà de les canonades enclavades sota la vorera, empalmant-se directament, almenys una d'elles, amb la claveguera de desguàs, sempre que n'hi hagi, pels efectes de la ventilació de dita fossa sèptica.

Tercera.—La superfície dels patis o jardins haurà d'ésser com a mínim el 40 per cent de la superfície total del solar.

Quarta.—S'entén com a Director de l'obra el facultatiu que autoritza amb la seva signatura els plans el qual serà responsable civil i criminalment dels accidents que per defectes d'aquella puguin ocórrer.

Cinquena.—Si el Director de l'obra, abans o després d'haver-la començada, es retirés de la direcció, deurà posar-ho en coneixement de l'Autoritat en el termini de 24 hores. En el mateix termini deurà fer-ho el propietari, comunicant el nom del Director novament elegit, el qual passarà sense tardança per la Secretaria de l'Ajuntament per tal de signar l'assubentat de les condicions de permís.

Sisena.—No podran variar-se en el més mínim els plans aprovats, els quals seran executats d'una manera estricta; però si per circumstàncies especials haguessin de modificar-se, s'haurà d'obtenir l'aprovació competent, abans de portar a efecte la reforma.

Setena.—Als vuit dies immediats d'acabada l'obra, el propietari haurà de comunicar-ho per escrit a aquest Ajuntament, als efectes oportuns.

Vuitena.—No podrà habitar-se l'edifici de nova construcció fins que hagi transcorregut almenys el termini de trenta dies des del seu acabament.

Novena.—El propietari ve obligat a exhibir aquest permís sempre que els delegats d'aquest Ajuntament ho creguin convenient.

Desena.—Així mateix, el propietari ve obligat a satisfer prèviament la quantitat de dues-centes vint-i-tres pessetes cinc cèntims, en concepte d'arbitri municipal, de conformitat amb la tarifa degudament aprovada.

Onzena.—Deurà abocar a la claveguera, les algües sobrereres i pluvials del pavelló que s'ha proposat addicionar, mitjançant el compliment de les condicions que, en fulla separada s'esmenten.

12.—L'incompliment d'alguna de les anteriors condicions serà castigat per l'Alcalde amb multa de 5 a 200 pessetes, sense perjudici d'exigir a l'interessat la responsabilitat que li incombexi, d'acord amb el que disposen les Ordenances Municipals.

13.—Aquest permís s'entendrà caducat i sense cap valor ni efecte quan l'obra no es comenci dins el termini d'un any, a comptar des d'aquesta data, com també en el cas de no portar-la a terme sense interrupció, a no ésser que circumstàncies especials ho hagin impedit, en el qual cas ho manifestarà l'interessat a l'Ajuntament i, escoltat el facultatiu, resolrà el que cregui més convenient. Podrà, però, si no ha fet ús del permís concedit en el termini esmentat, sol·licitar pròrroga, la qual se li concedirà mitjançant el pagament de deu pessetes, no podent-se concedir més de dues pròrrogues de 6 mesos cada una.

Sabadell, 9 de maig de 1934.

El Conseller Regidor de Foment,

Conforme: L'interessat, P. A. del C. R. El Cap de la Secció,

L'interessat ha fet efectiva per drets relatius a aquesta llicència la quantitat de 223 pessetes, segons rebut número 1705 expedid per l'Oficial de Recaptació.

Sabadell, 10 MAIG 1934 de 1934.

El Cap de la Secció,

Nº 334

AJUNTAMENT DE SABADELL

RETOLS

Accedint al sol·licitat pel senyor Joan Moix i Regàs, aquesta Regidoria en decret del dia 6 d'abril d'avui, ha acordat concedir-li permís per a col·locar en la façana del Casal Mutualista de la Plaça del Duc de la Victòria, un rètol de 5'80 x 0'70 metres, amb la següent inscripció: "Casal Mutualista - Cooperativa sanitària".

mitjançant el pagament de vint-i-vuit pessetes cinc cèntims en concepte de drets municipals; tenint de ramir el rètol samentat, les degudes condicions d'ornament públic.

Sabadell 9 de maig de 1934.

El Conseller Regidor de Foment,

Conforme: L'interessat, P. A. del C. R. El Cap de la Secció,

L'interessat ha fet efectiva per drets relatius a aquesta llicència la quantitat de 28'00 pessetes, segons rebut número 1712 expedid per l'Oficial de Recaptació.

Sabadell 10 MAIG 1934 de 1934.

El Cap de la Secció,

Nº 334

AJUNTAMENT DE SABADELL

POLICIA URBANA

US DE CLAVEGUERES

De conformitat amb l'acord adoptat per aquesta Regidoria en decret del dia 6 d'abril d'avui, es concedeix permís al senyor Joan Moix i Regàs, per a que, accedint a la seva sol·licitud presentada el dia 6 d'abril propassat i ajustant-se als plans acompanyats, pugui efectuar el desguàs a la claveguera d'un pavelló anexe al local del Casal Mutualista de la Plaça del Duc de la Victòria, que s'ha proposat construir.

mitjançant el compliment de les següents condicions:

Primera.—Deu comunicar-se a la Secció de Foment d'aquest Ajuntament, el dia que es comenci l'obra a l'objecte de què, pel personal enregistret de l'Oficina Tècnica, siguin donades les instruccions necessàries, rebent de dita Secció un resguard acreditatiu de l'avis.

Segona.—La conducció de les algües residuals a la claveguera deurà efectuar-se per mitjà d'una fossa sèptica, la qual serà ajustada al model aprovat per aquest Ajuntament, devent tenir una trapa disposada en forma que sigui fàcil inspeccionar-la.

Tercera.—Pels efectes de ventilació de les clavegueres deurà comunicar-se a la conducció de sortida, quan menys, una de les canals de baixada d'algües pluvials, de la façana de la finca que es desguassi.

Quarta.—Acabada que sigui l'obra, no podrà tapar-se abans de què pel personal de l'Oficina Tècnica s'hagi practicat la corresponent inspecció, amb el fi d'assegurar el compliment de les instruccions donades. En el supòsit de què l'Inspector trobi conforme l'obra efectuada, signarà el resguard que s'indica en la condició primera, el qual serà retornat a la Secció de Foment.

Cinquena.—Totes les obres de desguàs que s'eleixin sense haver comunicat el seu començ o que hagin estat tapades mancament la conformitat de l'Inspector, deurán descobrir-se novament per l'interessat i de no efectuar-ho en el termini de vuit dies, ho faran les brigades municipals a càrrec d'aquell, ultra d'èsser-li imposada una multa de 5 a 200 pessetes, sense perjudici d'exigir les responsabilitats a què hi hagi lloc.

Sisena.—Els treballs de tancament de valis i reposició de forns i voravies, després d'executada l'obra, seran a compte de l'interessat.

Setena.—Els treballs a que fa referència la condició anterior, podran ésser efectuats pel mateix interessat o per les Brigades municipals a petició d'aquell. En el primer cas, ve obligat a indemnitzar les despeses que ocasioni la reparació del sol cas de verificar-se els treballs de forma deficient.

Vuitena.—Les obres de l'abocada que s'executin no donen cap dret sobre la via pública, i si per qual-sevol servei públic fos necessari trencar o canviar d'emplaçament l'abelló, les despeses que ocasioni la variació deurà satisfer-les l'interessat o el que els seus drets tingues.

Novena.—Es deu satisfer prèviament, per la concessió del present permís, la quantitat de setanta-tres pessetes vingenta tres cèntims, en concepte d'arbitri municipal, de conformitat a la tarifa degudament aprovada i pla adjunt.

Sabadell, 9 de maig de 1934.

El Conseller Regidor de Foment,

Conforme: L'interessat, P. A. del C. R. El Cap de la Secció,

L'interessat ha fet efectiva per drets relatius a aquesta llicència la quantitat de 70'63 pessetes, segons rebut número 1706 expedid per l'Oficial de Recaptació.

Sabadell, 10 MAIG 1934 de 1934.

El Cap de la Secció,

C. 1948

R-1438

QUINTA DE SALUD "LA ALIANZA"
 Anadolgo y Cíent. 15. T. 5423
 BARCELONA

Filiat:
 VICH Av. Dr. Robert, s/n. T. 161
 SABADELL: Plaza de los Mártires, 2. T. 1920
 GERONA: Ronda de San Riquelme, 6. T. 1931

TORTOSA: al Llenç, N.º 10

EXCMO. SR.
 Don Martín Gibernau Riera, domiciliado en Barce-
 lona, calle Pontanella nº 8, Presidente de Quinta de
 Salud LA ALIANZA, a V. E. respetuosamente

EXPONE: que en el edificio que ocupa la filial en
 esta ciudad, en la Plaza de los Mártires, 2, desea
 practicar obras de ampliación de la planta baja y
 reforma de alguna abertura de acuerdo con los pla-
 nos que acompaña, y por tanto a V.E. acude en

SUPLICA: de que previos los trámites correspon-
 dientes se digne concederle el debido permiso.

Gracia que espera merecer del justo proceder
 de V.E. cuya vida guarde Dios muchos años.

El Contrata
 Sabadell, 17 de Octubre de 1947.

SINDICATO COMARCAL CONSTRUCCION
 SABADELL
 Legajo n.º 216 fecha 24-X-47

EXCMO. SR. ALCALDE DE LA CIUDAD DE SABADELL

Informe del Arquitecto Municipal

Vista la presente instancia formulada por D. Martín Giber-
 nau Riera, Presidente de Quinta de Salud, "La Alianza" y planes adjun-
 tos, cumple manifestar a V.E. que puede concederse el permiso soli-
 citado a tenor de las prescripciones de las O.M. que rigen en esta Ciu-
 dad para las obras de ampliación y reforma y a los planos presentados
 en cuanto a aquellas no se opongan.

Que para las obras de referencia, el recurrente deberá dar
 aviso a la Sección de Fomento del comienzo de las mismas a los efectos
 de la oportuna inspección.

No obstante V.E. resolverá lo que estime mas procedente.

Sabadell 7 Febrero de 1948
 El Arquitecto Municipal

DERECHOS:
 AMPL. DESAGUE.....73'59 Ptas.
 OBRAS.....222'24 "

TOTAL.....295'83 Ptas.
 Timbre.....7'50 Ptas.

DECLARACIÓN DE FOMENTO
 Excmo. Sr.
 Vista la anterior instancia, el infrascrito De-
 legado opina que puede accederse a lo que en la
 misma se solicita, de acuerdo con el precedente
 informe.

No obstante V. E. acordará

Sabadell 10 FEB 1948

COMISION PERMANENTE
 Sesión de 12 de Mayo de 1947.
 P. A. de la C. P.
 El Secretario

ALCALDIA
 CUMPLASE
 EL ALCALDE

En cumplimiento de la resolución anterior, con esta
 fecha se ha hecho entrega a Recaudación, del recibo
 de importe 295'83 PESETAS.
 Sabadell 23 MAR 1948
 El Jefe de la Sección

AYUNTAMIENTO DE SABADELL

POLICIA URBANA

OBRAS DE NUEVA CONSTRUCCION

PERMISO N.º 167 DE 1948

Accediendo a lo solicitado por D. Martín Gibernau Riera, como Presidente
 de Quinta de Salud "La Alianza" --- la Comisión Municipal Permanente
 en sesión de 12 de febrero último --- ha acordado concederle permiso para que,
 ajustándose a los planos acompañados, un ejemplar de los cuales se le devuelve sellado,
 pueda construir efectuar obras de adición y reforma en la finca n.º 2 de
 la Plaza de los Mártires ---

con sujeción a las siguientes condiciones en todo lo que sea aplicable al presente caso.

PRIMERA.—La fachada del edificio seguirá la línea y la farsante oficiales, que serán comprobadas por
 el personal de la Oficina Técnica del Ayuntamiento, debiendo estar revocada o pintada de color claro,
 a fin de que llene cumplidamente los reglamentos de ornato público.

SEGUNDA.—Las aguas pluviales del interior del edificio se recogerán y verterán a la fosa séptica y
 las pluviales de la fachada se conducirán a la cloaca por medio de la tubería de desagüe de la finca,
 dirigiéndolas a la calle por debajo de la acera, en caso de no existir cloaca.

TERCERA.—Se entiende por Director de la obra, el facultativo que autorice con su firma los planos, el
 cual será responsable civil y criminalmente de los accidentes que, por defectos de aquélla, puedan
 ocurrir.

CUARTA.—Si el Director de la obra, antes o después de haberla empezado, se retirase de la dirección,
 deberá ponerlo en conocimiento de la Autoridad en el plazo de 24 horas. En el mismo plazo deberá
 hacerlo el propietario y comunicará el nombre del Director nuevamente elegido, el cual pasará sin
 demora por la Secretaría del Ayuntamiento para firmar el enterado de las condiciones del permiso.

QUINTA.—No podrán variarse en lo más mínimo los planos aprobados, los cuales serán efectuados
 de una manera estricta; no obstante, si por circunstancias especiales hubiesen de modificarse, deberá
 obtener la aprobación competente, antes de llevar a cabo la reforma.

SEXTA.—A los ocho días siguientes a la terminación de la obra, el propietario deberá comunicarlo
 por escrito al Ayuntamiento, a los efectos oportunos.

SEPTIMA.—No podrá habitarse el edificio de nueva construcción, hasta que hayan transcurrido, por
 lo menos, treinta días, desde su terminación.

OCTAVA.—El propietario viene obligado a exhibir este permiso siempre que los delegados del
 Ayuntamiento lo crean conveniente.

NOVENA.—Viene obligado asimismo el propietario, a satisfacer previamente, la cantidad de
 doscientas noventa y cinco --- pesetas ochenta y tres --- centimos
 en concepto de arbitrio municipal, de conformidad con la tarifa debidamente aprobada, incluido a
 derechos ampliación desagüe.

10.—El incumplimiento de alguna de las condiciones, será castigada por la Alcaldía con una multa
 de cinco a cien pesetas, sin perjuicio de exigir al intercedido la responsabilidad que le incumba de
 conformidad con lo establecido en las Ordenanzas Municipales y demás disposiciones vigentes.

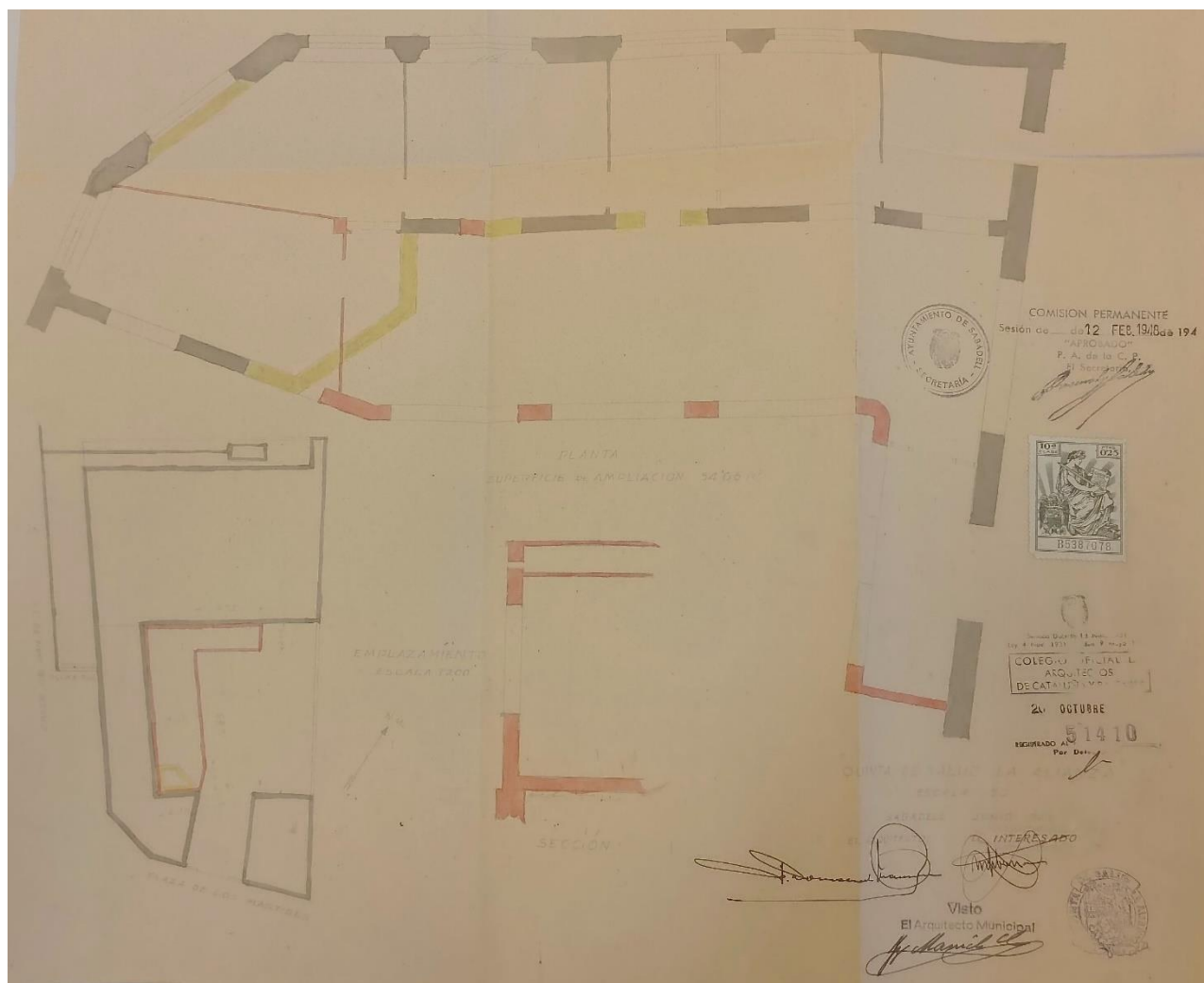
11.—El presente permiso se entenderá caducado y sin ningún valor ni efecto cuando la obra no se
 empiece dentro del término de un año, a contar desde aquella fecha, así como en el caso de no ejecu-
 tarla sin interrupción, a no ser que causas imprevistas lo hayan impedido, en cuyo caso lo manifestará
 el interesado al Ayuntamiento, y oído el facultativo, resolverá lo que crea conveniente. Podrá no obs-
 tante, si no ha hecho uso del permiso concedido, en el plazo expresado, solicitar prórroga, la cual se
 le concederá mediante el pago de veinte pesetas, no pudiendo concederse más de dos prórrogas de
 seis meses cada una.

Sabadell, 12 de marzo de 1948

EL ALCALDE PRESIDENTE,
 P. A. de la C. P.
 El Delegado de Fomento,
 EL INTERESADO,
 EL JEFE DE LA SECCION,

El interesado ha acreditado haber hecho efectivos en la Oficina de Recaudación, los
 derechos relativos a este permiso.

Plànol de reforma i ampliació planta baixa, ocupant part del pati (plànol en bastant mal estat)

D. 1950

R-1074

Exento de reintegro de acuerdo con el art. 10º de la Ley de 6 de Dobre, 1941.

Quinta de Salud "LA ALIANZA"
Cuchillas P. Chert, 130 - Tel. 11490
BARCELONA.

FILIAL DE VICH
A. de Robert, s.n. - Tel. 100

FILIAL DE SABADELL
P. de los Mártires, 2 - Tel. 1300

FILIAL DE GIRONA
Dionísio de los Mártires, 2 - Tel. 1300

FILIAL DE TARRAGONA
Lluís, n.º 10 - Tel. 400

FILIAL DE SAN SAPORE
P. de los Mártires, 2 - Tel. 1300

FILIAL DE LERIDA
General, Eugén, 2 - Tel. 200

SAINTOBRUNO ANTIBUSCULON
de BILTAU y JONETA (Bilbao)

22 JUN 1950

EXCMO. SR. :

Don Miguel Gavín Sagardía Presidente accidental de la QUINTA DE SALUD "LA ALIANZA", domiciliada en Barcelona calle Arzobispo Padre Claret nº 135, a V. E. respetuosamente expone:

Que en su filial de esta ciudad, sita en la calle Plaza de los Mártires nº 2, desea ampliar el piso del edificio social y hacer obras de reforma interior según los planos que por duplicado acompaño, por lo que acude a V. E. en súplicas de que se digne conceder el debido permiso.

Gracia que espera merecer del justo proceder de V. E.

Sabadell, 26 de Junio de 1950.

SINDICATO MUNICIPAL CONSTRUCCION SABADELL

EXCMO. SR. ALCALDE DE SABADELL.

23 JUL 1950

TENENCIA FISCAL DE LA VIVIENDA

Examinado y conforme Sabadell, 10 de Agosto de 1950 El Teniente Fiscal,

INFORME DEL ARQUITECTO MUNICIPAL

Vista la presente instancia formulada por Quinta de Salud "La Alianza" planos adjuntos y el Informe del Teniente Fiscal de la Vivienda cumple manifestar a V.E. que puede concederse el permiso solicitado a tenor de las prescripciones de las C.M. que rigen en esta Ciudad para las obras de ampliación 1º piso y reforma y a los planos presentados en cuanto a aquellas no se opongan.

Que para las obras de referencia el recurrente deberá dar aviso a la Decisión de Fomento del comienzo de las mismas a los efectos de la oportuna inspección.

No obstante V.E. resolverá lo que estime mas procedente

Sabadell, 9 Septiembre 1950 El Arquitecto Municipal

DIRECCION:

OBRAS.....287'60 Ptas.

AMPL. DEBASTAR.....27'02 Ptas.

TOTAL.....287'69 Ptas.

Timbre.....7'85 Ptas.

VIACION DE FOMENTO

EXCMO. Sr.

Vista la anterior instancia, al infrascrito Da legado opina que puede accederse a lo que en la misma se solicita, de acuerdo con el precedente

No obstante V. E. acordará.

Sabadell 12 SEP 1950

COMISION PERMANENTE

Sesion de 14 de sept. de 1950.

En cumplimiento de la resolución anterior, con esta fecha se ha hecho entrega a la Decisión de Fomento, del recibo de importe de 287'69 Ptas.

Sabadell 9 OCT 1950

El Jefe de la Sección

AYUNTAMIENTO DE SABADELL

POLICIA URBANA

OBRAS DE REFORMA PERMISO N.º 559 DE 1950

Acordando a lo solicitado por Quinta de Salud "La Alianza", ----- la Comisión Municipal Permanente, en sesión de 14 de septiembre último ----- ha acordado concederle permiso para efectuar obras ampliación y reforma en la finca sita en la Plaza Martires y calle San Felix, de conformidad a los planos presentados, -----

con sujeción a las siguientes condiciones, en todo lo que sea aplicable al presente caso.

Primera.-Las aguas pluviales del interior del edificio se recogerán y verterán a la fosa séptica, y las pluviales de la fachada se conducirán a la cloaca por medio de la tubería de desagüe de la finca, dirigiéndolas a la calle por debajo de la acera, en caso de no existir cloaca.

Segunda.-La fachada deberá pintarse de un color claro, o bien estucarla, con el fin de que llene cumplidamente las reglas de ornato público, colocando por cuenta del propietario el número o números que correspondan al edificio, si careciere de él.

Tercera.-Es obligatorio suprimir los canales y aleros, en el supuesto de que existan en la casa.

Cuarta.-Cuando en la fachada del edificio, antes o después de construídas las obras para las cuales se otorga permiso, existieran aberturas, los centros de los cuales no observen los respectivos ejes verticales, deberá el propietario, previa solicitud de nuevo permiso, retranquearlas lo que sea necesario, a fin de que vengán centradas respecto del eje de un hueco existente en cualquier piso elegido a voluntad, construyendo sus jambas y dinteles por el mismo sistema que las existentes y con idénticos materiales.

Quinta.-Cuando se trate de fincas sujetas a nueva alineación, no se hará el revocado y enlucido, tanto interior como exterior, hasta que, terminada la obra de reforma, sea reconocida por el señor Arquitecto Municipal, a cuyo efecto deberá el interesado comunicarlo por escrito al Ayuntamiento, quedando prohibida toda obra de consolidación.

Sexta.-El Director de la obra será responsable civil y criminalmente de los accidentes que, por defectos de aquella, puedan ocurrir.

Séptima.-El propietario viene obligado a exhibir este permiso siempre que los delegados del Ayuntamiento lo crean conveniente.

Octava.-Asimismo viene obligado a satisfacer previamente la cantidad de doscientos ochenta y siete pesetas sesenta y nueve céntimos, en concepto de arbitrio municipal, de conformidad con la tarifa debidamente aprobada, incluidos derechos ampliación desagüe.

9.-El incumplimiento de algunas de las anteriores condiciones, será castigado por la Alcaldía con multa de 5 a 100 pesetas, sin perjuicio de exigir al interesado la responsabilidad en que incurra, con arreglo a lo establecido en las Ordenanzas Municipales y demás disposiciones vigentes.

10.-El presente permiso se entenderá caducado y sin valor ni efecto cuando las obras no se empiencen dentro del término de un año, a contar desde esta fecha, como también en el caso de no llevarlas a cabo sin interrupción, a no ser que circunstancias especiales lo hayan impedido, en cuyo caso lo manifestará el interesado a este Ayuntamiento, y, oído el facultativo, resolverá lo que crea más conveniente. Podrá, no obstante, si no ha hecho uso del permiso concedido en el plazo indicado, solicitar prórroga, la cual le será concedida mediante el pago de veinte pesetas, no pudiendo concederse más de dos prórrogas de seis meses cada una.

Sabadell, 6 de octubre de 1950.

El Alcalde Presidente, P.A.

El Delegado de Fomento,

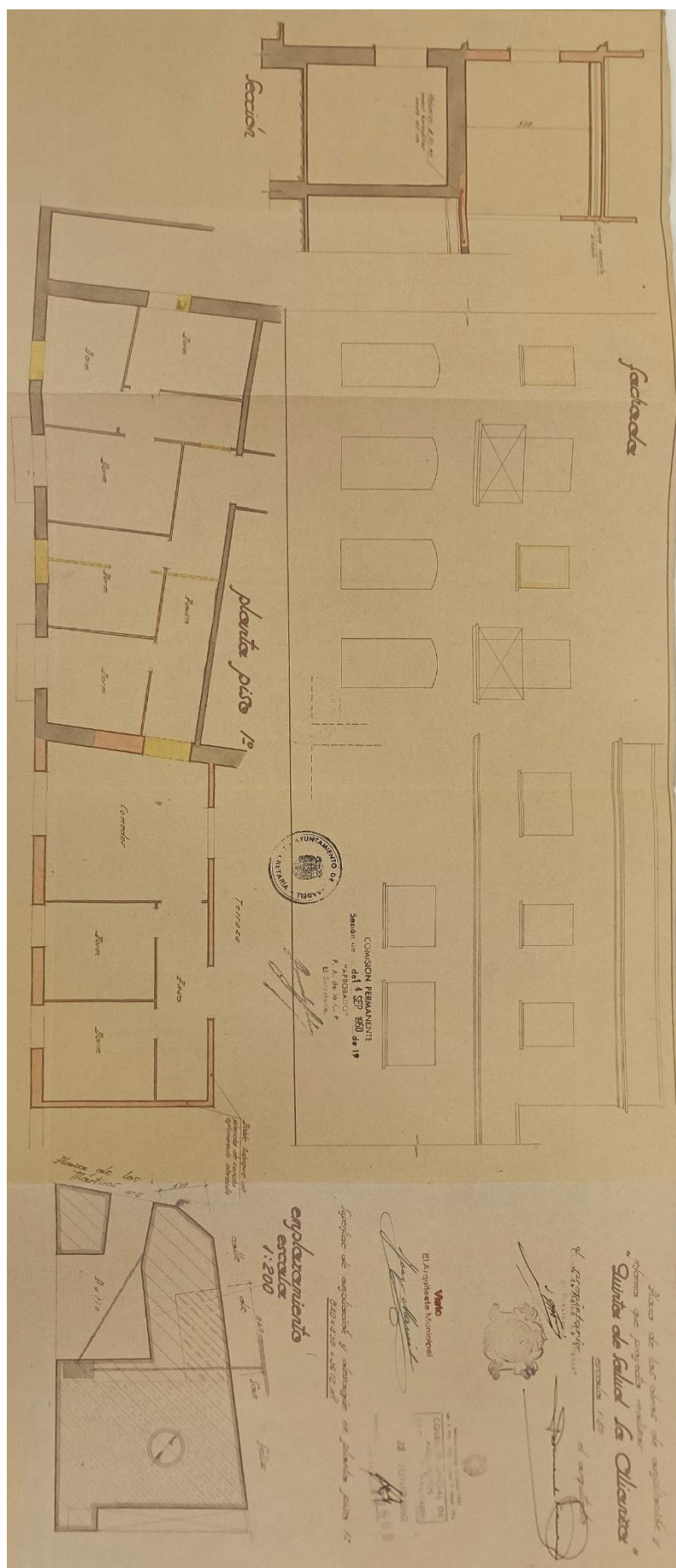
El interesado,

P. A. de la C. P.

El Secretario,

El Jefe de la Sección,

El interesado ha acreditado haber hecho efectivos en la Oficina de Reanudación los derechos relativos a este permiso.

E. 1959 - 1960

33460 2

NOTARÍA
DEL
DR. JOSÉ M.^A FARRÉ MOREGÓ
AUSIAS MARCH, 16 — TELEFONO 21.52.68
BARCELONA

VENTA otorgada por DOÑA EULALIA COROMINAS FERRET,
a favor de la "Quinta de Salud "LA ALIANZA".

REGISTRO DE LA PROPIEDAD
SABADELL
Presentado a las 9 horas 40 minutos
del día 4 de Julio de 1959
ASIENTO n.º 114 folio 112 Diario 17

DIA 12 DE MARZO DE 1959.
N.º 927.

escritura de compra-venta, DICEN: ----- 1-10

Doña Eulalia Corominas y Ferret VENDE a =
la "Quinta de Salud La Alianza" que COMPRE, ==
aquí representada por Don José Maria Puig y ==
Roig, toda la siguiente finca que la primera =
describe así: -----

UNA CASA situada en la ciudad de Sabadell
señalada con el número dos en la Plaza de los-
Mártires, antes del Duque de la Victoria, for-
mando esquina con la calle de San Felio, en la
que lo está con el número trece accesorio; cons-
ta de cuatro cuerpos de edificio, está compues-
ta de planta baja y dos pisos altos, cubierta-
de tejado, con un pequeño patio al detrás que-
tiene su salida a la calle de San Felio y otro
patio al frente; cuya superficie no consta; y =
LINDA en junto por delante Sur, con dicha Pla-
za; por la izquierda entrando Oeste, con la ci-
tada calle de San Felio; por la derecha Este, =
con los herederos o sucesores de Don José Mar-
cet, hoy herederos de Don Juan Grau; y por el-
fondo Norte, con Don Juan Bargañó. -----

MANIFIESTA la vendedora que le PERTENECE =

DERECHOS REALES
Documento N.º 65201
Presentado en 17-07-1960
Liquidación N.º 7624 E y 7792 E

NOTARÍA
DEL
DR. JOSÉ M.^A FARRÉ MOREGÓ
AUSIAS MARCH, 16 — TELEFONO 21.52.68
BARCELONA

CARTA DE PAGO otorgada por doña EULALIA COROMINAS Y
FERRET a favor de la QUINTA DE SALUD "LA ALIANZA".

REGISTRO DE LA PROPIEDAD
SABADELL
Presentado a las 9 horas 20 minutos
del día 24 de Julio de 1960
ASIENTO n.º 87 folio 114 Diario 16

DIA 29 DE JULIO DE 1960.
N.º 2.063.

Propiedad de Sabadell, tomo 204 del archivo y 66 de-
la sección 1ª del Ayuntamiento de aquella ciudad, 19
lio 191, finca número 856, triplicado, inscripción =
16ª, Doña Eulalia Corominas y Ferret vendió a la ==
Quinta de Salud "La Alianza", que compró, representa
da por Don José Maria Puig y Roig, toda la siguiente
finca: -----

UNA CASA situada en la ciudad de Sabadell, se-
ñalada con el número dos en la plaza de los Mártires,
antes del Duque de la Victoria, formando esquina con-
la calle de San Felio, en la que lo está con el núme-
ro trece accesorio; consta de cuatro cuerpos de edi-
ficio, está compuesta de planta baja y dos pisos al-
tos, cubierta de tejado, con un pequeño patio al de-
trás que tiene su salida a la calle de San Felio y =
otro patio al frente; cuya superficie no consta; y =
LINDA en junto, por delante, Sur, con dicha Plaza; =
por la izquierda entrando, Oeste, con la citada ca-
lle de San Felio; por la derecha, Este, con herede-
ros o sucesores de Don José Marcet, hoy de Don Juan =
Grau; y por el fondo, Norte, con Don Juan Bargañó. X

II. Que el precio de la calandada venta fué =
convenido en la cantidad de un millón trescientas ==

F. 1974

18

AYUNTAMIENTO DE SABADELL

Por el Excmo. Ayuntamiento Pleno, en sesión de 30 de mayo de 1974, se adoptaron los siguientes acuerdos:

Resultando que la legal representación de la Quinta de la Salud "LA ALIANZA", propietaria de la casa situada en esta Ciudad, Plaza de los Martires nº 2, esquina calle San Feliu ha ofrecido la venta de dicho inmueble, libre de cargas, gravámenes, ocupantes y arrendatarios, por la cantidad de CINCO MILLONES DE PESETAS.

Resultando que la adquisición de la expresada finca es conveniente, dada su proximidad a las Casas Consistoriales.

Resultando que la referida adquisición es necesaria para poder ampliar las dependencias municipales de notoria insuficiencia en la actualidad.

Resultando que el precio de venta es aceptable ya que no difiere de la valoración practicada por el Servicio municipal de Arquitectura y Urbanismo.

Considerando que es provechoso para la Ciudad, acrecentar su patrimonio municipal especialmente, si como en el presente caso, resuelve necesidades urgentes e ineludibles.

Considerando que según resulta del expediente incoado, tal adquisición es de reconocida urgencia y única por su situación y circunstancias y que se halla comprendida en las prescripciones de los apartados b) y c) del artículo 311 de la vigente Ley de Régimen Local, pudiendo concertarse directamente, sin necesidad de subasta ni concurso por su carácter urgente y existir un solo poseedor que hace imposible su concurrencia.

Urb/q/c.

18 milta

Considerando en razón a lo antes expresado y que en atención a las circunstancias concurrentes es de urgencia adoptar los acuerdos que luego se diran.

Esta Alcaldía tiene el honor de proponer a V.E. de conformidad a lo dispuesto en el artículo 208 del Reglamento de Organización, Funcionamiento y Régimen Jurídico de las Corporaciones Locales, y demás disposiciones aplicables, la adopción de los siguientes

ACUERDOS:
=====

PRIMERO.- Dar a la presente Moción el preceptivo carácter de urgencia que señala el artículo 208 del Reglamento de Organización, Funcionamiento y Régimen Jurídico de las Corporaciones Locales, en la forma preceptiva y reglamentaria establecida.

SEGUNDO.- Aprobar el expediente sumario incoado para adquirir por concierto directo el hallarse comprendida la adquisición en las prescripciones de los apartados b) y c) del artículo 311 de la Ley de Régimen Local, la casa radicada en la Plaza de los Martires, nº 2, que se describe en la forma registral siguiente: Casa situada en esta Ciudad, señalada con el número dos de la Plaza de los Martires antes del Duque de la Victoria y formando esquina con la calle San Feliu, en la que esta con el número trece ocioso; consta de cuatro cuerpos de edificio; está compuesta de planta baja y dos pisos altos, cubierta de tejado, con un pequeño patio al frente; LINDA en junto por delante Sur, con dicha Plaza; por la izquierda entrando Oeste con la citada

19

calle San Feliu; por la derecha Este con los herederos o sucesores de José Mercat, hoy herederos de Juan Grau y por el fondo Norte con Juan Berguñó. Inscrita en el Registro de la Propiedad de Sabadell, tomo 204 del Archivo, libro 56 de la Sección 18 del Ayuntamiento, folio 191, finca 856 triplicada, inscripción 18a.

TERCERO.- Comprometerse a adquirir de la Quinta de Salud "LA ALIANZA", la finca de referencia, libre de cargas, gravámenes, ocupantes y arrendatarios, por el precio de CINCO MILLONES DE PESETAS (5.000.000'--), cuya forma de pago será la siguiente:

a) La cantidad de DOS MILLONES QUINIENTAS MIL PESETAS (2.500.000'--), al momento de la firma de la oportuna escritura pública de compraventa.

b) La cantidad de DOS MILLONES QUINIENTAS MIL PESETAS (2.500.000'--), durante el primer trimestre del año 1975.

Las cantidades aplazadas no devengarán interés de clase alguna.

CUARTO.- Entiendo que no obstante lo consignado en el acuerdo segundo, el Ayuntamiento podrá ejercitar el derecho de retención o descuento de las cantidades necesarias para liberar de cargas, gravámenes, inscritos o no, ocupantes y arrendatarios del inmueble.

QUINTO.- Aceptar que el Ayuntamiento correrá con los gastos, impuestos, arbitrios, incluso el de Plus valía, si se devengaren, ocasionados exclusivamente del otorgamiento de la escritura pública de compraventa, siendo de cuenta del vendedor, toda responsabilidad por razón de contribuciones, arbitrios, impuestos y por cualquier otro concepto pendiente de pago, con anterioridad a la

19 milta

fecha de transmisión del inmueble.

SEXTO.- Concertar la compra de la citada finca por contratación directa, toda vez que esta contrató no pueda ser objeto de concurrencia al existir un solo poseedor y hallarse comprendida dentro de las prescripciones del apartado b) del artículo 311 de la Ley de Régimen Local en concordancia con el artículo 41 del Reglamento de Contratación de las Corporaciones Locales.

SEPTIMO.- Satisfacer el precio de la mencionada finca con cargo a la consignación que determina el Señor Interventor municipal.

OCTAVO.- Facultar al Muy Ilustre Señor Alcalde, o persona en quien delegue a fin de que suscriba cuantos documentos públicos o privados, sean necesarios para el perfeccionamiento de los anteriores acuerdos.

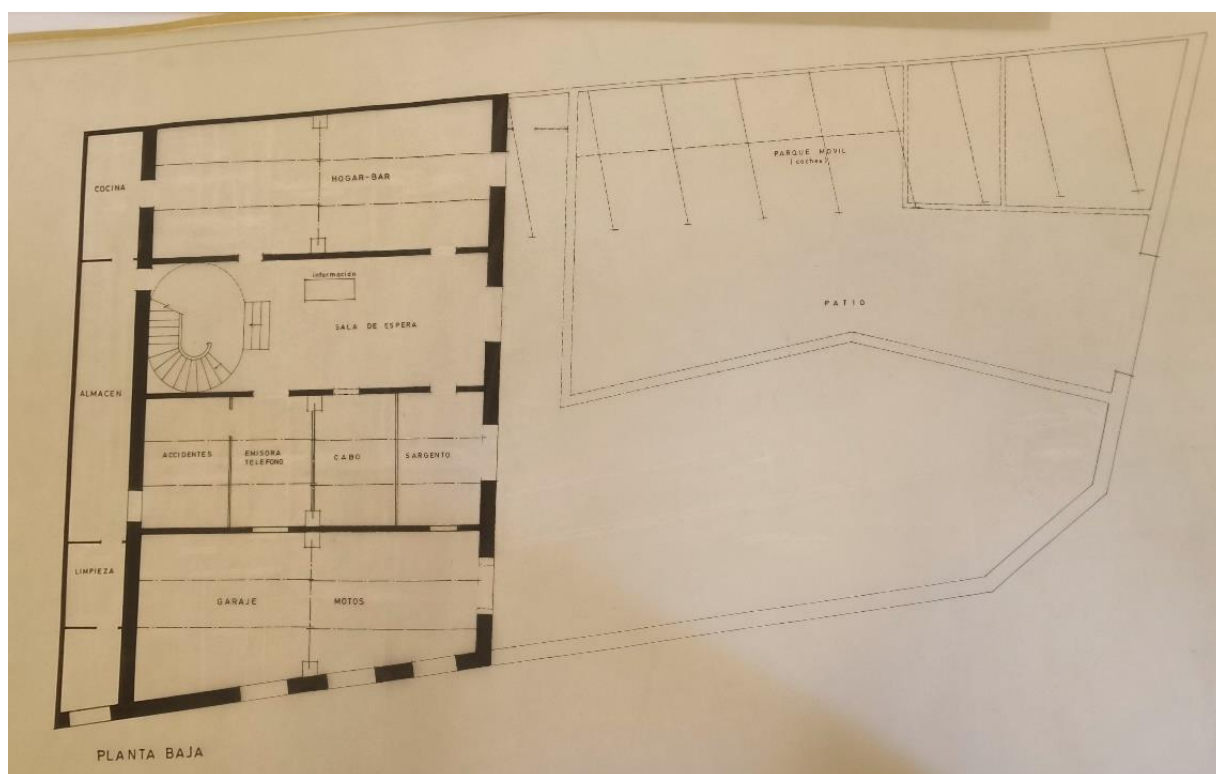
Lo que se comunica para su conocimiento y efectos.

Sabadell, 17 de junio de 1974.

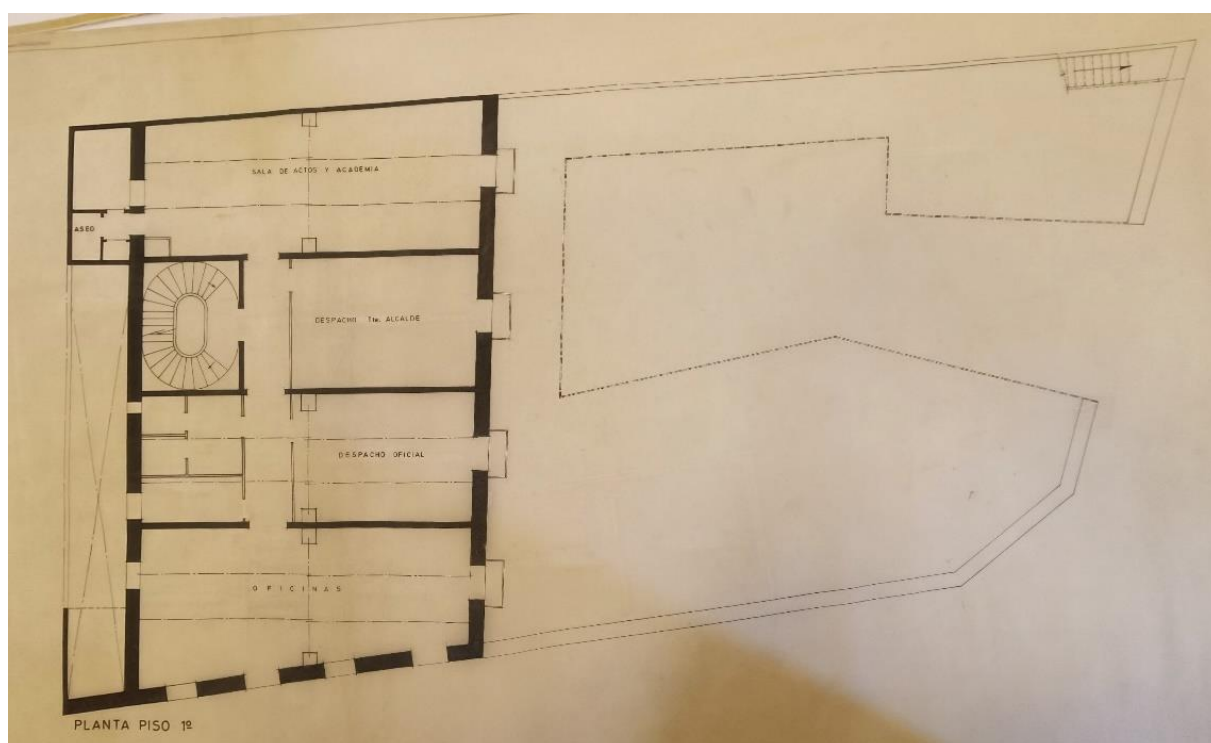
AYUNTAMIENTO DE SABADELL
SECRETARÍA GENERAL

RECIBI EL DUPLICADO
Sabadell de de 1974

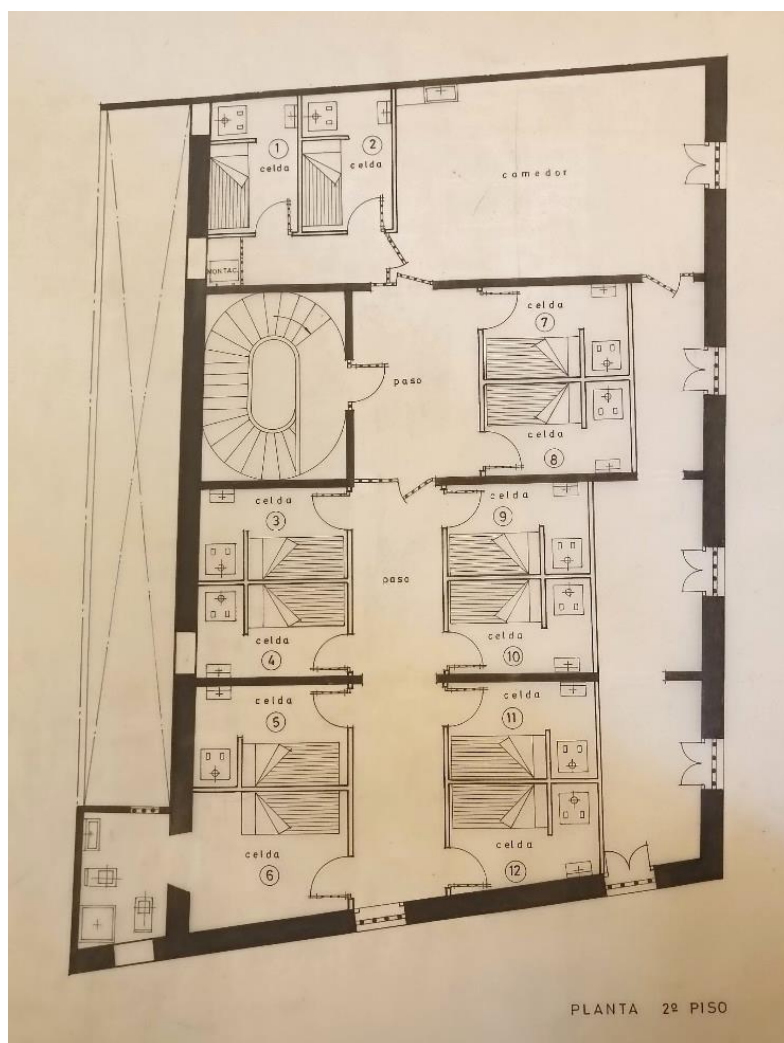
G. 1976

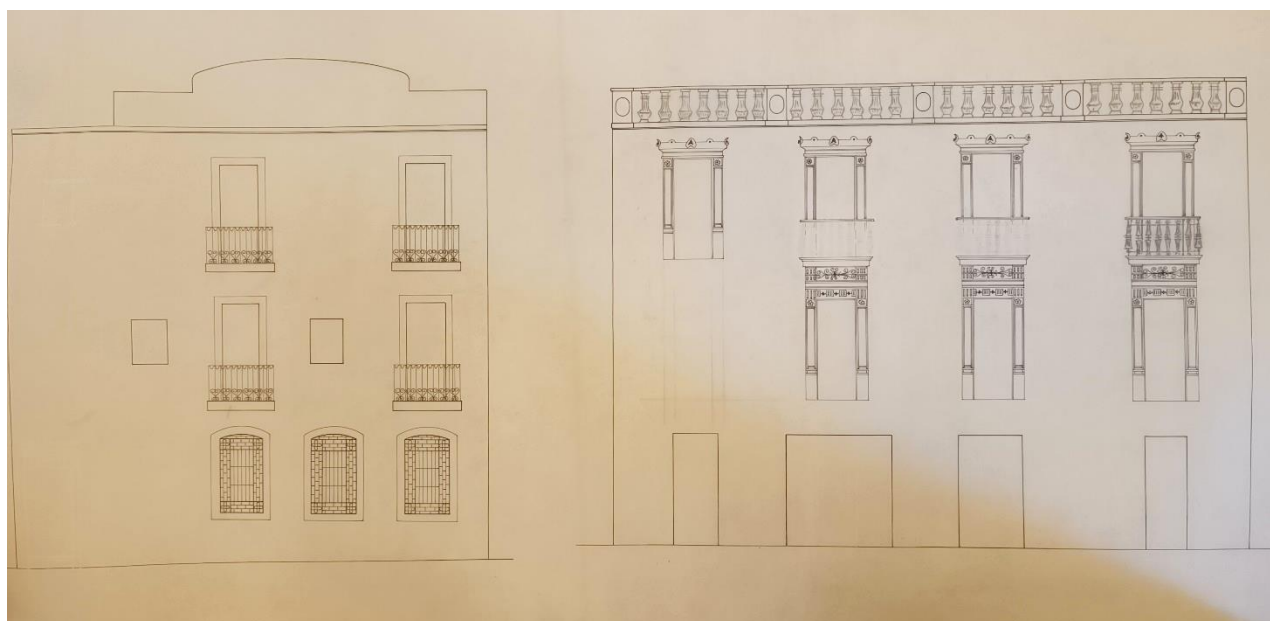
1. Projecte Planta Baixa

2. Projecte Planta Primera

3. Projecte Planta Pis

4. Façanes Reforma per a la Policia Municipal

H. 1988

Ajuntament de Sabadell

COMISSIÓ DE SERVEIS PÚBLICS
DELEGACIÓ D'URBANISME I OBRES

DM/CP/MR

A l'Excm. Ajuntament Ple:

ATÉS que per part dels Serveis Tècnics Municipals s'ha procedit a la confecció dels projectes tècnics de les obres ordinàries que en la part dispositiva del dictamen es detallen.

ATÉS que els projectes de referència compleixen les condicions previstes a l'article 219 de la Llei 8/87 Llei Municipal i de Règim Local de Catalunya.

ATÉS que no existeix impediment legal per a l'aprovació de qualsevol projecte, encara que en principi no existeixi consignació pressupostària adequada per a poder atendre l'execució de les obres, requisit que la Llei exigeix únicament per al moment de la licitació pública.

Es per això que aquesta Delegació, proposa a l'Excm. Ajuntament Ple l'adopció dels següents

ACORDS:

Primer. – Aprovar inicialment els projectes tècnics de les obres ordinàries següents.

- Rehabilitació de l'edifici Aliança per a dependències municipals, per un import de 39.054,014' - ptes.
- Pavimentació i drenatge i voreres del sector Alcalde Moix, per un import de 107.284.301' - ptes.
- Urbanització del carrer Bocaccio, 2a. fase, per un import de 51.764.352' - ptes.

Segon. – Sometre els projectes tècnics de les obres esmentades, a informació pública pel termini de 30 dies, d'acord amb el que estableix l'article 219 de la Llei 8/87 Llei Municipal i de Règim Local de Catalunya, fent constar que si transcorregut el període d'exposició al públic, no s'han formulat reclamacions o al·legacions als mateixos, es consideraran aprovats definitivament, sense necessitat d'adoptar acords de forma explícita.

Tercer. – Acordar la imposició de Contribucions Especials al projecte de les obres d'urbanització del carrer Bocaccio, 2a. fase, d'acord amb l'article 216 i 221 del R.D.L. 781/86, de 18 d'abril, incloent el corresponent expedient.

Quart. – Facultar al molt Il.ltre. Sr. Alcalde-President, o Regidor en qui delegui, perquè subscriuï tots els documents que fossin necessaris per a l'efectivitat dels acords precedents.

No obstant W.EE. resoldran.

Sabadell, 27 de gener de 1988

Alcalde

Ajuntament de Sabadell

QUE ES COMPLEIXI
L'ALCALDE

Comissió Informativa de Serveis Públics

Ajuntament de Sabadell

Dictamen núm.

Sessió 251 de 1988

Ple

Ajuntament de Sabadell

APROVAT en Sessió de
27 Gener 1988

P. J. de la P.

1. Aprovació projecte tècnic de rehabilitació de l'edifici l'Aliança per a dependències municipals.

H. 1988

COMISSIÓ DE SERVEIS PÚBLICS
DELEGACIÓ D'URBANISME I OBRES
QUE ES COMPLEIXI
L'ALCALDE
Alcaldia
Ajuntament de Sabadell

Ple
50 3.
Ajuntament de Sabadell

APROVAT en Sessió de
6 Abril 1988
P. A. de A. P.
El Secretari

A l'Excm. Ajuntament Ple:

ATÈS que l'Excm. Ajuntament Ple en sessió del dia 27 de gener de 1988, va aprovar el projecte tècnic de les obres de Rehabilitació de l'edifici Aliança per a dependències municipals, per un import de 39.054.014'- ptes.

ATÈS que per part dels Serveis Tècnics Municipals, s'ha procedit a redactar el reformat de l'esmentat projecte, per un import de 48.804.476'- ptes., descomposant-se al mateix temps en diverses fases.

Per tot això aquesta Delegació proposa a l'Excm. Ajuntament Ple l'adopció dels següents

OM/CP/MR

ACORDS

Primer.- Aprovar el reformat del projecte de les obres de Rehabilitació de l'edifici Aliança per a dependències municipals, per un import de QUARANTA-VUIT MILIONS VUIT-CENTES QUATRE MIL QUATRE-CENTES SETANTA-SIS PESSETES (48.804.476'- ptes.), descomposant-se al mateix temps en les següents fases:

- La primera fase per un import de 33.422.488'- ptes.
- La segona fase per un import de 11.892.503'- ptes.
- La tercera fase per un import de 3.489.485'- ptes.

Segon.- Facultar al molt Il.ltre. Sr. Alcalde President, o Regidor en qui delegui, perquè subscrigui tots els documents que fossin necessaris per a l'efectivitat del precedent acord.

No obstant VV.EE. resoldran.

Sabadell, 25 de març de 1988

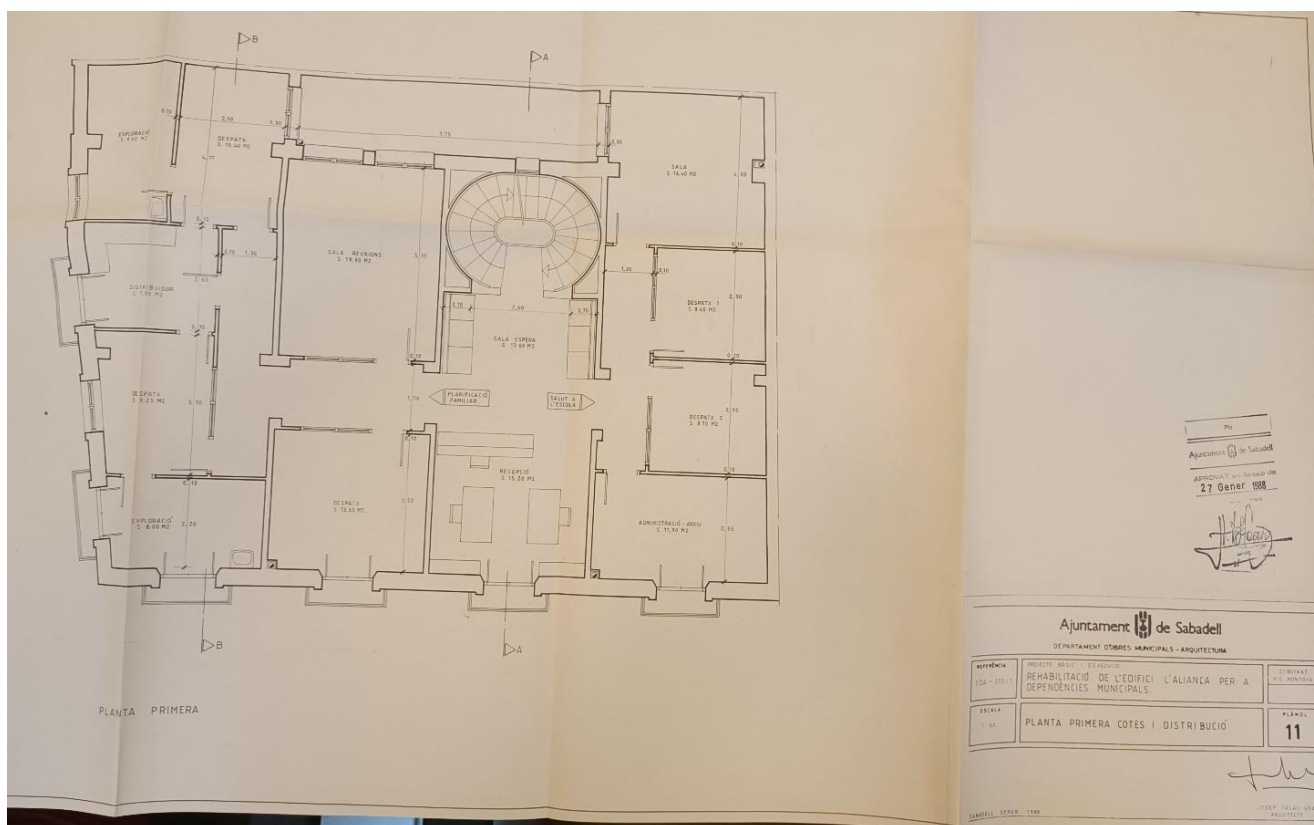
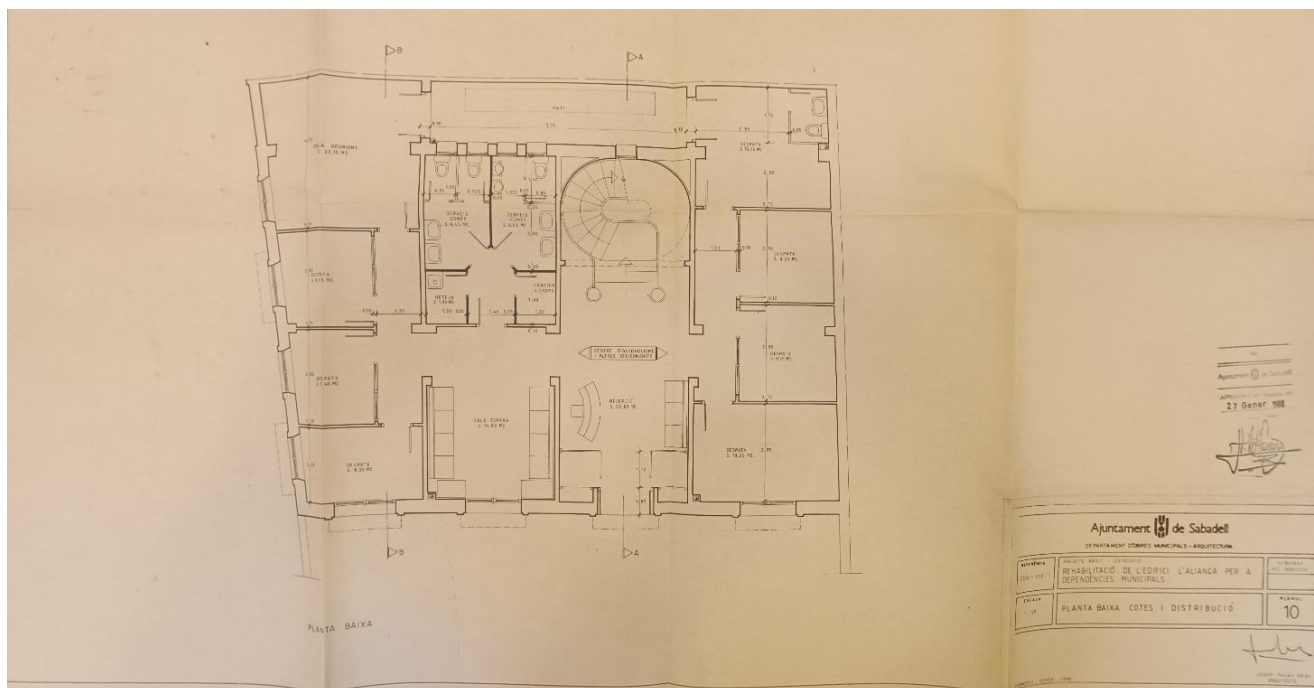
Comissió Informativa de Serveis Públics

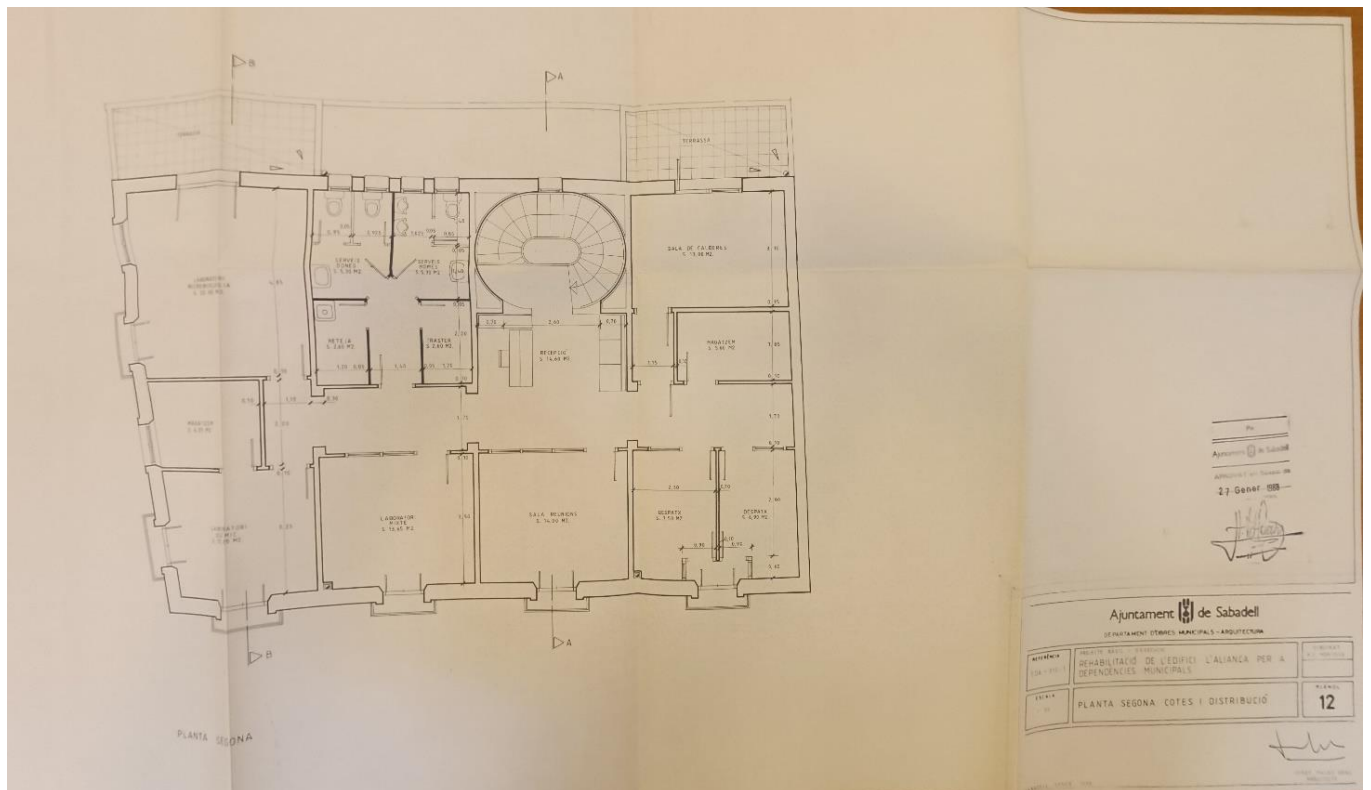
Ajuntament de Sabadell

Dictamen núm.
Sessió 243 de 1988

1. Aprovació reformat del projecte tècnic de rehabilitació de l'edifici l'Aliança per a dependències municipals.

H. 1988

H. 1991

22
21

Ajuntament de Sabadell

Correspondència
Registre d'entrada
Data 22/7/91
Número 18071
Ajuntament de Sabadell

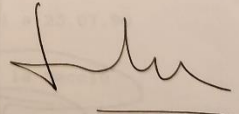
OBRES MUNICIPALS
EQUIPAMENTS

ACTA DE RECEPCIO DEFINITIVA

Havent transcorregut el termini de garantia que preveu l'article 28 del Capítol V del Plec General de Condicions i que afecta al projecte d'OBRES DE REHABILITACIO DE L'EDIFICI ALIANÇA PER A DEPENDENCIES MUNICIPALS (Primera Fase), aprovat per aquest Ajuntament en data 6.4.88 i que varen ésser adjudicades a l'empresa C.A.R.S.A., S.A., aquesta Unitat en data d'avui ha inspeccionat les obres executades, comprovant que ha estat complert l'objecte del contracte, les clàusules del mateix, i en especial, les condicions tècniques.

Tot això, es comunica per si aquest Ajuntament té a bé l'aprovació de la recepció definitiva de les obres citades d'acord amb el què estipula l'esmentat article, així com l'article 62 del Reglament de Contractació de les Corporacions Locals.

Sabadell, 9 de juliol del 1991
El Cap de Secció,

Signat: Josep Palau i Grau.
Arquitecte Municipal.

Urbanisme i Obres
Equipaments Municipals

Ajuntament de Sabadell

PROGRAMACIO I CONTRACTACIO

1. Recepció 1a fase obres rehabilitació de l'edifici l'Aliança per a dependències municipals.

5.4. Síntesi de l'evolució de la construcció i dels diferents usos

En aquest apartat, resumim l'evolució de la construcció de l'edifici fins a dia d'avui i els diferents usos, que han estat diversos al llarg dels anys.

Des del 1865 que era una Residència familiar, passant per Casal Mutualista, Quinta de Salut “La Alianza” i dependències de la Policia Municipal fins al 1989 que s’hi va instal·lar l’edifici de Serveis Socials de l’Ajuntament de Sabadell, ús que encara perdura en l’actualitat.

Any de construcció	1865 - Residència familiar (<i>Francesc Batlle i Manent</i>) 1934 - Ampliació edificació amb pavelló davant de la casa 1948 - Ampliació de la planta baixa del pavelló (Arquitecte: <i>Domènech Lausame</i>) 1950 - Ampliació d'un pis sobre el pavelló a la façana del carrer St. Felix (Arquitecte: <i>Domènech Lausame</i>) 1976-1981 - S'enderroca el volum del cos ocupat pel pavelló i s'adequa tot l'interior per a Comissaria 1989 - Adequació a edifici administratiu Serveis Socials (Arquitecte: <i>Josep Palau Grau</i>)
Ús d'origen i anys posteriors	1865 - Casal residencial (Propietari <i>Juan Calvó</i>) Anys posteriors- Casal residencial Propietari: <i>Zenon Corominas i Pla</i> Propietari: <i>Zenon Corominas i Camps</i> 1916 - Casal residencial Propietari: <i>Feliciana Ferret i Mascart vídua de Zenon Corominas</i> 1928 - Casal residencial Propietaris: <i>Eulàlia Corominas i Ferret i Juan Antonio Corominas i Ferret</i> 1934 - Casal Mutualista (Llogaters) i farmàcia a la cantonada 1948 - Quinta de Salut “La Alianza” (Llogaters) 1959 - Quinta de Salut “La Alianza” (Propietaris) 1981 - Dependències de la Policia Municipal 1989 - Ús administratiu Ajuntament - Edifici Serveis Socials

6. Reportatge fotogràfic de l'estat actual

6.1. Fotografies exteriors – Façanes (plaça del Gas i carrer de Sant Feliu)

FAÇANA Plaça del Gas

Façana principal amb accés des de la plaça

Cantonada Plaça del Gas amb carrer de Sant Feliu

Rampa escalonada d'accés

Façana i accés principal

Carrer de Sant Feliu

Detalls de la façana principal

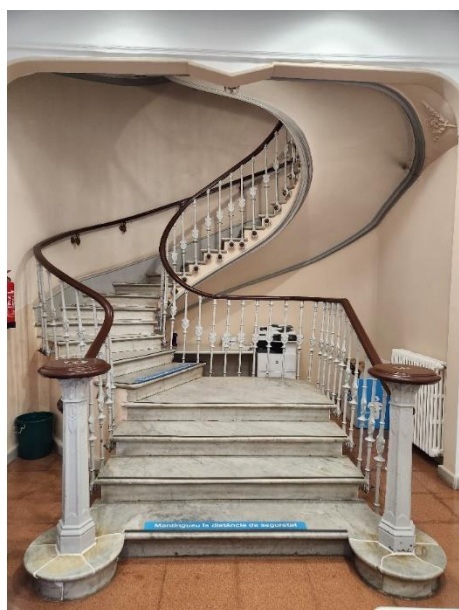
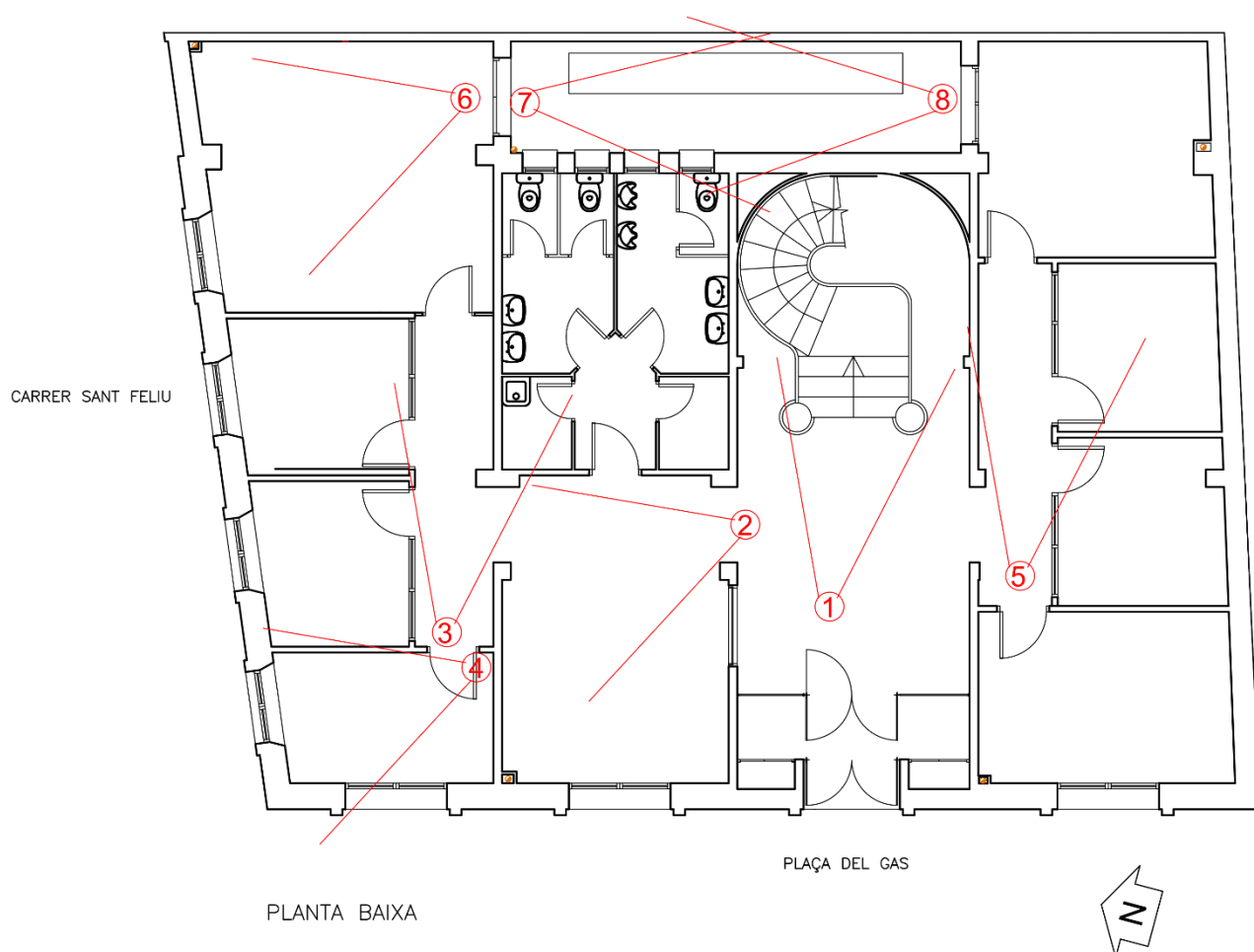

Façana principal i mitgera est, vistes des de la coberta planta del pavelló mirador modernista de Casa Grau

6.2. Fotografies interiors

PLANTA BAIXA

1. Escala Principal

2. Sala Espera

3. Passadís Esquerra Despatxos

4. Despatx

5. Passadís dret despatxos

6. Despatx cantonada

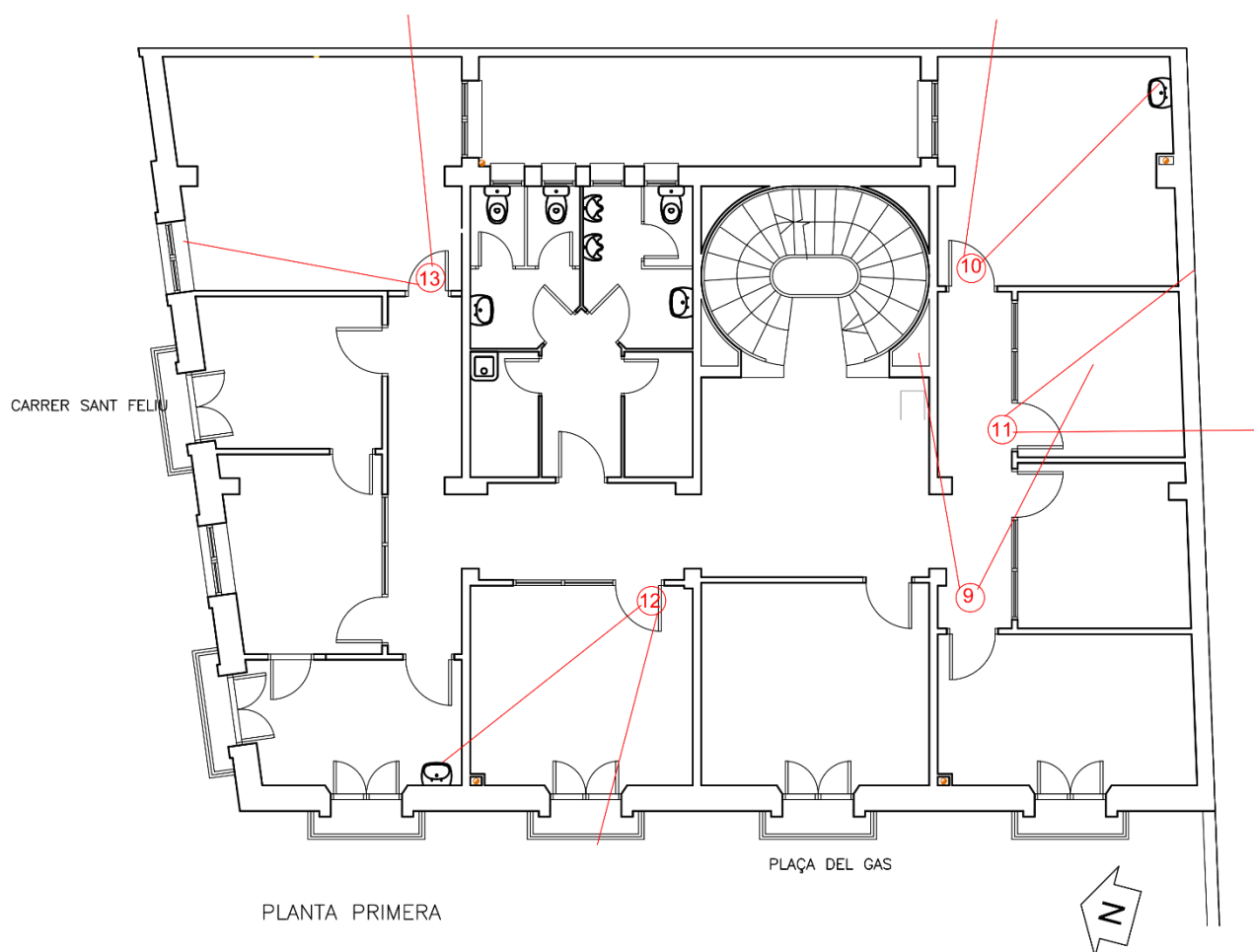

7. Pati interior

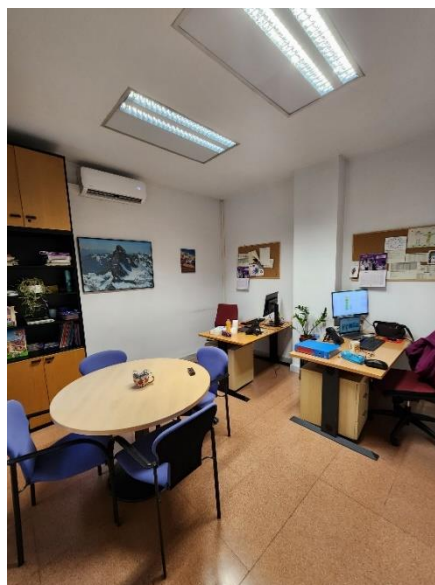

8. Pati interior

PLANTA PRIMERA

9. Passadís

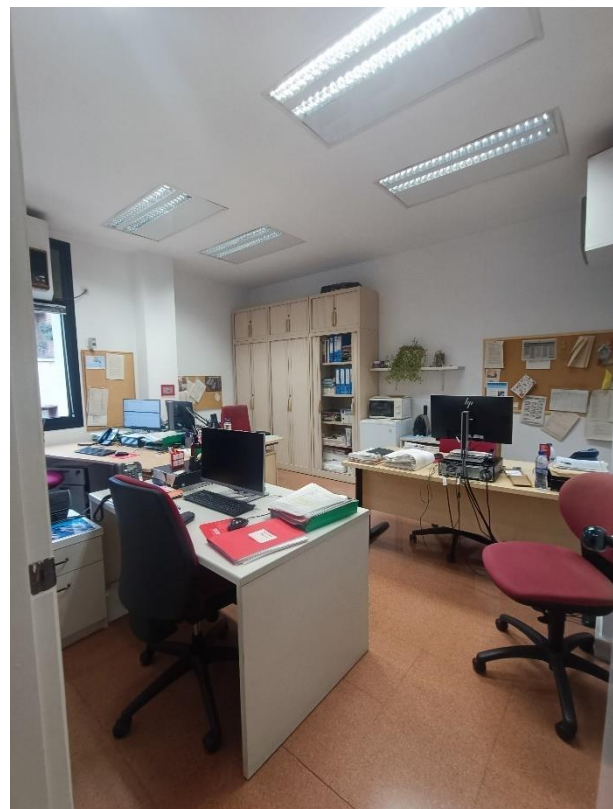
10. Despatx cantonada

11. Sala observació infants

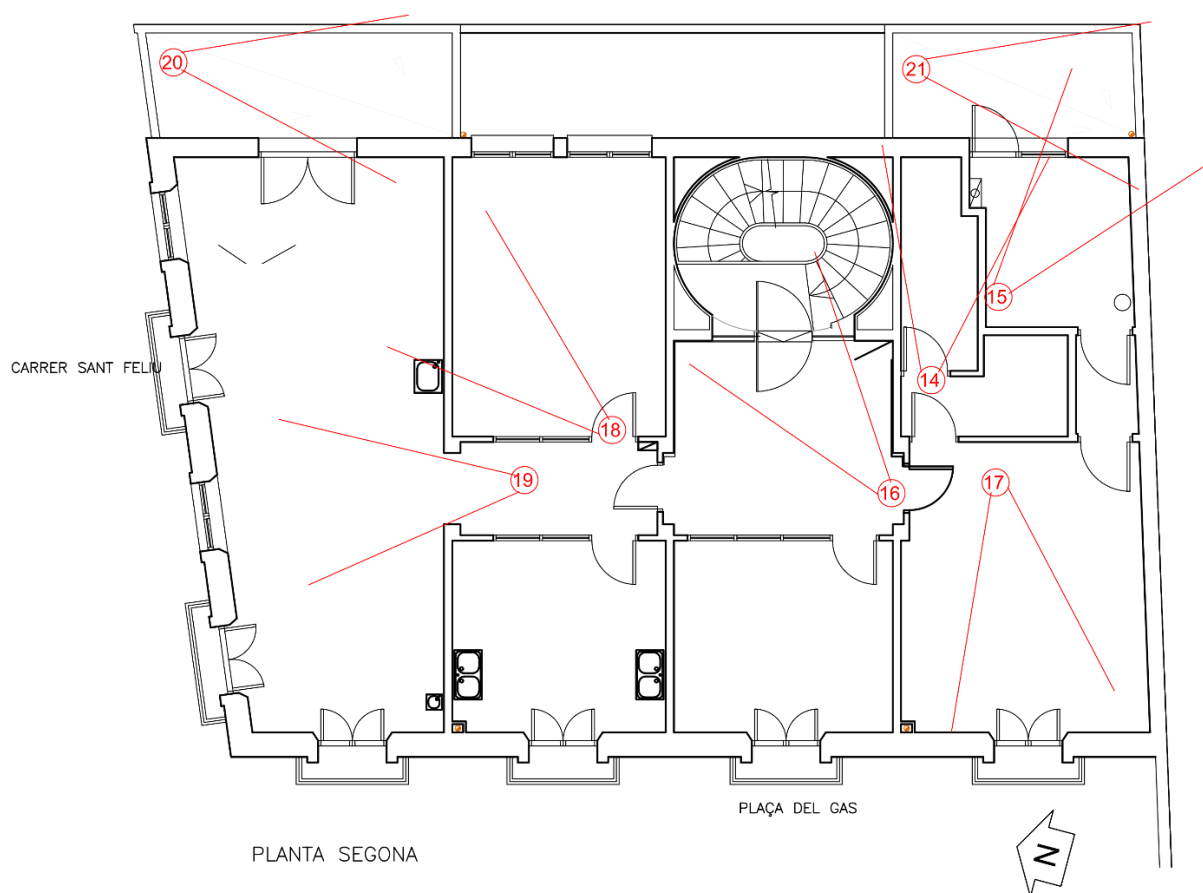

12. Despatx façana plaça

13. Despatx façana carrer Sant Feliu

PLANTA SEGONA

14. Magatzem

15. Sala Calderes

16. Vestíbul Laboratori

17. Despatx Laboratori

18. Sala Laboratori

19. Sala Laboratori

20. Terrassa laboratori

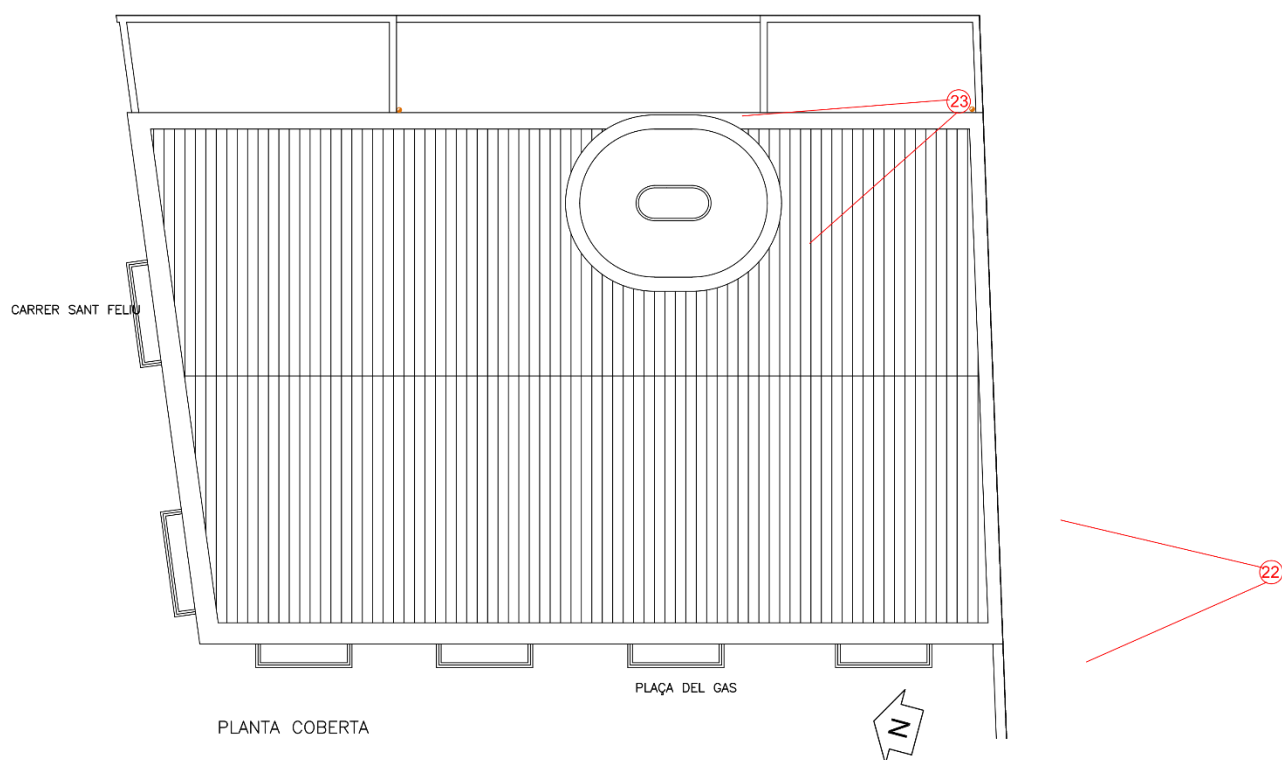
21. Terrassa Sala calderes

Pati interior

PLANTA COBERTA

22. Mitgera des de la Casa Grau

23. Coberta amb claraboia de caixa d'escala

7. Anàlisi arquitectònica i tipològica

7.1. El mestre d'obres i els arquitectes

Francesc Batlle i Manent

Francesc Batlle i Manent va néixer a Sabadell el 1842 i fou reconegut pels seus oficis d'agrimensor i mestre d'obres. Rebé el títol d'agrimensor lliurat per l'Escola de Belles Arts de Barcelona al febrer 1863 i el títol de mestre d'obres per l'Escola de Belles Arts de Barcelona al maig 1864.

Va estar actiu a Sabadell entre 1871 i 1881, treballava en obres particulars. L'any 1880 era soci de la "Asociación Central de Maestros de Obras, Directores de Caminos y Agrimensores" amb seu a Madrid.

Joan Baca i Reixach

Joan Baca i Reixach nascut al 1905 va ser un arquitecte català important per la seva tasca en l'arquitectura industrial i la seva contribució al desenvolupament urbanístic de Terrassa. Va ser una figura clau en el desenvolupament essencial per al funcionament de les calderes de vapor de les indústries de l'època per la seva construcció de xemeneies industrials durant la primera meitat del segle XX.

A més de les xemeneies, va dissenyar nombroses naus industrials i edificis de caràcter privat. Per exemple, va projectar la fàbrica Filatures Matarí i la seva xemeneia, la nau de calderes i xemeneia de l'empresa SAPHIL, la fàbrica Terrassa Industrial, entre altres.

A nivell residencial, va construir diversos habitatges, com la situada a la Rambla d'Ègara núm. 150, on destaca un esgrafiat realitzat per Ferdinandus Serra i també l'Habitatge a Puignovell, 10 a Terrassa.

Domenech Lausame

No s'ha trobat biografia d'aquest arquitecte, fou qui va fer les obres d'ampliació de l'edifici del Casal de la Plaça del Gas sota l'encàrrec de la Quinta de Salut l'Aliança.

Josep Palau Grau

Arquitecte, cap d'Obres d'Equipaments i Edificis municipals de l'Ajuntament de Sabadell fins al 2015. Fou l'encarregat de la rehabilitació del Casal del Gas l'any 1988, i entre d'altres, va ser el responsable de l'equip redactor del projecte i direcció d'obres de la Biblioteca Vapor Badia de Sabadell l'any 2002.

7.2. L'edifici. Descripció dels sistemes constructius del bé immoble

A continuació es descriuen els sistemes constructius de la finca estudiada. No s'ha pogut fer una inspecció visual directe dels elements estructurals, però fem les anotacions basades en l'estat actual dels murs, que no presenten esquerdes, i en els plànols d'estructura de les diferents reformes.

7.2.1 Estructura

- **Fonamentació**

Pel tipus de terreny que normalment ens trobem a la zona, el més habitual és que la fonamentació de l'edifici sigui superficial sobre una capa d'argiles heterogènies amb algunes graves disperses. Es tracta d'una zona amb terreny estable, excepte en els casos que hi ha reblerts d'anteriors edificacions enderrocades o reblerts d'antics pous o foses sèptiques.

La zona principal de l'edifici, segurament té una fonamentació formada per maçoneria de pedra irregular i morter de calç, amb la mateixa amplada que els murs i amb un encastament de més de 40cm dins del terreny natural.

- **Estructura vertical**

El conjunt estructural és de murs de càrrega i forjats unidireccionals. Amb el temps, l'edificació ha sofert bastantes modificacions, especialment amb l'obra de 1981 per a adequar-lo a comissaria, on s'han fet estintolaments i s'ha afegit pilars a la part central de totes les crugies i bigues metàl·liques en ambdues direccions.

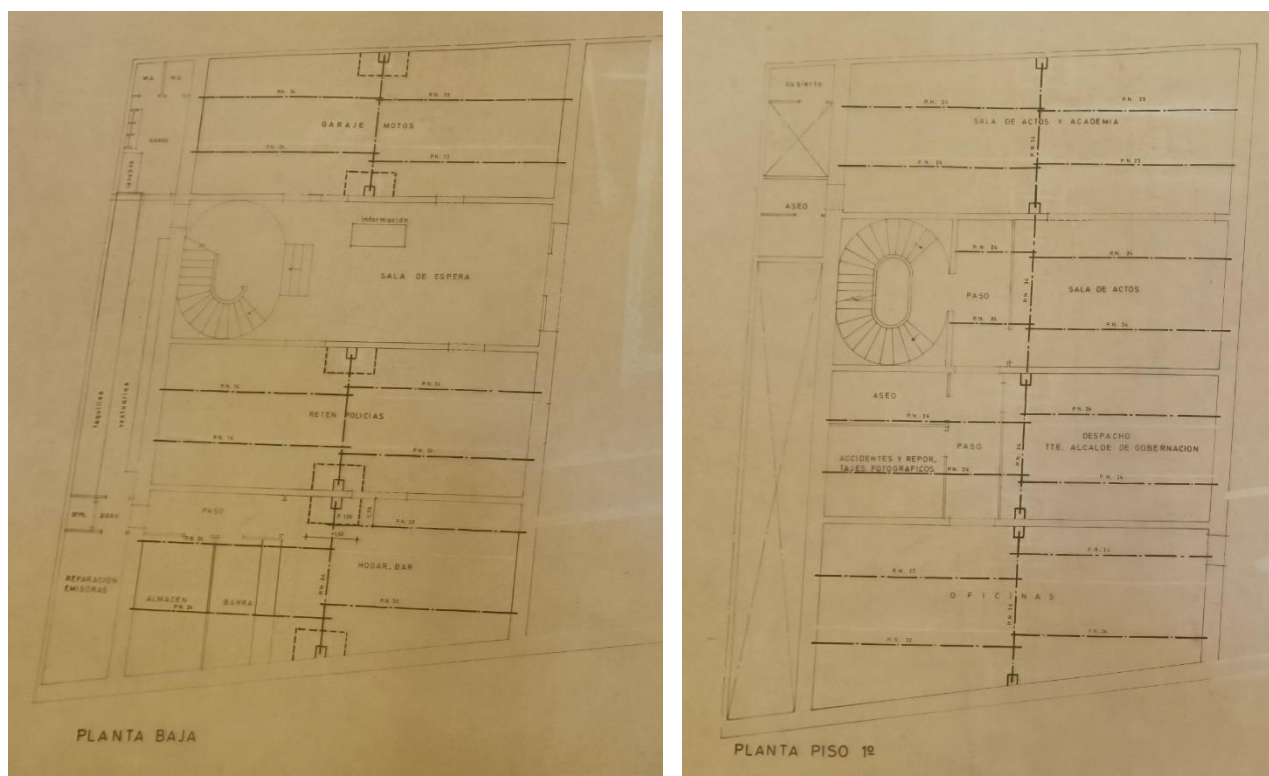
Tant la façana principal com la lateral tenen un gruix d'uns 45cm.

Els murs de càrrega són paral·lels a la façana del carrer Sant Feliu, amb gruixos de 15cm. Caldria un pla de cales per a comprovar la composició de la fàbrica en cada punt, però sembla que són de maó massís i morter de calç.

- **Estructura horitzontal**

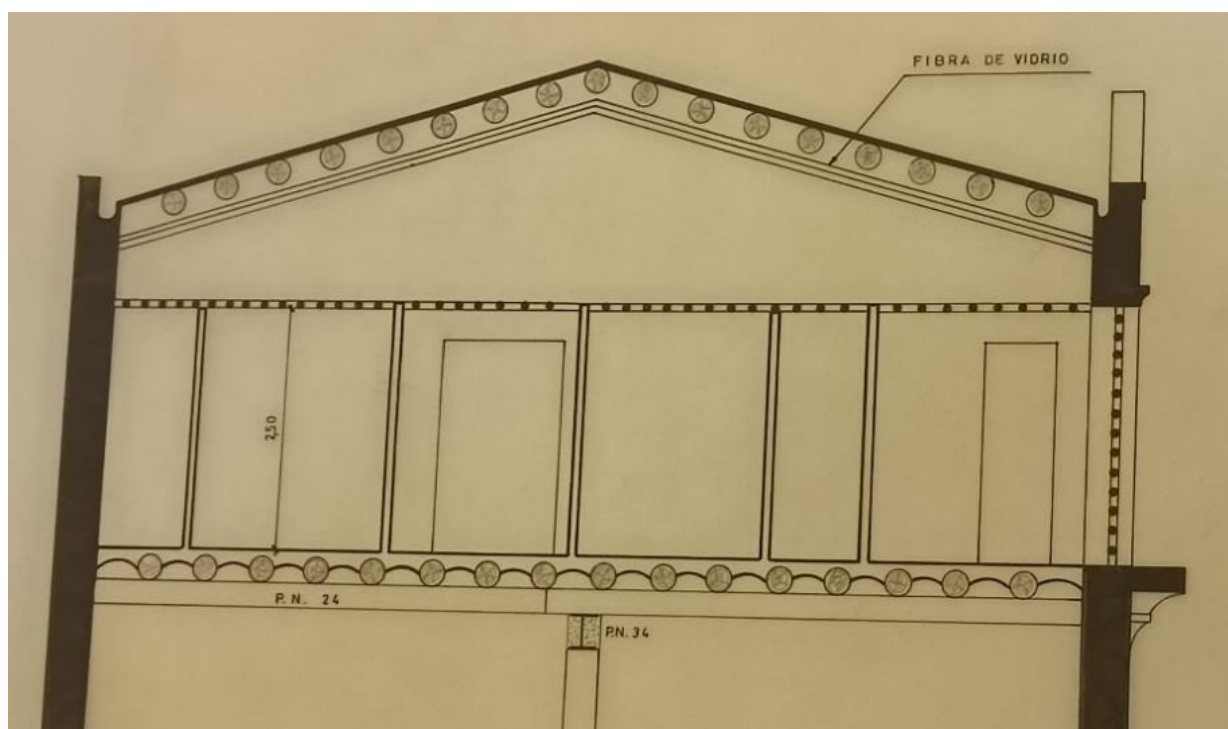
En general, l'estat de conservació de l'estructura horitzontal de l'edifici està en molt bon estat i no es detecten fletxes, esquerdes ni deformacions als paviments i murs.

El forjat és unidireccional de bigues de fusta escairades, recolzades als murs de càrrega, i revoltos de rajol amb petita volta que va de biga a biga, suplementada per la part inferior amb perfils metàl·lics.

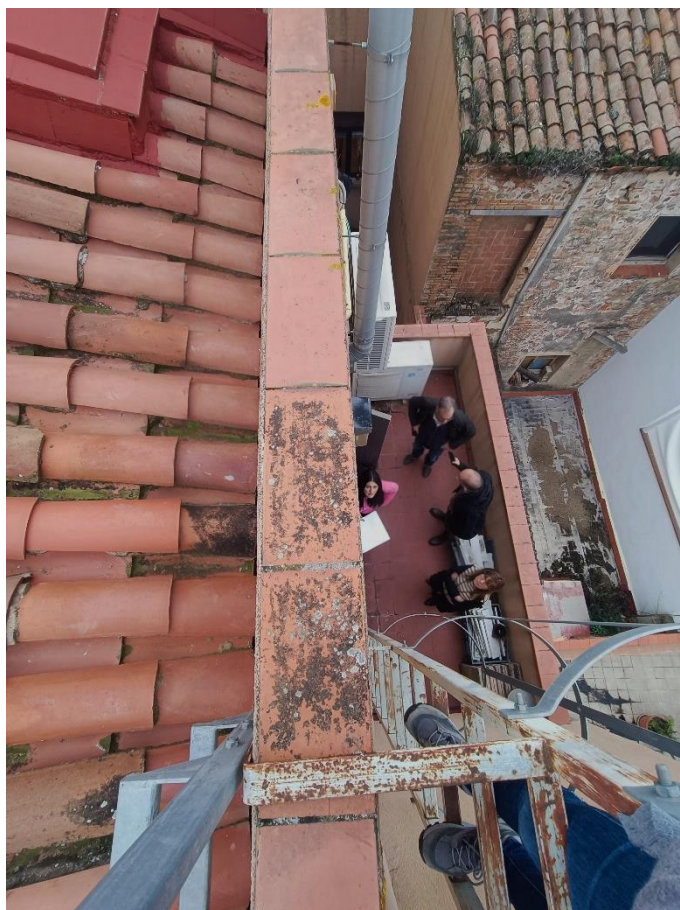
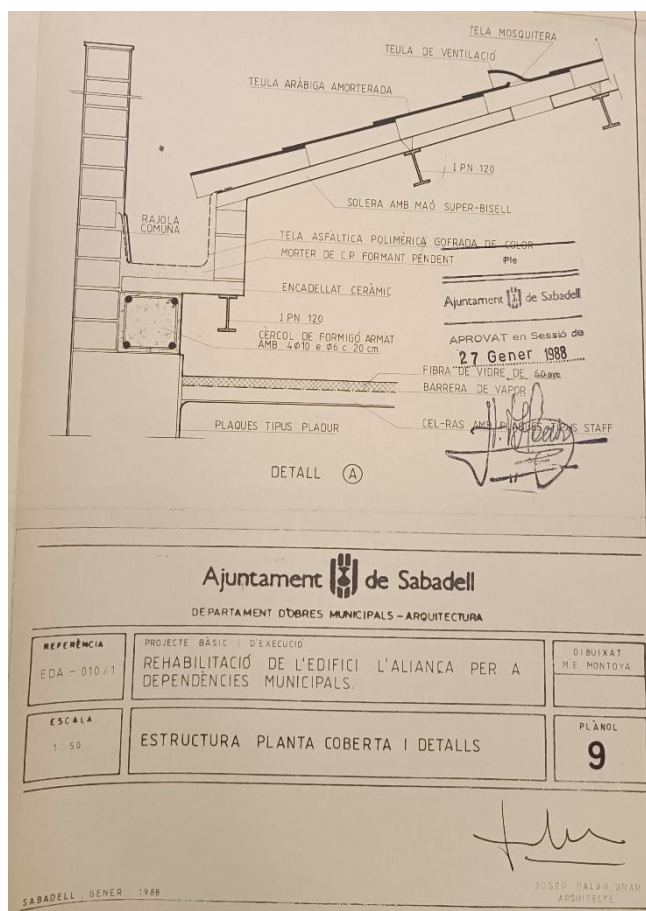
2. i 3. Plànols de reforços introduïts a la reforma del projecte de 1976

Les alçades lliures actuals als despatxos oscil·len entre els 2,85m i els 3m.

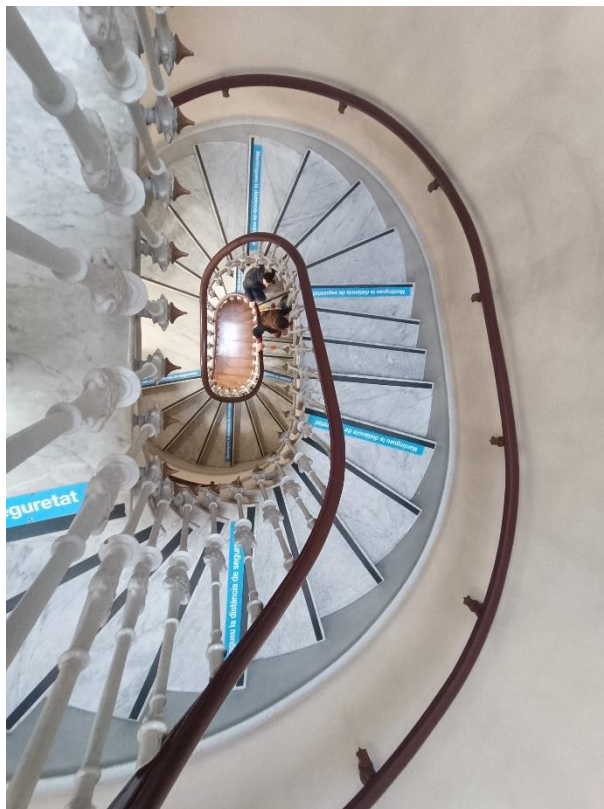
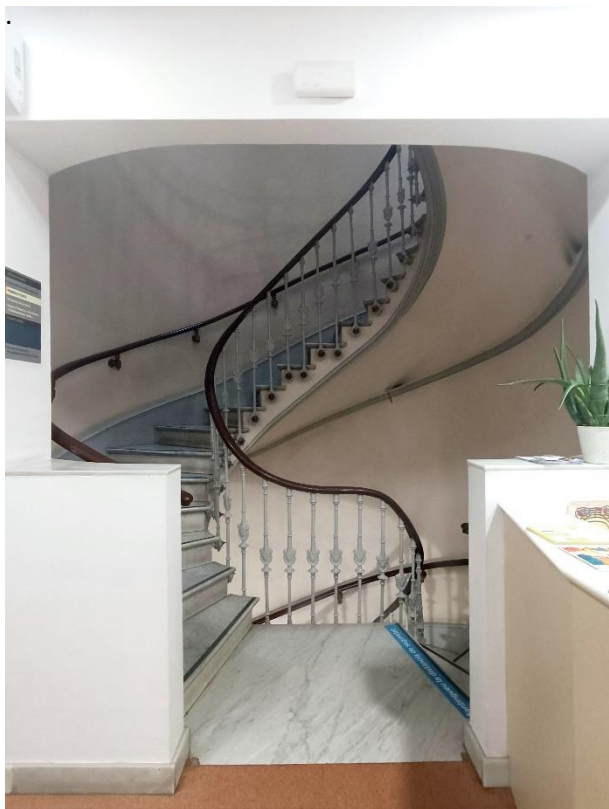
• Estructura de coberta

La coberta és a dues aigües, amb pendent del 30% aprox. actualment realitzada amb bigues metàl·liques IPN 120 i solera de supermaó ceràmic amb peces encadellades i acabada amb teula àrab. En origen sembla que estava formada per bigues, corretges i llates de fusta, amb entrebigat de rajol ceràmic i teula àrab. Al fals sostre s'hi perceben algunes esquerdes, especialment a la part de la claraboia de l'escala.

- **Estructura d'escala**

En el conjunt d'edificació hi trobem una escala de comunicació vertical, de cargol de forma ovalada amb ull central i de gran bellesa estètica i compositiva.

7.2.2 Envolupant

• Façanes

Les dues façanes carrer destaquen per l'ordre de la composició de les obertures. Façanes sòbries i amb poca ornamentació, tota la decoració es troba concentrada en els entaulaments de les obertures de les plantes pis de la façana principal i l'acroteri que remata aquesta façana. Les diferents plantes s'exterioritzen mitjançant les línies de les impostes, que recorren les dues façanes.

La façana principal, que dona a la plaça del Gas, es compon amb un ritme constant a partir de quatre eixos verticals, marcats per la simetria, l'harmonia i l'ordre que segueix l'estructura tradicional dels casals del segle XIX. Ha sofert modificacions a les obertures de planta baixa i planta primera segons s'anaven afegint o traient volums edificats al pati.

Els balcons de la planta primera eren individuals al projecte inicial, però es van transformar ràpidament en un balcó corregut quan es van construir els volums que ocupaven part del pati.

La façana lateral es compon seguint el mateix llenguatge però es diferencia per tenir les obertures de la planta baixa cobertes per arcs rebaixats, i les de les plantes pis composades intercalant balcons amb finestres. A diferència de la façana principal, aquesta no té cap tipus de decoració.

Les façanes estan coronades per un mur, recte a la plaça del gas i amb un semi arc central, per ocultar el remat de la coberta a dues aigües, al carrer Sant Feliu. Cap als anys 20 es va substituir el mur de coronament de la façana sud per una balustrada que es conserva a l'actualitat.

Per analitzar la façana lateral, la del carrer de Sant Feliu, la podem dividir en dues parts:

- La façana del cos principal que no ha sofert gaires canvis al llarg dels anys, únicament alguna modificació de porta a finestra de planta baixa.
- La façana de l'antic pati (actualment plaça), que ha sofert diferents intervencions:
 - o Inicialment era una tanca d'obra opaca d'una planta d'alçada
 - o Cap al 1925 es va reduir la seva alçada i s'hi va afegir una reixa a la part superior
 - o Al 1939, amb les obres del Casal mutualista, passa a ser una façana de planta baixa amb obertures.
 - o A l'ampliació de 1950 passa a tenir dues plantes d'alçada.
 - o Amb la intervenció per a adequar-lo a la Seu de la policia municipal, es va enderrocar el mur i només se'n va conservar una petita part per a salvar la diferència de cota.
 - o Amb la reforma per a adaptar-lo a Serveis socials de l'Ajuntament, es va salvar la diferència d'alçada entre el pati i el carrer Sant Feliu amb una rampa escalonada i passà a formar part de la plaça del Gas.

Les balconeres de les dues façanes principals tenien baranes de forja. A finals del s. XIX es van perdre les de la planta primera.

L'acabat original de façana a carrer era un arrebossat de morter de calç sense pigmentació, de color natural, aplicat sobre el mur de tàpia i totxo massís.

Actualment, la façana està revestida amb un estucat i amb aplacat de pedra als emmarcaments de les obertures, lloses de balcons, acroteri i sòcol.

La paret mitgera és totalment cega, amb acabat arrebossat.

Veure les fotos de l'apartat 6.1 d'aquest Estudi

- **Fusteria exterior, envidrament i persianes**

Les fusteries actuals són d'alumini fosc sense porticons de dus fulles abatibles amb una part fixa a dalt. Tots els vidres són dobles amb càmera.

Les fusteries originals eren de fusta amb mallorquines exteriors.

- **Paviments**

Hi ha un paviment que predomina actualment a tot l'edifici que és el terratzo vermell d'Alacant amb peces quadrades. A la segona planta, els despatxos tenen el mateix paviment i el laboratori està enrajolat amb peces de ceràmica blanca.

Algun despatx de la planta baixa té un paviment vinílic de color clar.

L'escala és de marbre blanc de Carrara.

- **Cobertes**

La coberta és inclinada de dues aigües acabada amb teula àrab, desaigua cap a la façana Sud (plaça del Gas) i façana Nord (posterior).

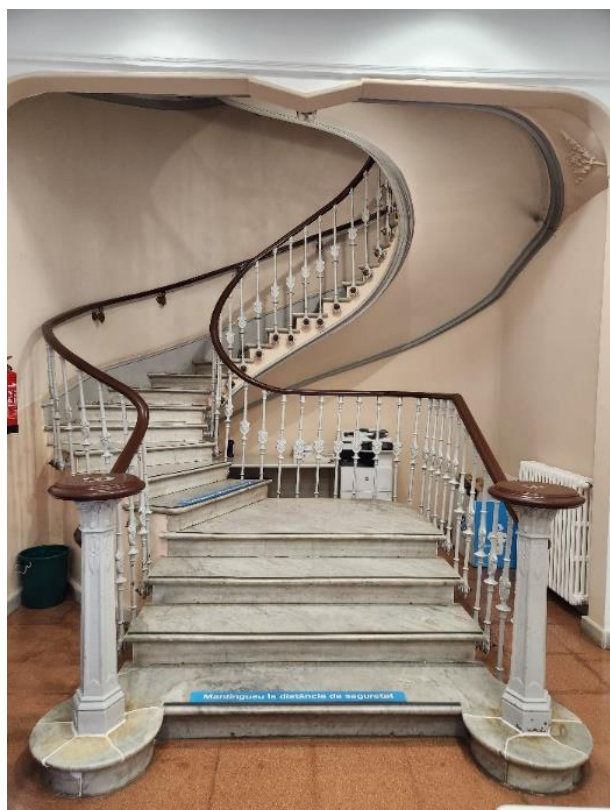
La teulada disposa de diferents claraboies que donen llum a petits espais de la P2 i a l'escala, aquest últim acabat interiorment per vitralls de colors amb marqueteria de fusta.

7.2.3 Elements destacables a l'interior de l'edifici

Al llarg dels anys, l'edifici ha patit diferents rehabilitacions, però destaquem l'escala original que comunica les diferents plantes i la claraboia o lluerna.

- **L'escala**

L'escala de cargol de forma ovalada amb ull central es troba en bon estat de conservació.

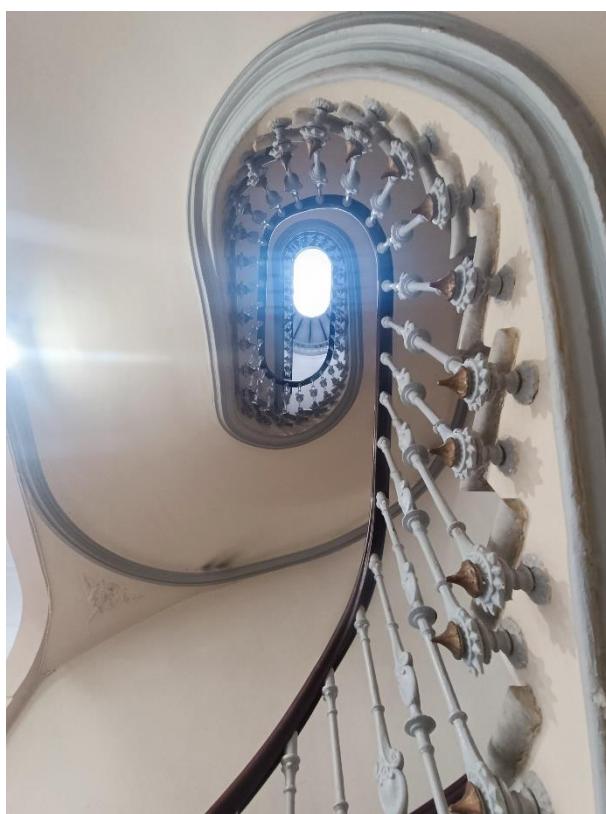
1. i 2. Arrencada de l'escala a la planta baixa, vestíbul d'accés

3. Escala des del replà de planta primera

4. Detall ornamentació de l'escala

5. i 6. Ull d'escala

7. i 8. Detalls subjecció passamà i barana

- **La Claraboia**

La claraboia, interiorment té un tambor decorat amb sanefes d'escaiola que suporta una cúpula ovalada amb unes mènsules de fusta.

Antigament (com a mínim fins al 1921) disposava d'una llanterna per sobre la cúpula que destacava des de la plaça, acabat amb una agulla i un penell. Actualment no es visualitza des de la plaça perquè aquesta llanterna s'ha reduït notablement i el tambor exterior s'ha alçat cobrint la cúpula.

S'adjunten fotos antigues. *Veure fotos actuals a l'apartat 6.2.*

1. Fotografia de 1900-1903 (AHS_B010101_mhs_plaçadelgas_006-1903)

2. Fotografia 1920 (AHS_B019901_D01_00225_087_1920)

3. Fotografia de 1958 (AHS CL02392_1958)

8. Conclusions i valoracions

Amb aquest Estudi Patrimonial ha quedat palesa l'evolució històrica del Casal de la plaça del Gas, s'han deixat documentats els canvis volumètrics que ha patit l'edifici i l'evolució històrica de les façanes. Des del punt de vista a intervenir i conservar, partim i considerem l'edifici tal i com està actualment.

A trets generals, l'edificació original data de l'any **1865** quan *Joan Calvó* inicia les obres de construcció d'un habitatge a la Plaça del Duc de la Victòria cantonada amb el carrer de Sant Feliu. Al **1934** l'edificació passa a constituir-se com a Casal Mutualista, i el seu president *Joan Moix i Regàs* encarrega la construcció d'un pavelló annex a l'arquitecte *J.Baca Reixach*. Al **1942** cessen les activitats del Casal Mutualista i és absorbit per la Quinta de Salut LA ALIANZA, i al **1950** el seu president *Miquel Gavín Sagardia* encarrega a l'arquitecte *Domènec Lausame* l'ampliació d'un pis a l'ala sud-oest de l'edificació. Al **1974** l'Ajuntament de Sabadell adquireix l'edifici, i 2 anys més tard inicia obres de reforma sota la direcció de *Josep Palau Grau* per a adequar-lo a la seu de la Policia Municipal, fins al **1981** que s'inaugura. Finalment, entre **1988 i 1991** l'Ajuntament torna a fer obres de reforma per a donar-li l'ús administratiu de Serveis Socials que actualment encara perdura.

En general, l'estat de conservació de l'edifici tant l'exterior com l'interior és bo, actualment està en ús com a edifici de Serveis socials de l'Ajuntament de Sabadell i es percep un manteniment correcte.

Tenint en compte l'estudi històric, analitzant el valor patrimonial de l'immoble, i considerant l'estat de conservació en que es troba l'edificació, s'extreuen les següents conclusions:

El PEPS, proposa un nivell de protecció de *Conservació (nivell 2)* al casal de planta baixa i dues plantes pis del s.XIX.

En quant al casal, els criteris de intervenció seran en tot moment de preservar la volumetria actual, les façanes, l'estructura tipològica, la coberta amb la claraboia i l'escala. Caldria conservar l'escala en la seva integritat, amb tots els seus elements decoratius, així com, la barana, el passamà i suports, etc... La composició de les façanes cal conservar-la, tant les obertures, emmarcats, ornamentació, cornises, lloses de balcons, baranes, acroteri i sòcol. Si amb un projecte de reforma, es volgués proposar un canvi de color d'acabat per a les façanes, caldria fer un estudi cromàtic del parament i s'hauria de justificar la proposta en base a aquest estudi i valorant la integració amb el front edificatori de la plaça.

Les fusteries tant interiors com les exteriors d'alumini, no són les d'origen, es troben en bon estat però no tenen cap valor patrimonial.

Abans de qualsevol intervenció o reforma al casal, caldria destapar la totalitat dels sostres i poder fer una inspecció visual d'aquests, i així poder valorar l'estat de conservació de l'estructura horitzontal existent i si hi ha algun tipus de pintura mural o ornament que calgués conservar.

Sabadell, 8 de maig de 2025

Propietat,
Ajuntament de Sabadell

MARCET BOADA,
NÚRIA (FIRMA)

Arquitecte,
Núria Marcet Boada

Firmado digitalmente por MARCET BOADA, NÚRIA (FIRMA)
Nombre de reconocimiento (DN): c=ES, serialNumber=44980776K, sn=MARCET, givenName=NÚRIA, cn=MARCET BOADA, NÚRIA (FIRMA)
Fecha: 2025.05.08 14:39:44 +02'00'

Ajuntament
de Sabadell

9. Annexes a l'Estudi patrimonial

9.1 Fitxa patrimonial Casal de la plaça del Gas - ARU/M.033.EA del catàleg PEPS

Pla Especial urbanístic de protecció del Patrimoni i catàleg de béns arquitectònics, arqueològics i ambientals de Sabadell (PEPS)

Ajuntament
de Sabadell

Casal de la plaça del Gas

ARU/M.033.EA

Altres denominacions Ajuntament de Sabadell - Acció Social

DADES BÀSIQUES

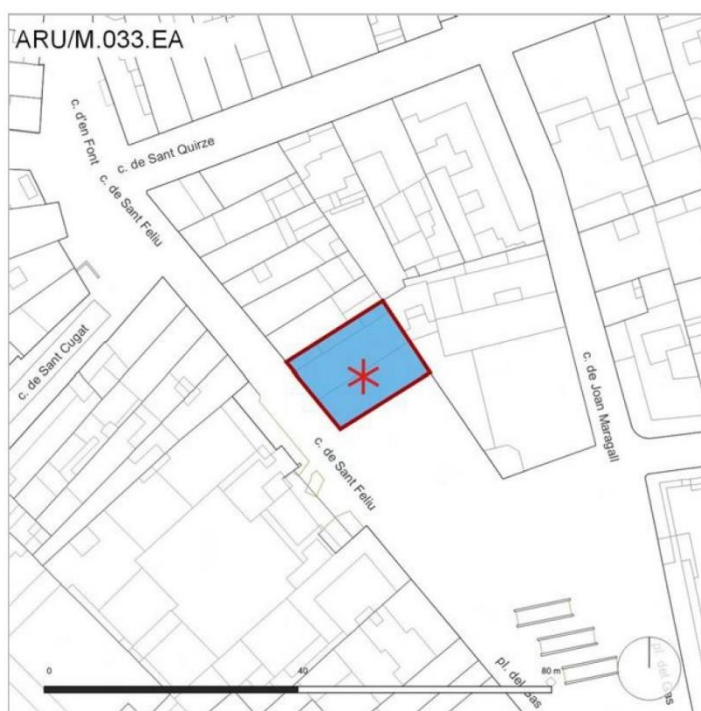
Adreça/es Plaça Gas, del, 2
Carrer Sant Feliu, de, 18

Codi INE 187

Coordenades UTM x = 425460 ; y = 4599745

Identificació al plànol Nd1-22

Dades cadastrals	Número	Superfície	Sostre	N. plantes
5600609DG2050B0001ID	235	646	PB+2	

Plànol normatiu

LLEGENDA

- Límit de bé
- Entorn de protecció

Categoria de protecció:

- ✳ BCIN
- ✳ BCIL
- ✳ BPU

Nivell de protecció:

- 1. Integral
- 2. Conservació
- 3. Parcial
- 4. Ambiental
- 5. Documental
- Espais lliures protegits

Fotografia del bé

Emplaçament

Pla Especial urbanístic de protecció del Patrimoni i catàleg de béns arquitectònics, arqueològics i ambientals de Sabadell (PEPS)

Ajuntament
de Sabadell

Casal de la plaça del Gas

ARU/M.033.EA

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Tipus de bé Patrimoni arquitectònic
Categoria Altres béns
Nivell prot. Volumètric
Nº reg/cat. PEPBAMAS 2.26

CATALOGACIÓ

Tipus de bé Patrimoni arquitectònic
Categoria BPU
Nivell prot. 2. Conservació
Classificació Elements arquitectònics
Altres prot. V.15.AM Plaça del Gas / V.47.AM Carrer de Sant Feliu

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia Arquitectura Residencial Urbana / entre Mitgeres (ARU/M)
Subtipologia Habitatge unifamiliar (Casal)
Estil i Època Academicisme; Època contemporània. Segle XX
Cronologia 1865
Autor/promotor Batlle i Manent, Francesc, director d'obra/ Juan Calvó, promotor
Context L'edifici entre mitgeres es troba a l'àrea urbana de la ciutat de Sabadell.
Elements Edifici de planta baixa i dos pisos, emplaçat a la cantonada entre el carrer de Sant Feliu i la Plaça del Gas. Destaca l'ordre en la composició de les obertures.

Façanes sobries i amb tota la decoració concentrada en els entaulaments de les obertures de les plantes pis de la façana principal i l'acroteri que remata aquesta façana. Les diferents plantes s'exterioritzen mitjançant les línies de les impostes, que recorren les dues façanes.

La composició de la façana principal és a partir d'uns eixos verticals clars marcats per les obertures. Hi ha una voluntat de tractar la façana de manera homogènia, amb totes les obertures iguals per planta i sense aplicar cap tipus de simetria. Les obertures de la planta baixa sembla que són posteriors per tal d'adaptar-se al nou ús de l'edifici.

La façana lateral es compon seguint el mateix llenguatge però es diferencia per tenir les obertures de la planta baixa cobertes per arcs rebaixats, i les de les plantes pis composades intercalant uns balcons amb unes finestres. També es diferencia de la façana principal per tenir tots els emmarcaments de les obertures sense cap tipus de decoració.

El remat de la façana principal es realitza mitjançant una cornisa amb un acroteri a la part superior, mentre que el de la façana lateral s'hi situa un mur que oculta el perfil de la coberta inclinada per sobre de la mateixa cornisa.

La façana està revestida amb un estucat i amb aplacat de pedra en els emmarcaments de les obertures, lloses de balcons, acroteri i sòcol.

La coberta és inclinada a dues aigües, desguassant aquestes a la façana principal i posterior, acabada amb teules ceràmiques.

Ús actual Edifici de serveis
Ús original/altres Casal residencial
Estat conservació Bo
Façanes/Coberta Bon estat de conservació general en el seu aspecte exterior.
Estructural/Interior La claredat tipològica d'aquesta construcció fa preveure un manteniment correcte de l'estructura principal i distributiva de l'edifici.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☒ Valor històric

Bé referent en la lectura d'una època i un moment destacat en l'evolució de les construccions residencials d'estil (casals), promogudes per famílies benestants al llarg del s. XIX al centre de la ciutat, coincidint amb l'activitat comercial i productiva.

Ajuntament
de Sabadell

Pla Especial urbanístic de protecció del Patrimoni i catàleg de béns arquitectònics, arqueològics i ambientals de Sabadell (PEPS)

Ajuntament
de Sabadell

Casal de la plaça del Gas

ARU/M.033.EA

☒ Valor urbanístic	Bé interessant per la contribució en la lectura de la formació, evolució i transformació de l'estructura urbana a partir de la implantació d'arquitectura residencial de rellevància que assenyalava una època en el desenvolupament de la ciutat.
☒ Valor arquitectònic/tipològic/artístic	Bé d'especial interès arquitectònic, el valor del qual resideix principalment en la seva estructura tipològica, així com el sistema constructiu derivat de l'arquitectura del moment, amb una imatge externa que reflecteix els models més academicistes.
☒ Valor sociocultural i etnològic	Bé referent per les seves característiques representatives, especialment en la tradició i record en el procés de transformació evolutiva de la ciutat al llarg del segle XIX amb la implantació d'habitatges de renda com a model més generalitzat.
☒ Valor natural/ambiental/paisatgístic	Bé interessant per la identificació singular que presenta en ell mateix, com a model arquitectònic residencial de rellevància, amb personalitat definida a través del seu estil, envers l'entorn que defineix al seu voltant (plaça del Gas).

ÀMBITS DE PROTECCIÓ

<i>Element/s</i>	Casal de planta baixa i dos pisos, emplaçat a la cantonada entre el carrer de Sant Feliu i la Plaça del Gas.
------------------	--

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

<i>Tipus d'intervenció</i>	Manteniment i/o Reparació; Consolidació; Reforma, Millora, Remodelació o Rehabilitació (eliminació parts contràries al bé patrimonial) sense alterar els valors tipològics del bé; Restauració; Reconstrucció i Reproducció (parts o elements artístics i/o ornamentals necessaris per a la comprensió del bé)
----------------------------	--

CRITERIS D'INTERVENCIÓ

Conservar amb mètodes propis de la restauració adequada per tal de preservar la volumetria, les façanes i l'estructura tipològica original.

Cal preservar, si s'escau, altres elements singulars i representatius de la tradició sabadellenca com les reixes, baranes, paviments originals, altres elements de forja, ceràmics i/o característics de l'estil i l'època de construcció de l'immoble.

<i>Façanes/Coberta</i>	Posar en relleu la tipologia i la composició de les façanes, el ritme, la proporció i forma de les obertures i els tancaments, amb la totalitat dels elements ornamentals i decoratius originals que les configuren.
------------------------	--

Les cobertes hauran de preservar la forma i tipologia característica del bé catalogat.

<i>Estructura/interior</i>	No es permet l'enderroc de les estructures referents en els seus valors tipològics com forjats, caixa d'escala, estances nobles, etc..
----------------------------	--

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

<i>Informació històrica</i>	Juan Calvó, el 1865, inicia les obres de construcció d'un habitatge als solars que té de la seva propietat a la que llavors s'anomenava Plaza del Duque de la Victòria cantonada amb c/Sant Fèlix. El director de l'obra és Francesc Batlle i Manent (AHS, Fons Municipal, Llicències d'obra, 6/1865).
-----------------------------	--

El 1934, Joan Moix i Regàs, president del Casal Mutualista, demana permís per construir un pavelló annex al local del Casal Mutualista de la pg/del Duc de la Victòria, 2. També es vol col·locar a la façana d'aquest edifici un rètol de 5,20m per 0,7m amb la següent inscripció: "Casal Mutualista- Cooperativa sanitaria". A la cantonada de la pg/del Duc de la Victòria i el c/de Sant Feliu s'hi ubicarà la farmàcia, cap a l'Est hi haurà la sala de preparació, el magatzem i un laboratori. També s'hi fan obres per al vessament de les aigües brutes al clavegueram. Els plànols els firma J. Baca Reixach. Els plànols vénen signats però la cal·ligrafia no fa possible el reconeixement del nom de l'arquitecte (AHS, Fons Municipal, Llicències d'obra, 407/1934).

El 1948, Martí Gibernau Riera, president de la Quinta de Salut LA ALIANZA demana permís per a l'ampliació de la planta baixa, amb una construcció envers els pati interior de l'illa, i la reforma d'alguna obertura (AHS, Fons Municipal, Llicències d'obra, 167/1948).

Ajuntament
de Sabadell

Pla Especial urbanístic de protecció del Patrimoni i catàleg de béns arquitectònics, arqueològics i ambientals de Sabadell (PEPS)

Ajuntament
de Sabadell

Casal de la plaça del Gas

ARU/M.033.EA

El 1950, Miguel Gavín Sagardía, president accidental de la Quinta de Salud "La Alianza", demana permís per a ampliar el pis de l'edifici social que aquesta entitat té a la "Plaza de los mártires, 2". Les obres afecte l'extrem sud-oest del conjunt, amb façana al c/Sant Feliu. Firma els plànols l'arquitecte Domènech Lausame (AHS, Fons Municipal, Llicències d'obra, 559/1950)

Bibliografia

AHS, Fons Municipal, Llicències d'obra, 6/1865
AHS, Fons Municipal, Llicències d'obra, 407/1934
AHS, Fons Municipal, Llicències d'obra, 167/1948
AHS, Fons Municipal, Llicències d'obra, 559/1950

Pla Especial urbanístic de protecció del Patrimoni i catàleg de béns arquitectònics, arqueològics i ambientals de Sabadell (PEPS)

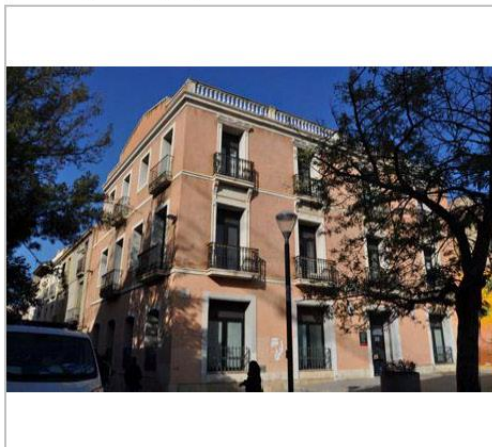

Ajuntament
de Sabadell

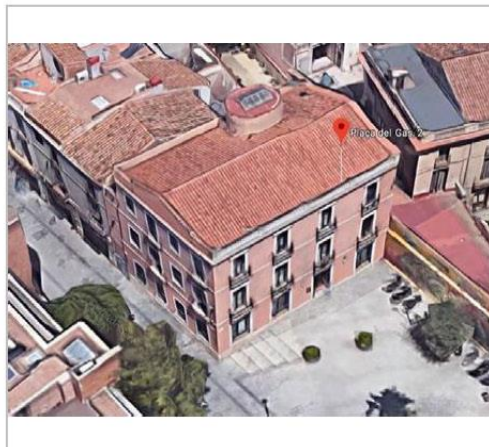
Casal de la plaça del Gas

ARU/M.033.EA

ALTRES IMATGES

*Fotografia del bé
Equip redactor*

*Panoràmica del bé
Google*

9.2 Fitxa patrimonial Plaça del Gas – V.15.AM del catàleg PEPS

Pla Especial urbanístic de protecció del Patrimoni i catàleg de béns arquitectònics, arqueològics i ambientals de Sabadell (PEPS)

Ajuntament
de Sabadell

Plaça del Gas

V.15.AM

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Altres Ambient emergent

CATALOGACIÓ

Tipus de bé Patrimoni arquitectònic
Categoria BPU
Nivell prot. 4. Ambiental
Classificació Ambients
Altres prot. AEA.49.BARP Centre històric /
Algunes edificacions d'aquest vial
tenen protecció individualitzada.

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia Vials del Centre i de la Creu Alta (V)
Context Plaça del Centre de Sabadell on conflueixen els carrers de Sant Feliu, de Joan Maragall, de l'Horta Novella i de Sant Pere.
Conjunt / Ambient La plaça del Gas conforma un paisatge urbà estructurat i caracteritzat a partir d'algunes circumstàncies generalitzables com: la traça viària —definida en els casos dels camins històrics com en la trama planificada com a eixample—; la secció construïda — proporció entre l'amplada de la plaça i l'alçada de l'edificació—; el parcel·lari —que recull l'estructura de la propietat derivada del planejament—; l'escala de les tipologies edificatòries; l'arquitectura representativa i/o significativa d'un període determinat, amb la disposició de casals i habitatges residencials d'interès i altres aspectes que esdevenen valors de paisatge i elements de reflexió en la lectura i la identitat d'aquesta plaça.
Ús actual Plaça
Ús original/altres Plaça

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

- ☒ Valor històric L'estructura morfològica ha estat determinant en l'evolució de les tipologies vinculades als models socials i els progressius canvis conformant una realitat física dins l'estructura urbana del centre de la ciutat en l'evolució del seu teixit històric.
- ☒ Valor urbanístic El vial està perfectament assimilat a l'estructura urbana del Centre històric i és part essencial en la seva articulació progressiva. La protecció ha de reconèixer el teixit edificatori per determinar criteris en l'evolució i transformació en el futur.
- ☒ Valor arquitectònic/tipològic/artístic El predomini i/o l'alternança entre diferents tipologies i models arquitectònics de valor patrimonial presents al llarg dels vials del Centre representen un valor de referència que cal preservar per fer possible la integració de les noves edificacions.
- ☒ Valor sociocultural i etnològic La identitat morfològica d'aquest vial del Centre és indissociable en l'estructura social del barri. És un testimoni vivent en el desenvolupament del teixit edificatori i els canvis en el temps, així com la transformació de les infraestructures.
- ☒ Valor natural/ambiental/paisatgístic Aquest vial del Centre ha conformat identitat a nivell de barri i de ciutat. La seva imatge a partir de les tipologies arquitectòniques dominants és indissociable al paisatge que configura.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ

Conjunt / Ambient Plaça del Gas

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIÓNS

Les intervencions han de garantir la pervivència dels valors identitaris que el caracteritzen i la seva posta en valor, així com la seva adequació i qualitat arquitectònica, en tractar-se d'actuacions en un teixit urbà consolidat declarat ambient.

Els projectes d'intervenció que afectin les façanes i de nova planta hauran d'analitzar prèviament el conjunt dels respectius fronts edificatoris on s'emplacen, a fi de garantir mitjançant un estudi global dels mateixos, amb especial de les finques coetànies, que el

Ajuntament
de Sabadell

Plaça del Gas**V.15.AM**

projecte proposat s'ajusta a les condicions específiques determinades per la seva ubicació amb respecte pels valors paisatgístics i ambientals del vial.

Aquest anàlisi previ de l'entorn concret de la intervenció parà una especial atenció a paràmetres que esdevenen configuradors del teixit, com són: l'estructura parcel·laria, la tipologia predominant, la presència i proporció de buits i plens, les línies de composició, la incidència de la secció en el front edificatori on se situa l'actuació, el tipus de coronament, la repetició d'elements de composició, la presència o no de balcons, els materials, tipus de revestiment, textures, colors, etc.

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica Nom popular originat en les oficines que la Companyia de Gas havia establert a la plaça. L'aparició del gas a Sabadell es remunta al 1852, quan el farmacèutic Felip Benessat, després de produir gas artesanalment per il·luminar l'interior de la farmàcia i tres fanals de davant de casa seva, juntament amb l'enginyer Ridehart i Francesc Prats, va decidir muntar una fàbrica de gas destinada a proveir l'enllumenat públic dels carrers de Sabadell. La plaça, però, s'havia originat molt abans, arran de la construcció el 1458 del primer safareig de la vila en terrenys que eren de la Pabordia, molt a prop de l'església, en la que amb el creixement de la vila cap a ponent acabaria sent plaça del Safareig. D'altra banda, les aigües sobrees de la bugada van servir també per convertir en horta les terres ermes de la Pabordia. És així com va néixer l'Horta Novella.

Bibliografia

Agustí Rius i Borrell
Sabadell. Monografia
Biblioteca Sabadellenca
1929

"Rentador públic.- Obeint al mateix pensament d'augmentar les comoditats de la població i aprofitant l'abundància d'aigües que venien de la font de la Rosella, el Consell general de veïns reunit l'any 1458 acordà la construcció d'un rentador públic en terres de la pavordia, al qual fi foren comissionats els jurats per a realitzar el projecte i intervenir en les obres. Tal és l'origen i antiguitat del primer rentador públic de Sabadell." (p. 73)

Miquel Carreras
Elements d'història de Sabadell
Ajuntament de Sabadell
1932

"L'obra del safareix es va realitzar sense obstacles l'any 1458, mercès a la cooperació que va prestar-hi, administrant-la, el ric patrici sabadellenc Galceran Marquet. El lloc de la construcció va ésser fora la vila i a un tret de ballesta de l'església, en la que fou antigament Plaça del Safareix i ara és del Duc de la Victòria [actualment, pl. del Gas]. La construcció del safareix va servir per a formar l'Horta Nova..." (p. 174)

"En 1854, quan van pujar al Poder els progressistes i va governar Espartero, els veïns del carrer i plaça del Safareig van demanar a l'Ajuntament que donés a aquesta el nom de Plaça del Duc de la Victòria, que era el títol del general, i, desitjosos, encara, d'embellir-la, van oferir-se a traslladar el safareig a una altra banda, que va ésser el lloc actual, abans anomenat Hort de Sant Joan..." (p. 372)

Joan Sallarès
A l'ombra del campanar
Ajuntament de Sabadell
1970

"L'any 1458, Sabadell instal·là el primer safareig públic, que era fora vila, en el que és avui Plaça dels Màrtirs i, anteriorment del Duc de la Victòria. No costa gens de suposar els inconvenients que aleshores patia la població per a resoldre una necessitat tan important com és la de rentar la roba. Cert que a tots els veïnats existia un gran nombre de pous i hem de suposar que era d'ells que es treia l'aigua indispensable." (p. 21)

Antoni Bosch i Cardellach
Anales de la Villa de Sabadell - I
Fundació Bosch i Cardellach
1992

Pla Especial urbanístic de protecció del Patrimoni i catàleg de béns arquitectònics, arqueològics i ambientals de Sabadell (PEPS)

Ajuntament
de Sabadell

Plaça del Gas

V.15.AM

"1458. En este año se hizo un safareig público en terreno de la Pabordía, cuydando los Jurados como a Comisionados del Concejo general. Tal vez el actual tiene de aquí su principio, pues es en dicho terreno." (p. 129)

Actuacions / altres

COMENTARIS FOTOGRAFIES HISTÒRIQUES INFORMACIÓ GRÀFICA

Comentari 9. Fotografia de Francesc Pulit i Tiana (Finals del segle XIX) Fira d'hivern a la plaça d'Espartero, l'actual plaça del Gas.

Comentari 10. Fotografia de Francesc Pulit i Tiana (1900) La plaça d'Espartero, avui plaça del Gas.

Comentari 11. Edició postal d'E.T.V. (1910 ca.) Plaça del "Duque de la Victoria", avui plaça del Gas.

Comentari 12. Fotografia de Francesc Pulit i Tiana (1891 aprox.) Carros a la plaça d'Espartero, la plaça del Gas d'avui.

Comentari 13. Fotografia de Francesc Pulit i Tiana (1891) Carros a la plaça del Gas.

Comentari 14. Fotografia d'autor desconegut (1958) La plaça del Gas, amb els pins i el brollador central.

Observacions

HISTORIAL TOPONÍMIC

Safareig (segle XVII ?)

Duc de la Victòria (1854)

Brigades Internacionals (30.12.1938)

Mártires (24.11.1939), plaza de los

Gas (30.5.1979)

Ajuntament
de Sabadell

Pla Especial urbanístic de protecció del Patrimoni i catàleg de béns arquitectònics, arqueològics i ambientals de Sabadell (PEPS)

Ajuntament
de Sabadell

Plaça del Gas

V.15.AM

ALTRES IMATGES

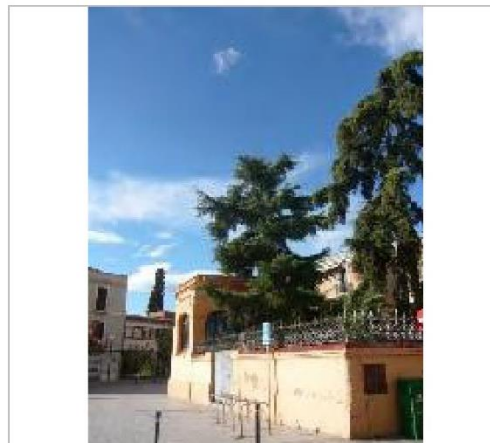
Vista aèria 2017
ICGC

Vista aèria 1994
ICGC

Vista aèria 1956
ICGC

Casa Grau
MB (1.1.2010)

Comentari 9. Any 1895
AHS

Comentari 10. Any 1900
AHS

Ajuntament
de Sabadell

Pla Especial urbanístic de protecció del Patrimoni i catàleg de béns arquitectònics, arqueològics i ambientals de Sabadell (PEPS)

Ajuntament
de Sabadell

Plaça del Gas

V.15.AM

Comentari 11. Any 1910
AHS

Comentari 12. Any 1891
AHS

Comentari 13. Any 1891
AHS

Comentari 14. Any 1958
AHS

Ajuntament
de Sabadell

9.3 Fitxa patrimonial Carrer de Sant Feliu – V.47.AM del catàleg PEPS

Pla Especial urbanístic de protecció del Patrimoni i catàleg de béns arquitectònics, arqueològics i ambientals de Sabadell (PEPS)

Ajuntament
de Sabadell

Carrer de Sant Feliu

V.47.AM

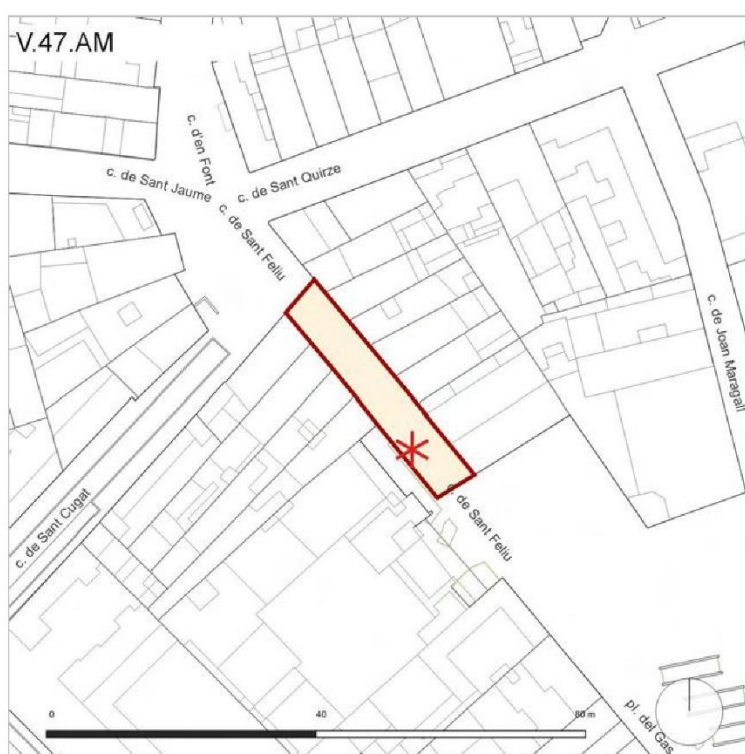
DADES BÀSIQUES

Adreça/es Carrer Sant Feliu, de

Codi INE 187

Coordenades UTM x = 425442 ; y = 4599748

Plànol Nd1-22

Plànol normatiu

LLEGGENDA

- Límit de bé
- Entorn de protecció

Categoria de protecció:

- ⊗ BCIN
- ⊗ BCIL
- ✱ BPU

Nivell de protecció:

- 1 1. Integral
- 2 2. Conservació
- 3 3. Parcial
- 4 4. Ambiental
- 5 5. Documental
- Espais lliures protegits

Panoràmica general

Emplaçament

Ajuntament
de Sabadell

Pla Especial urbanístic de protecció del Patrimoni i catàleg de béns arquitectònics, arqueològics i ambientals de Sabadell (PEPS)

Ajuntament
de Sabadell

Carrer de Sant Feliu

V.47.AM

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Altres **Ambient emergent**

CATALOGACIÓ

Tipus de bé Patrimoni arquitectònic
Categoria BPU
Nivell prot. 4. Ambiental
Classificació Ambients
Altres prot. AEA.49.BARP Centre històric /
Algunes edificacions d'aquest vial
tenen protecció individualitzada.

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia Vials del Centre i de la Creu Alta (V)
Context Carrer del Centre, situat entre la plaça de Marquilles fins a la plaça del Gas.
Conjunt / Ambient El carrer de Sant Feliu conforma un paisatge urbà estructurat i caracteritzat a partir d'algunes circumstàncies generalitzables com: la traça viària —definida en els casos dels camins històrics com en la trama planificada com a eixample—; la secció construïda — proporció entre l'amplada del vial o plaça i l'alçada de l'edificació—; el parcel·lari —que recull l'estructura de la propietat derivada del planejament—; l'escala de les tipologies edificatòries; l'arquitectura representativa i/o significativa d'un període determinat i altres aspectes que esdevenen valors de paisatge i elements de reflexió en la lectura i la identitat d'aquest vial.
Ús actual Carrer
Ús original/altres Carrer

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

- ☒ Valor històric L'estructura morfològica ha estat determinant en l'evolució de les tipologies vinculades als models socials i els progressius canvis conformant una realitat física dins l'estructura urbana del centre de la ciutat en l'evolució del seu teixit històric.
- ☒ Valor urbanístic El vial està perfectament assimilat a l'estructura urbana del Centre històric i és part essencial en la seva articulació progressiva. La protecció ha de reconèixer el teixit edificatori per determinar criteris en l'evolució i transformació en el futur.
- ☒ Valor arquitectònic/tipològic/artístic El predomini i/o l'alternança entre diferents tipologies i models arquitectònics de valor patrimonial presents al llarg dels vials del Centre representen un valor de referència que cal preservar per fer possible la integració de les noves edificacions.
- ☒ Valor sociocultural i etnològic La identitat morfològica d'aquest vial del Centre és indissociable en l'estructura social del barri. És un testimoni vivent en el desenvolupament del teixit edificatori i els canvis en el temps, així com la transformació de les infraestructures.
- ☒ Valor natural/ambiental/paisatgístic Aquest vial del Centre ha conformat identitat a nivell de barri i de ciutat. La seva imatge a partir de les tipologies arquitectòniques dominants és indissociable al paisatge que configura.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ

Conjunt / Ambient Carrer de Sant Feliu

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIÓNS

Les intervencions han de garantir la pervivència dels valors identitaris que el caracteritzen i la seva posta en valor, així com la seva adequació i qualitat arquitectònica, en tractar-se d'actuacions en un teixit urbà consolidat declarat ambient.

Els projectes d'intervenció que afectin les façanes i de nova planta hauran d'analitzar prèviament el conjunt dels respectius fronts edificatoris on s'emplacen, a fi de garantir mitjançant un estudi global dels mateixos, amb especial de les finques coetànies, que el projecte proposat s'ajusta a les condicions específiques determinades per la seva ubicació

Ajuntament
de Sabadell

Pla Especial urbanístic de protecció del Patrimoni i catàleg de béns arquitectònics, arqueològics i ambientals de Sabadell (PEPS)

Ajuntament
de Sabadell

Carrer de Sant Feliu

V.47.AM

amb respecte pels valors paisatgístics i ambientals del vial.

Aquest anàlisi previ de l'entorn concret de la intervenció parlarà una especial atenció a paràmetres que esdevenen configuradors del teixit, com són: l'estructura parcel·laria, la tipologia predominant, la presència i proporció de buits i plens, les línies de composició, la incidència de la secció en el front edificatori on se situa l'actuació, el tipus de coronament, la repetició d'elements de composició, la presència o no de balcons, els materials, tipus de revestiment, textures, colors, etc.

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica Feliu (Cesarea de Mauritània?, segle III - Girona, 303). Màrtir cristià de probable origen africà. A principis del segle IV, juntament amb sant Cugat, van arribar a Barcelona disfressats de mercaders, en unes naus procedents de Cesarea de Mauritània, fugint de la persecució contra els cristians. Les poques dades que sabem de la seva vida ens són conegudes per una "Passio" tardana i per un himne litúrgic, on consta que era de Cesarea i que fou torturat i llançat a la mar. El carrer de Sant Feliu es va iniciar el 1771, fora del portal de Sant Quirze, amb la construcció de les primeres cases a l'anomenada era d'en Font.

Bibliografia

Miquel Carreras
Elements d'història de Sabadell
Ajuntament de Sabadell
1932

"Per la banda del carrer de Sant Quirze (passat l'any 1772) s'iniciaren els carrers de [...] Sant Feliu..." (p. 276)

El 1824: "El primer [barri] s'anomenava del carrer de Sant Quirze com a més principal i comprenia, demés d'aquest, els de la Rosa, Gràcia (que tenia aleshores 31 cases), Font (amb 19), Sant Jaume i Sant Cugat (amb 17 cadascun) i Sant Feliu (amb 13). Cap d'aquests carrers era nou." (p. 299)

Antoni Bosch i Cardellach
Anales de la Villa de Sabadell - I
Fundació Bosch i Cardellach
1992

"1488. En la Dominica de Quinquagésima de este año, se consagró la Iglesia Parroquial de San Feliu de Sabadell. Alguna tradición dice que un Obispo natural de la familia de Meca y Clasquerí, ascendientes de Meca avecindados en esta vila [...], se hallaba de recreo en su Castillo de Castellar junto con otro Obispo, por pertenecer dicho Castillo a la misma familia, a la ocasión de que vino de visita a esta Parroquial su Obispo de Barcelona, y visitándose mutuamente a instancias de dichos Señores Meca, acordaron consagrarla por estar ya concluido su edificio." (p. 140)

Antoni Bosch i Cardellach
Anales de la Villa de Sabadell - II
Fundació Bosch i Cardellach
1992

1670: "También se acordó se vendiese al público subhasto un pedazo de tierra fuera de la puerta de San Quirce, enfrente el huerto de Argemir, reservándose la señoría para este Común; [...] Dicha tierra sería lo que oy es y llamamos hera de Font, enfrente lo que era huerto de Argemir, y en 1771 se hicieron casas, que llaman carrer de San Feliu."

Observacions

HISTORIAL TOPONÍMIC
Sant Feliu (1771)
Capità Biardeau (6.1.1937)
San Félix (27.5.1939), calle
Sant Feliu (30.10.1985)

Ajuntament
de Sabadell

Pla Especial urbanístic de protecció del Patrimoni i catàleg de béns arquitectònics, arqueològics i ambientals de Sabadell (PEPS)

Ajuntament
de Sabadell

Carrer de Sant Feliu

V.47.AM

ALTRES IMATGES

Vista aèria 2017
ICGC

Vista aèria 1994
ICGC

Vista aèria 1956
ICGC

Ajuntament
de Sabadell

10. Bibliografia

PEPS Pla Especial urbanístic de protecció del Patrimoni i catàleg de béns arquitectònics, arqueològics i ambientals de Sabadell

Fitxa ARU/M.033.EA (Arquitectura Residencial Urbana / Mitgeres – Element Arquitectònic)

Fitxa AEA.49.BARP Centre Històric PEPS Arqueològic

Fitxa AM.10.15.CA Plaça del Gas

AHS Arxiu Històric Sabadell

Llicències d'Obres

Registre Fiscal d'edificis

Registre de Llicències d'establiments

Fotografies

Josep M. Benaul Berenguer

“Quaranta-cinc fabricants cotoners de Sabadell, 1789-1830. Dades per a una prosopografia”.

Josep M. Benaul Berenguer

“Nova manufactura i impuls emprenedor. Els fabricants de teixits de cotó en cru a Sabadell, 1789-1830”

Sabadell, Fundació Bosch i Cardellach, 2015. Quaderns d'Arxiu, núm. 112

Josep M. Benaul Berenguer

“Familia i Empresa en una nissaga de Fabricants llaners Sabadellencs: Els Corominas 1759-1874”

Mercè Argemí i Esteve Deu

“900 anys d'història de l'aigua a Sabadell., del S.XI al 1949”

Companyia d'aigües de Sabadell (CASSA)

Sabadell 1999

Josep Torrella i Pineda

“Una història de Sabadell per a tots”

Biblioteca Quadern 1981

Amics de les Arts i les Lletres de Sabadell

Jaume Puig i Castells

“El procés de formació de la ciutat de Sabadell”

Ajuntament de Sabadell

Antoni Grau i López

“Cent anys de la vida Sabadellenca, imatges i esdeveniments que ja són història”

1995

David González Ruiz

“Sabadell desaparegut”

Efados (2022)

Viquipèdia

iSabadell (23 de març de 2025)

<https://www.isabadell.cat/sabadell/historia/casal-mutualista/>

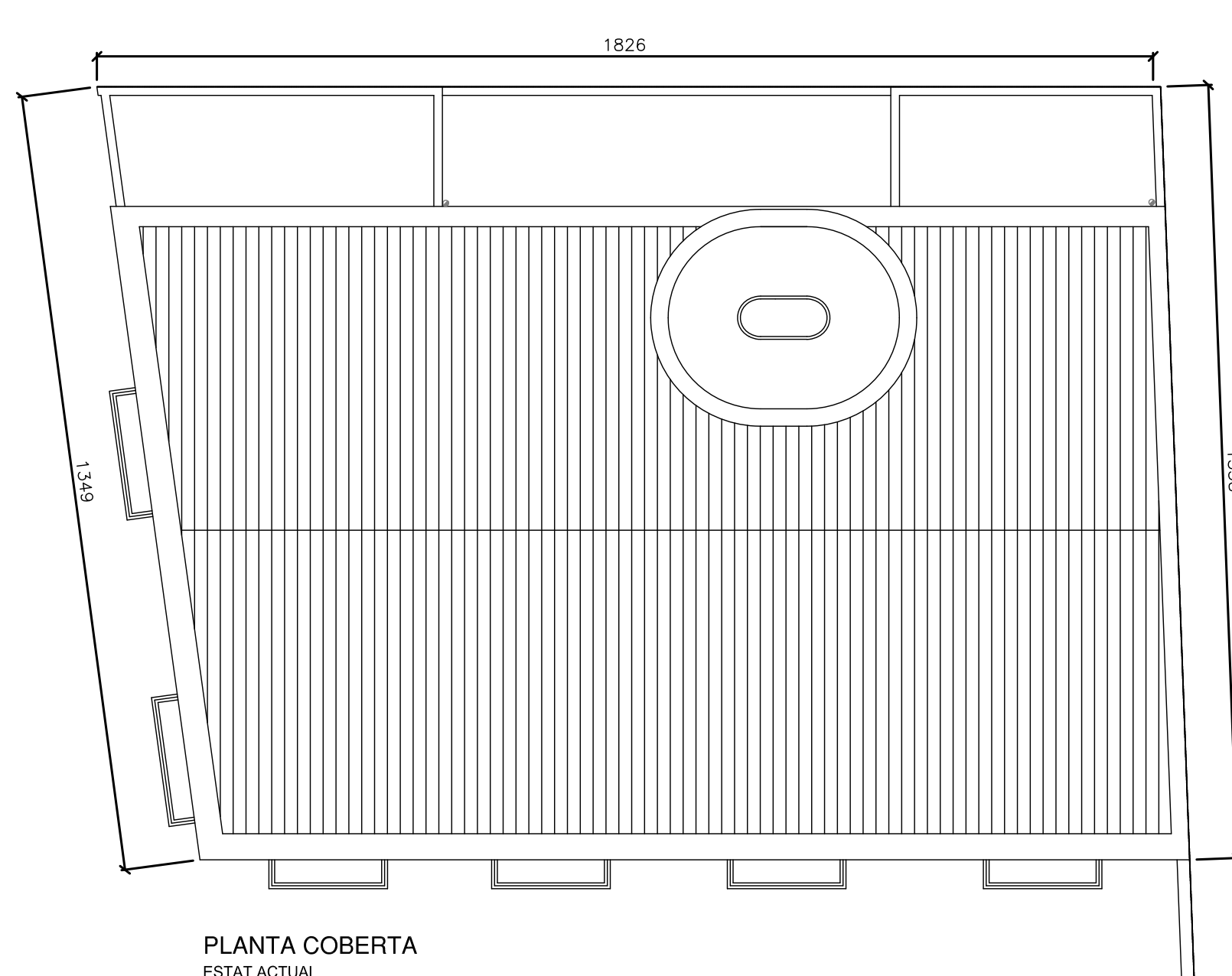
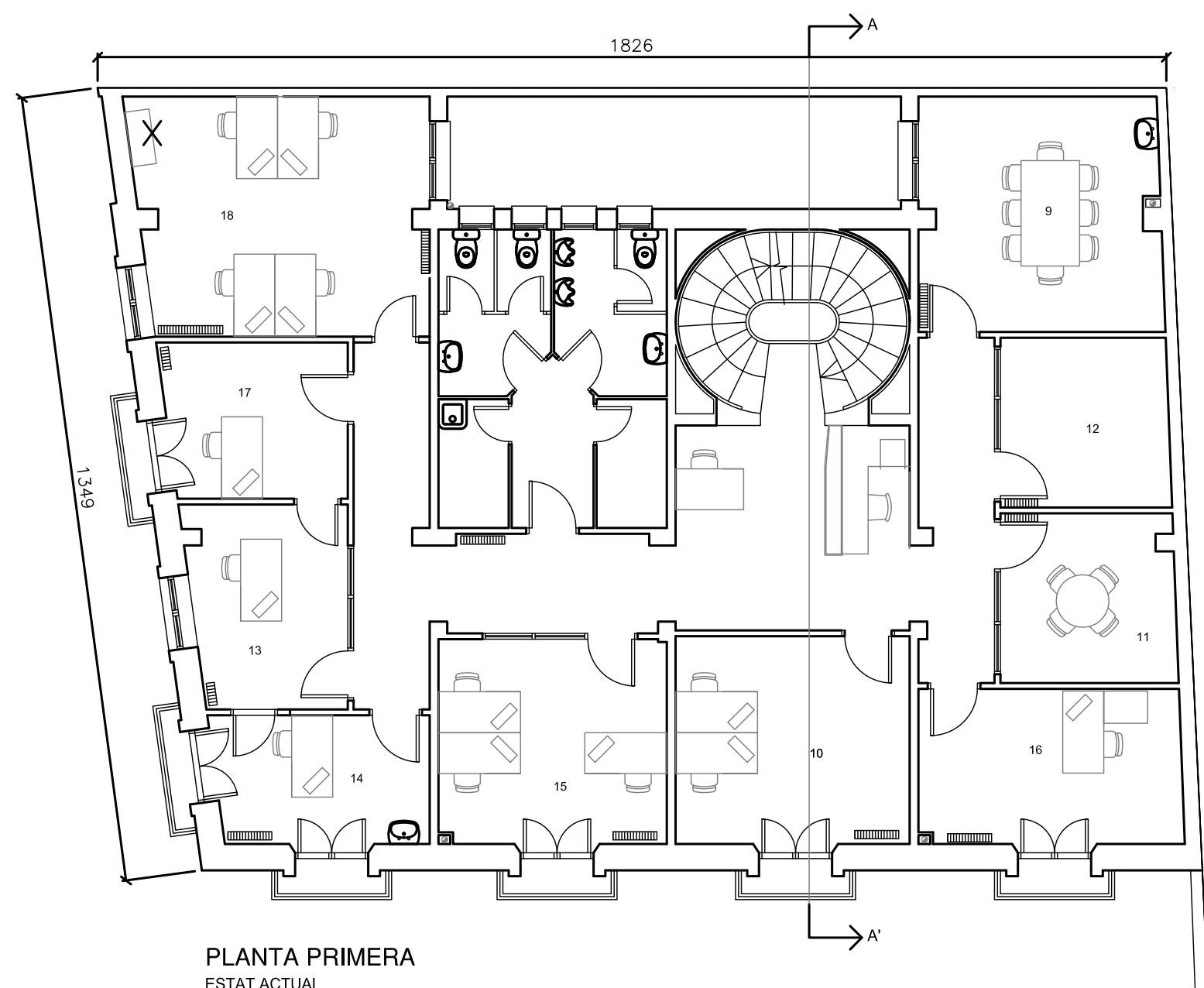
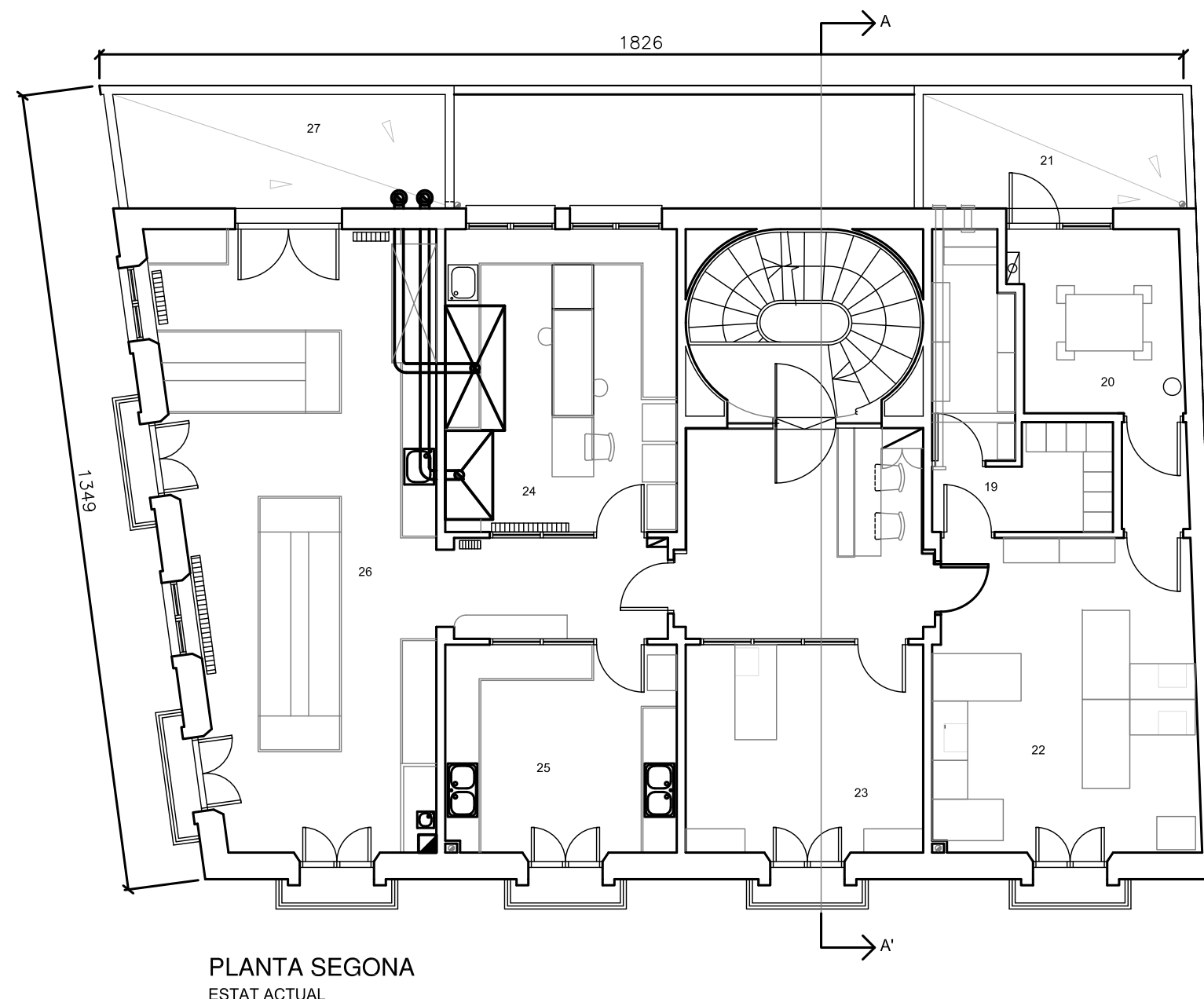
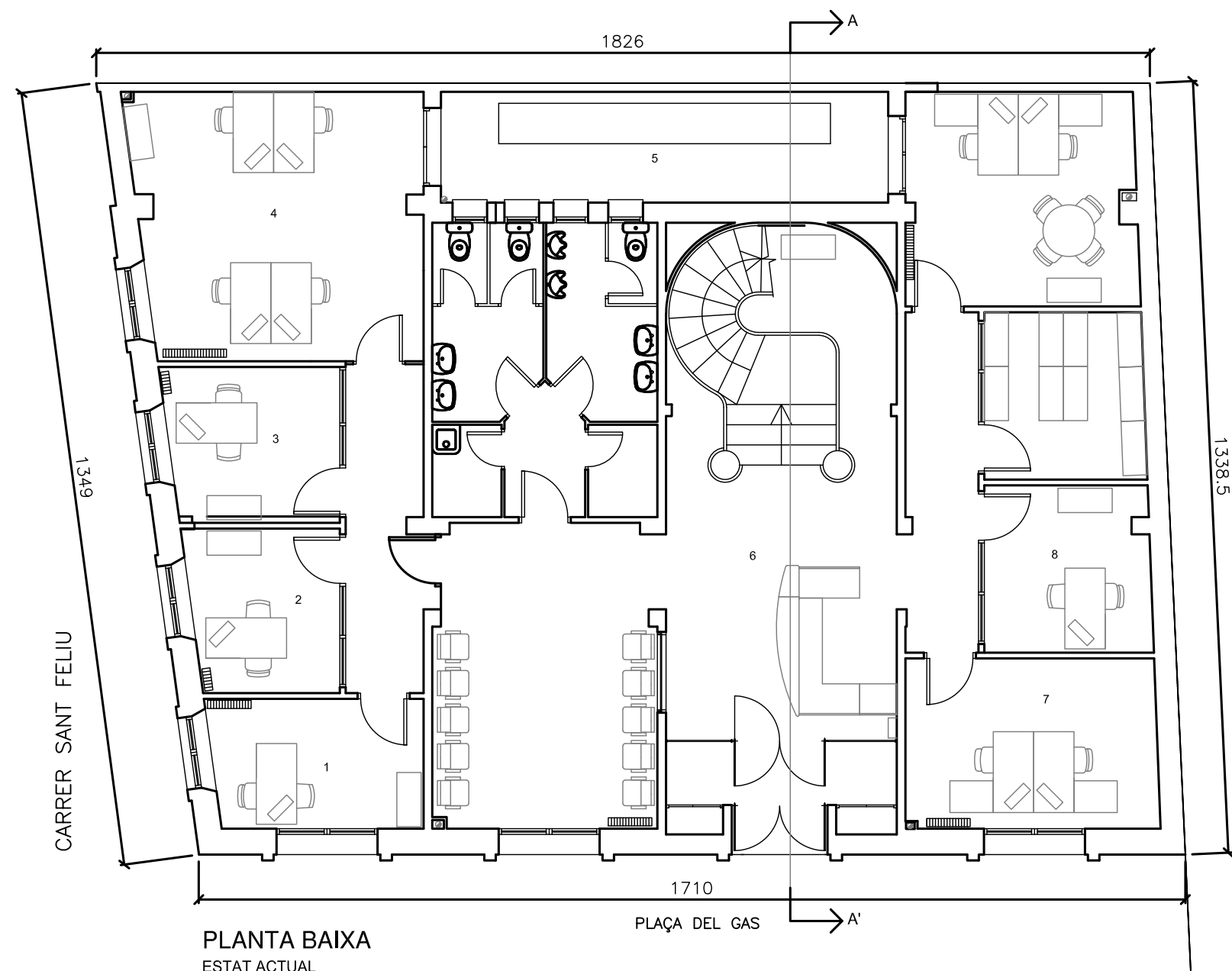
11. Aixecament planimètric de l'estat actual

Estat actual

1. Plantes
2. Façanes i Secció

Evolució Històrica

3. Plantes (1865 - 1991)
4. Façanes (1865 - 1921)
5. Façanes (1928 - 1991)

Projecte
ESTUDI PATRIMONIAL
Casal Plaça del Gas

Plaça del Gas
SABADELL

Plànol
PLANTES
Estat Actual

Escala
E: 1/100 (cm)
0 100 500cm

Data ABRIL 2025

Promotor Arquitecte

Ajuntament de Sabadell Núria Marcet Boada

Plànol núm.

1

NÚRIA MARCET BOADA
ARQUITECTA

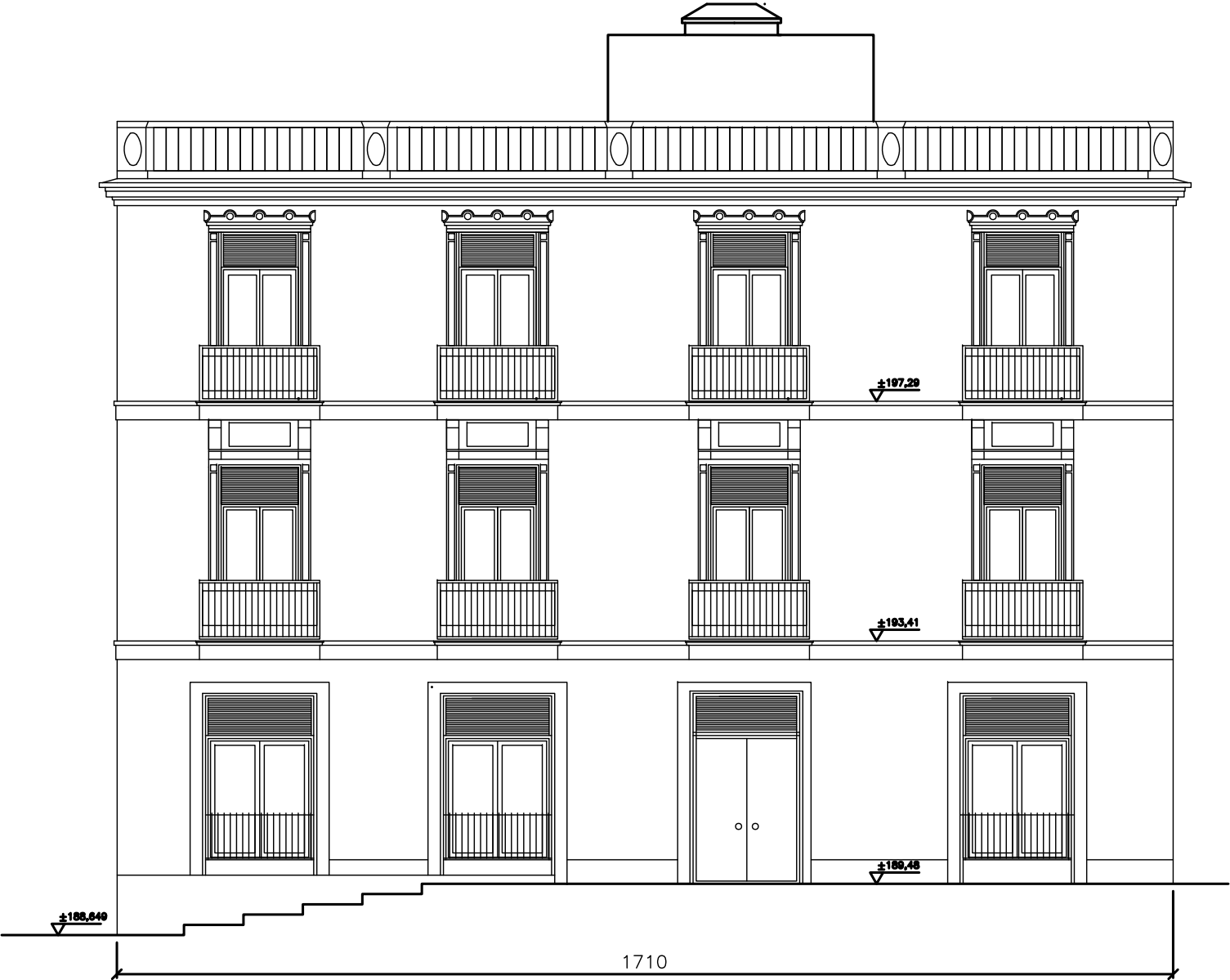
REFERÈNCIA
38/CASA GRAU
NÚRIA MARCET BOADA
Carrer d'Arímon 51 - 08202 Sabadell
Tel. 93 727 94 97 - 653 43 75 73
nuriamarcet@coac.net

1991 – ESTAT ACTUAL

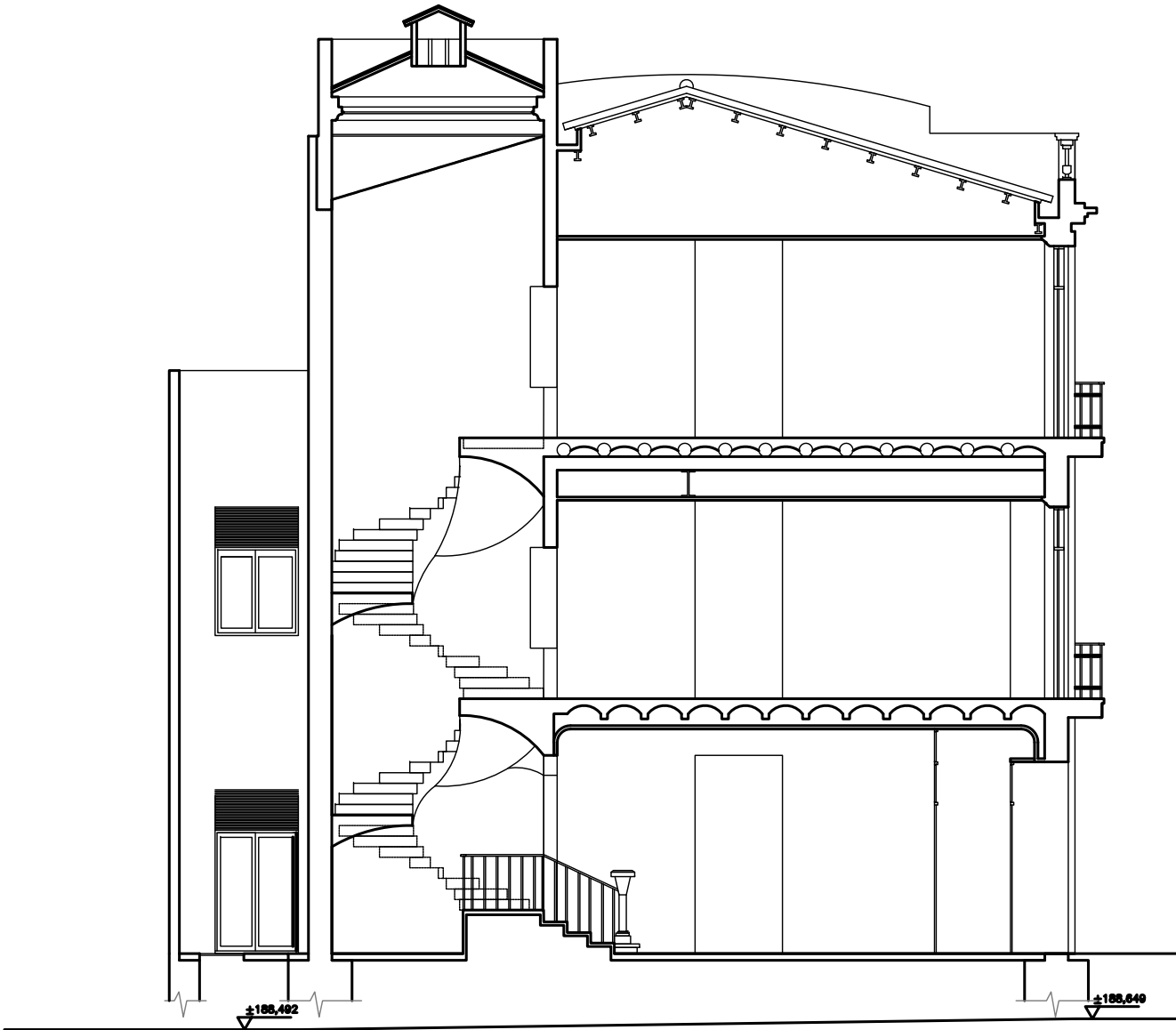

CARRER SANT FELIU
FAÇANA LATERAL

1991 – ESTAT ACTUAL

PLAÇA DEL GAS
FAÇANA FRONTAL

CARRER SANT FELIU
SECCIÓ TRANSVERSAL A-A'

Projecte
ESTUDI PATRIMONIAL
Casal Plaça del Gas

Plaça del Gas
SABADELL

Plànol
FAÇANES
SECCION
Estat Actual

Escala
E: 1/100 (cm)
0 100 500cm

Data ABRIL 2025

Promotor Arquitecte

Ajuntament de Sabadell Núria Marcet Boada

Plànol núm.

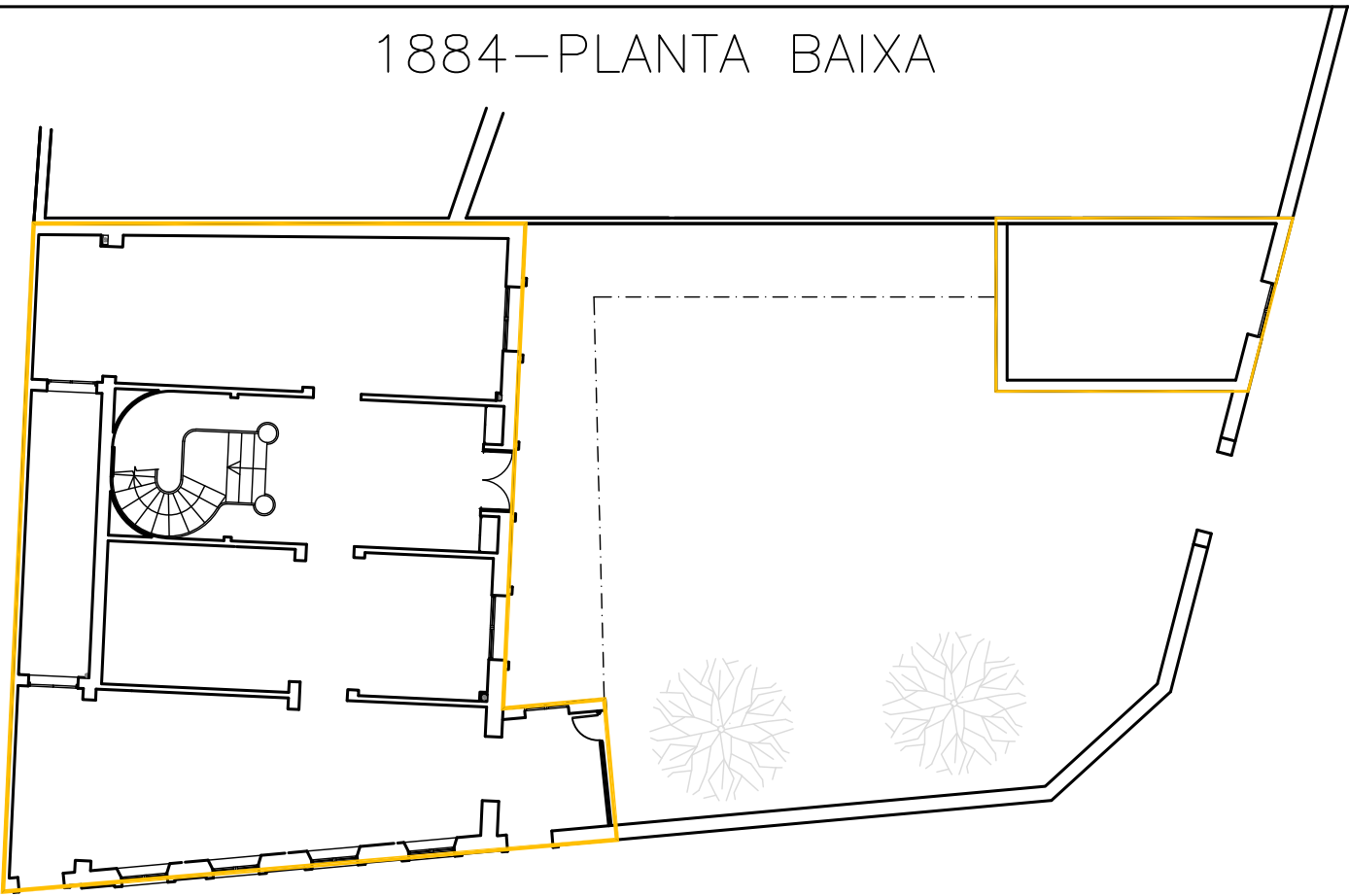
2

NÚRIA MARCET BOADA
ARQUITECTA

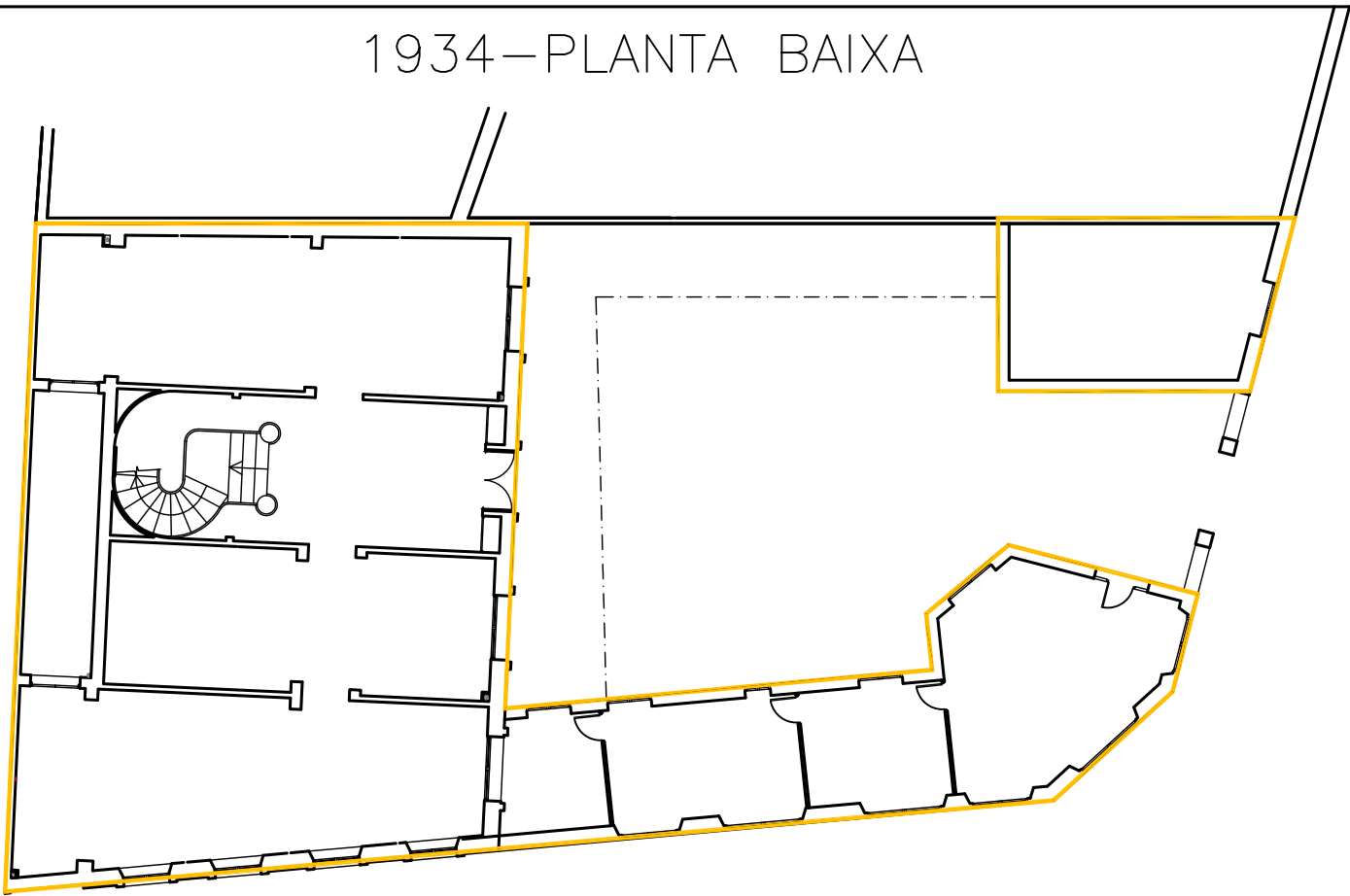

REFERÈNCIA
38/CASA GRAU
NÚRIA MARCET BOADA
Carrer d'Àrmon 51 – 08202 Sabadell
Tel. 93 727 94 97 – 653 43 75 73
nuriamarcet@coac.net

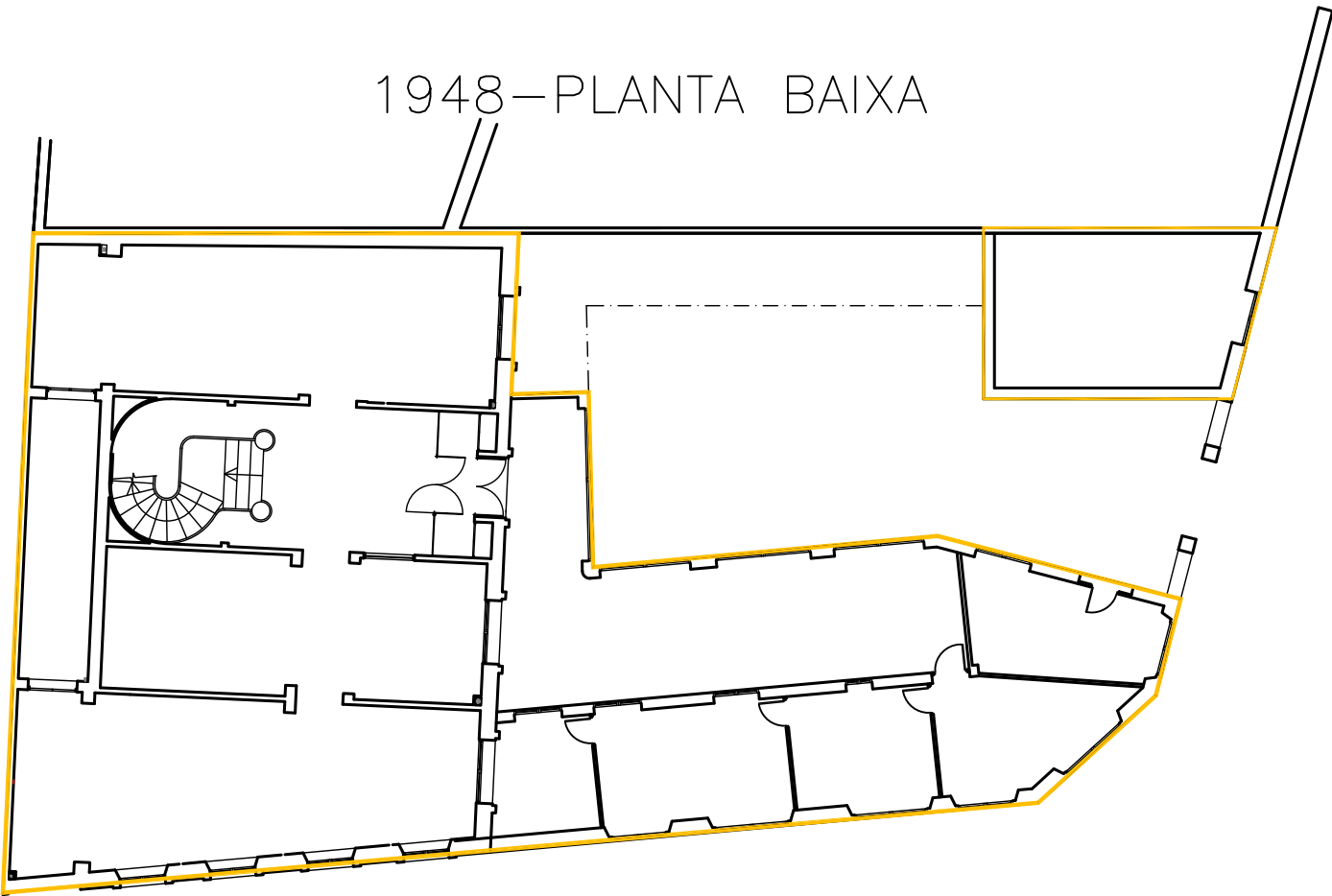
1884-PLANTA BAIXA

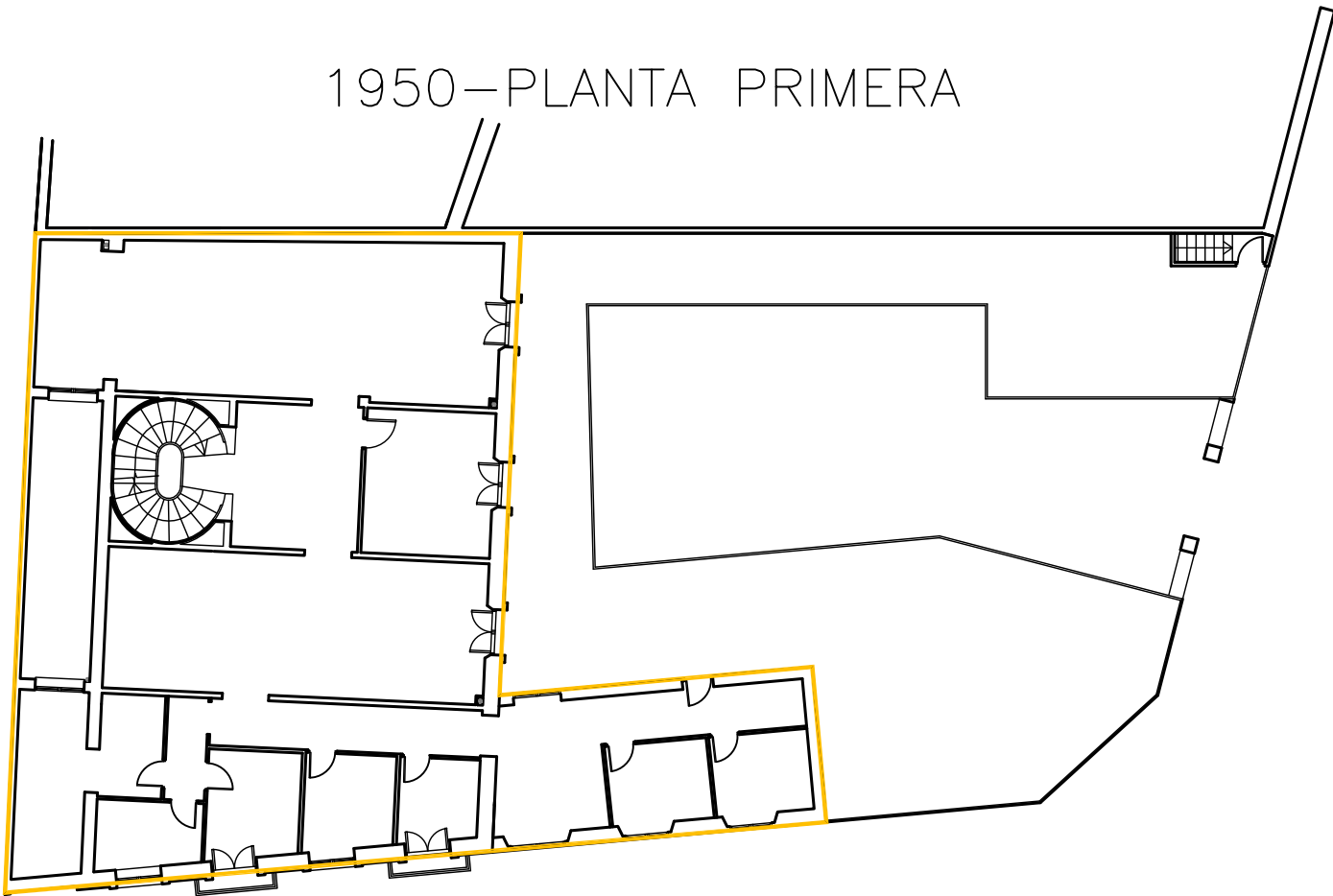
1934-PLANTA BAIXA

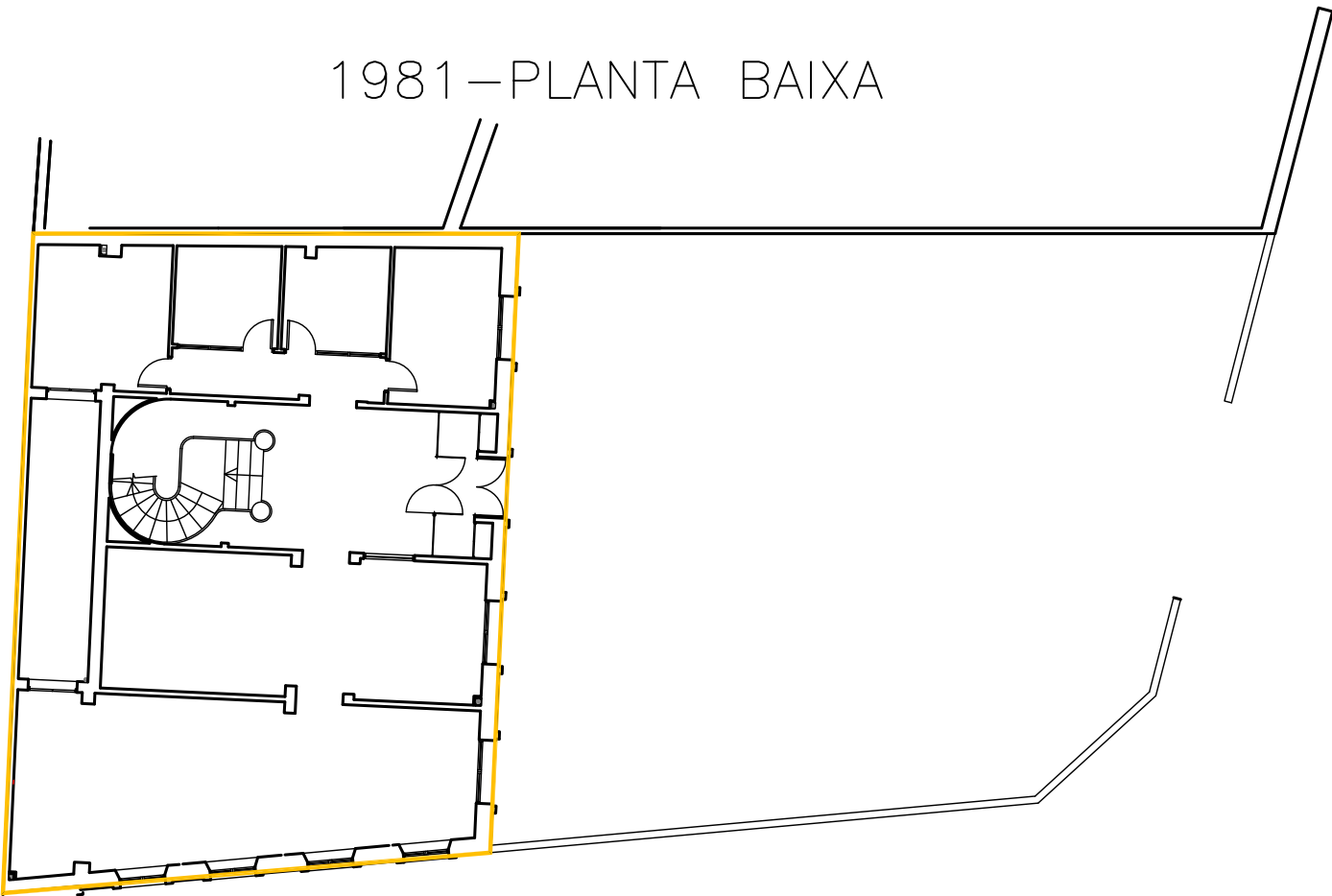
1948-PLANTA BAIXA

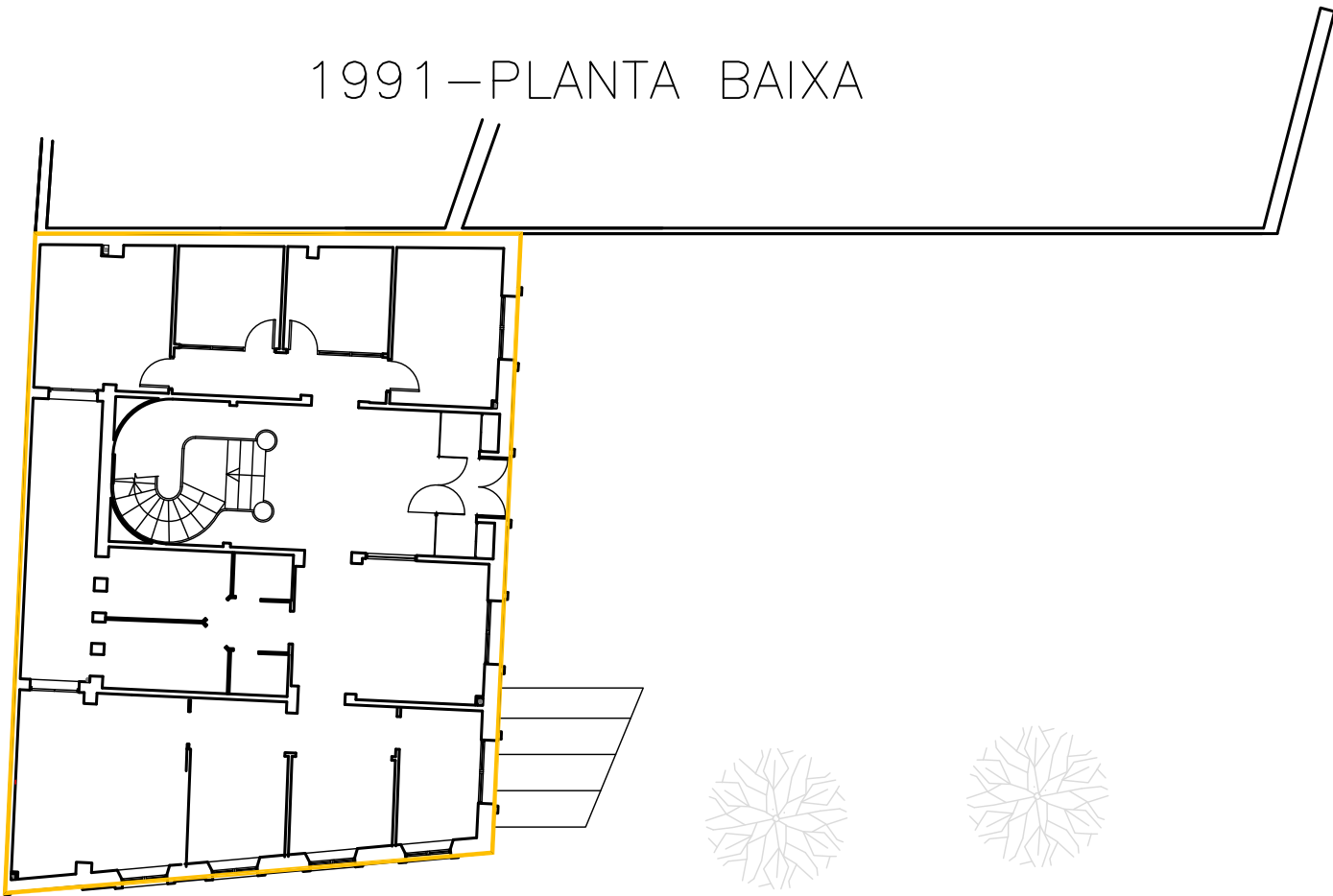
1950-PLANTA PRIMERA

1981-PLANTA BAIXA

1991-PLANTA BAIXA

Projecte
ESTUDI PATRIMONIAL
Casal Plaça del Gas

Plaça del Gas
SABADELL

Plànol
PLANTES
Evolució Històrica

Escala
E: 1/200 (cm)
0 100 300cm

Data ABRIL 2025

Promotor Arquitecte

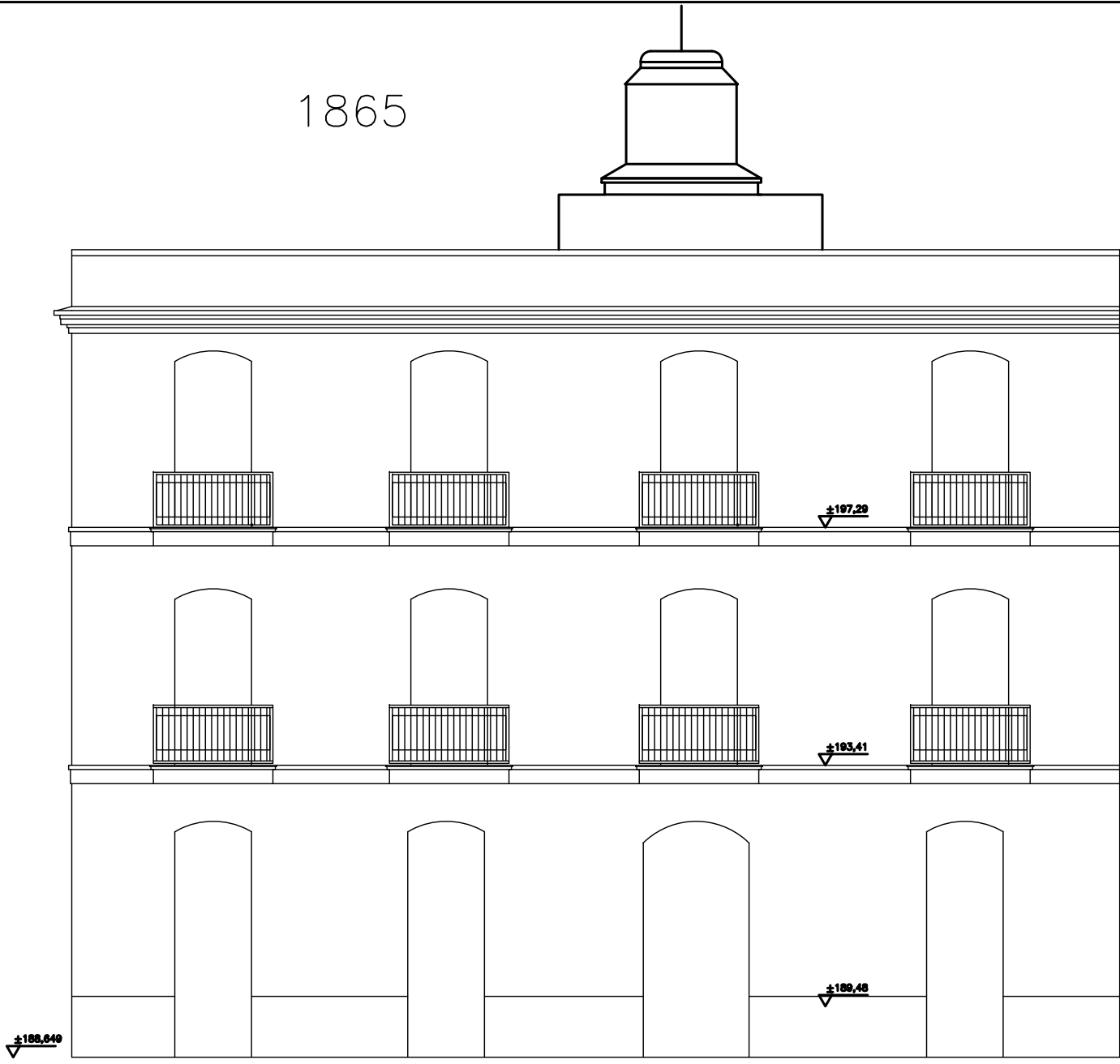
Ajuntament de Sabadell Núria Marcet Boada

Plànol núm.
3
NÚRIA MARCET BOADA
ARQUITECTA

REFERÈNCIA
38/CASA GRAU
NÚRIA MARCET BOADA
Carrer d'Àrmon 51 - 08202 Sabadell
Tel. 93 727 94 97 - 653 43 75 73
nuriamarcet@coac.net

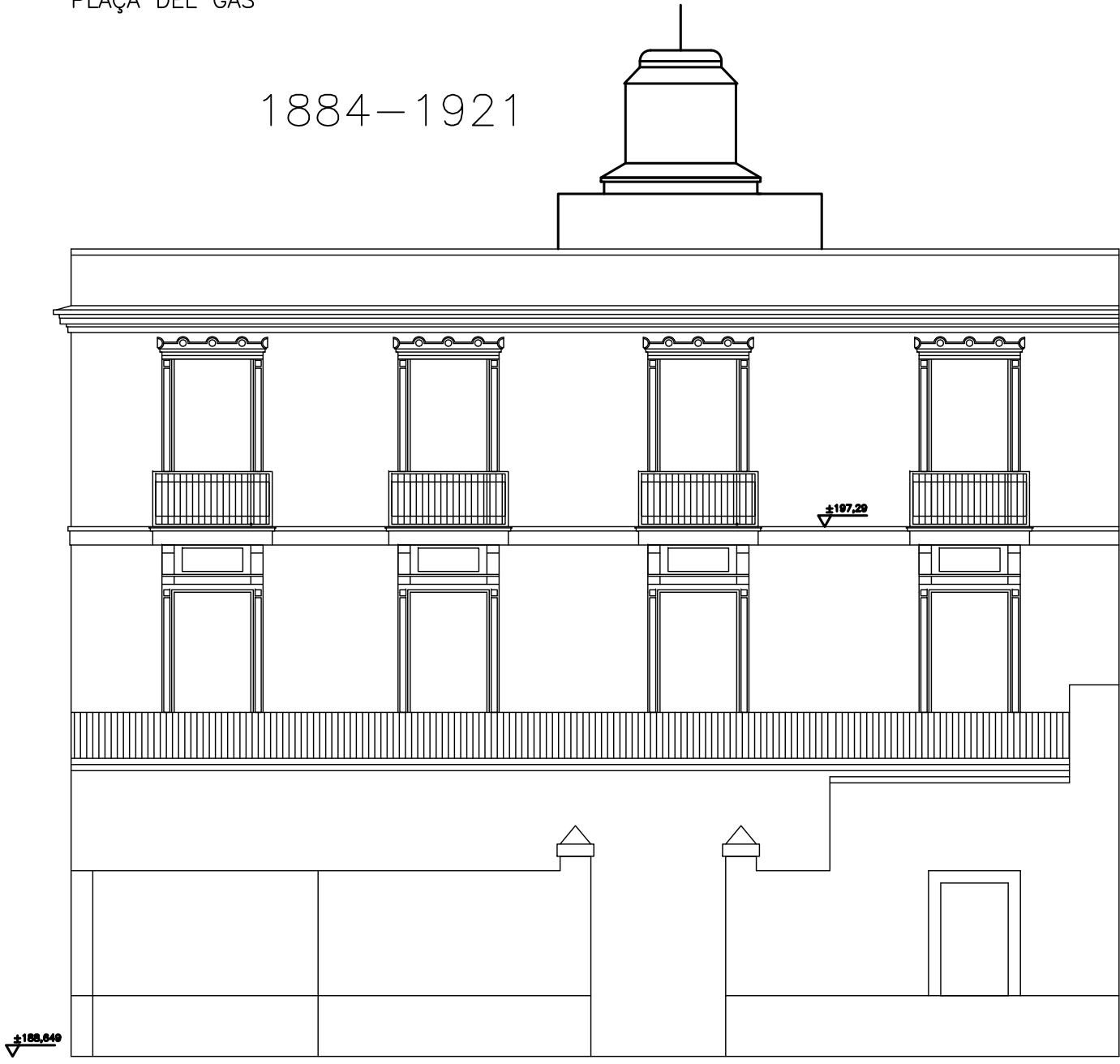
CARRER SANT FELIU

PLAÇA DEL GAS

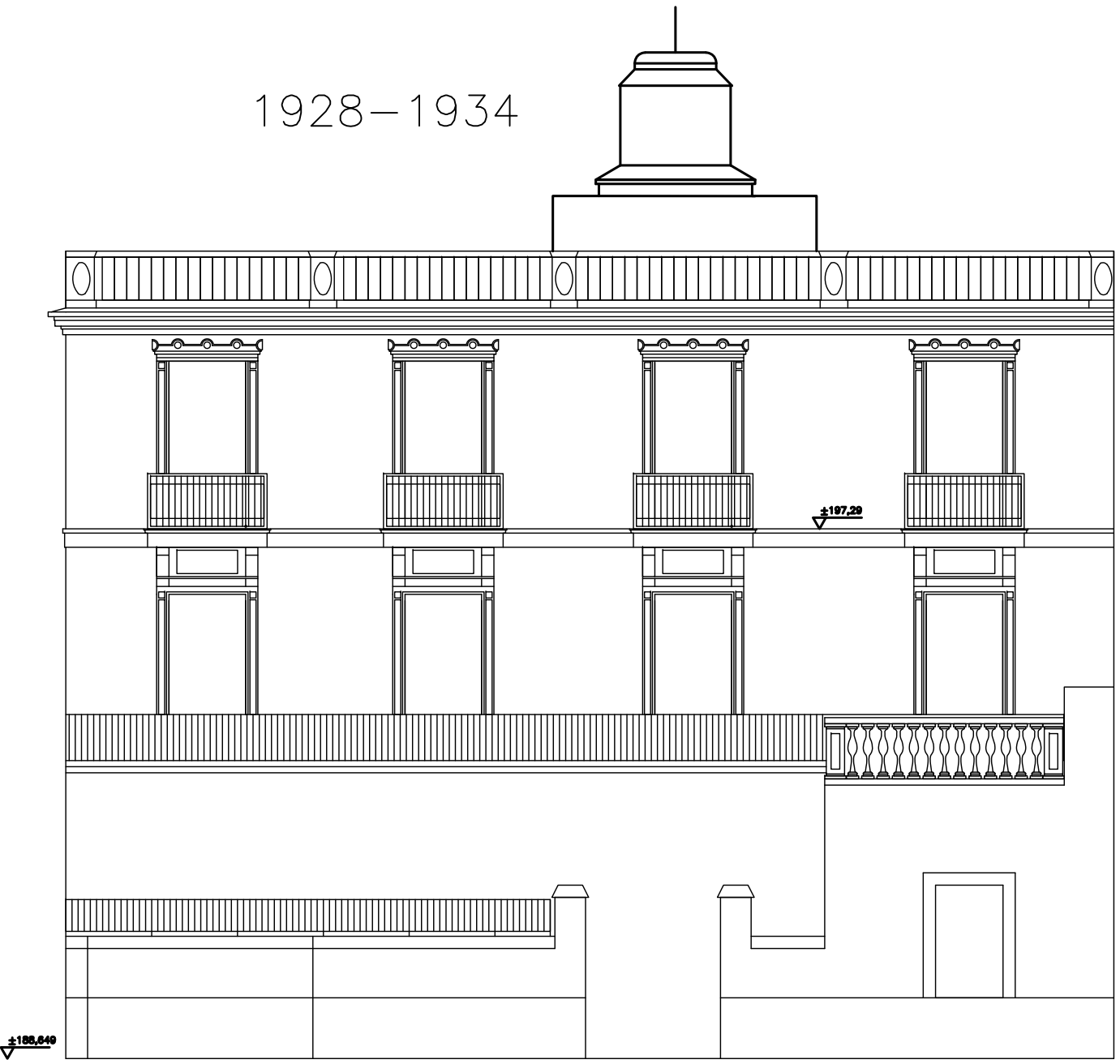
CARRER SANT FELIU

PLAÇA DEL GAS

CARRER SANT FELIU

PLAÇA DEL GAS

1884

1903

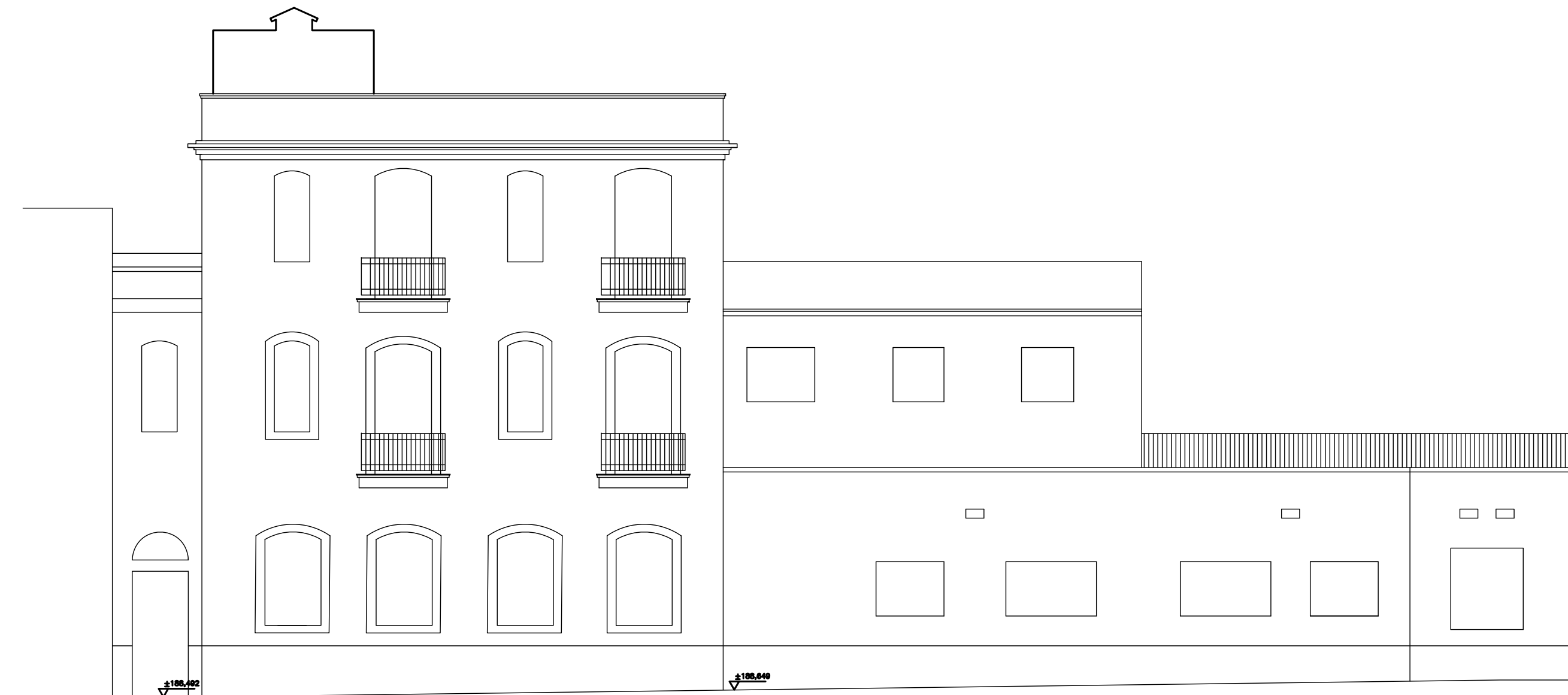
1928

1929

Projecte ESTUDI PATRIMONIAL Casal Plaça del Gas	
Plaça del Gas SABADELL	
Plànol FAÇANES Evolució Històrica	
Escala E: 1/100 (cm) 0 100 500cm	
Data	ABRIL 2025
Promotor	Arquitecte
Ajuntament de Sabadell Núria Marcet Boada	
Plànol núm.	NÚRIA MARCET BOADA ARQUITECTA
REFERÈNCIA 38/CASA GRAU	NÚRIA MARCET BOADA Carrer d'Armon 51 - 08202 Sabadell Tel. 93 727 94 97 - 653 43 75 73 nuriamarcet@cooc.net

1950

CARRER SANT FELIU

1950

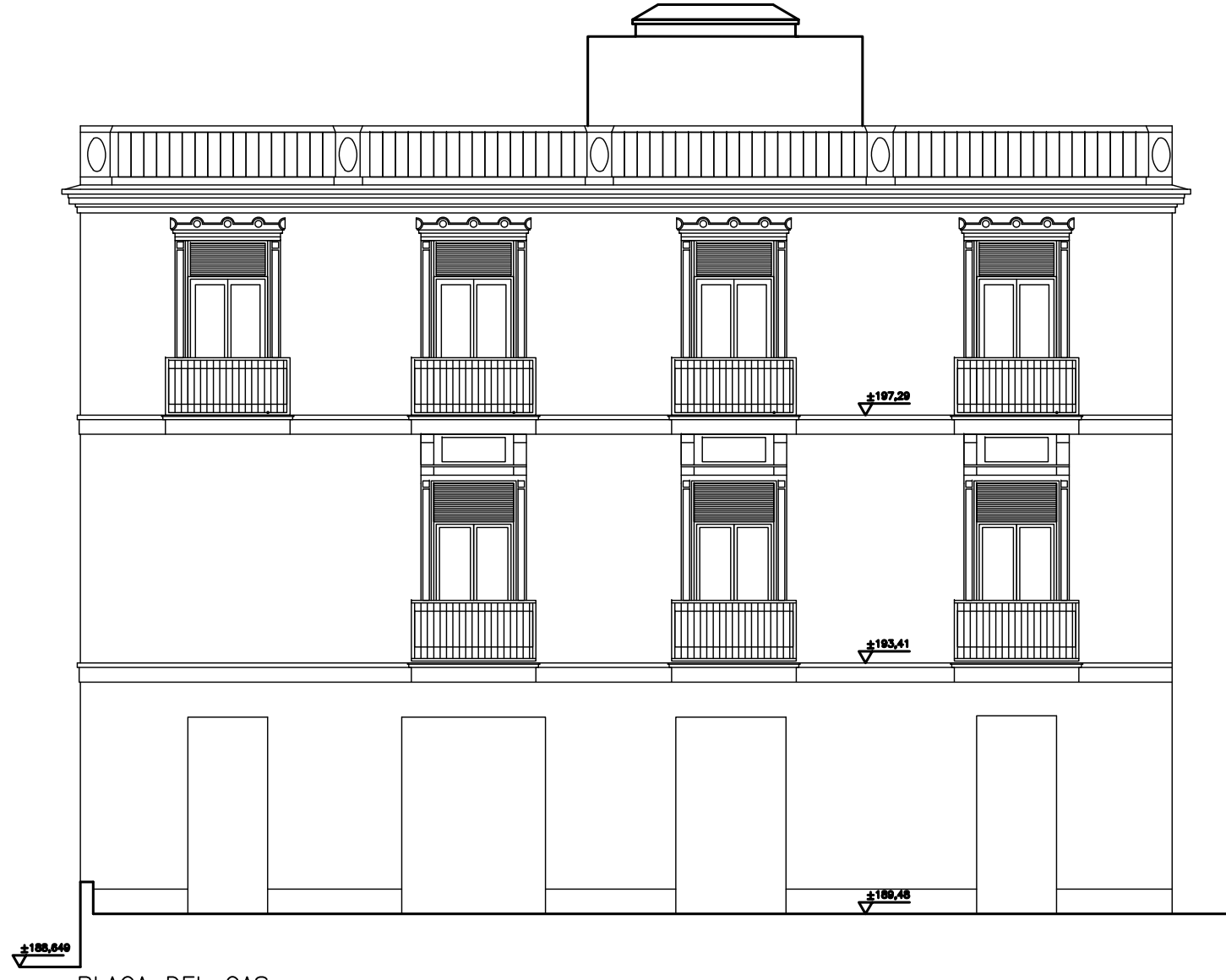
PLAÇA DEL GAS

1981

CARRER SANT FELIU

1981

PLAÇA DEL GAS

Projecte
ESTUDI PATRIMONIAL
Casal Plaça del Gas

Plaça del Gas
SABADELL

Plànol
FAÇANES
Evolució Històrica

Escala
E: 1/100 (cm)

0 100 500cm

Data ABRIL 2025

Promotor Arquitecte

Ajuntament de Sabadell Núria Marcet Boda

Plànol núm.

NÚRIA MARCET BODA
ARQUITECTA

REFERÈNCIA
38/CASA GRAU

NÚRIA MARCET BODA
Carrer d'Armon 51 - 08202 Sabadell
Tel. 93 727 94 97 - 653 43 75 73
nuriamarcet@cooc.net